

27 พ.ย. 2539

ประสิทธิภาพขององค์การจัดการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล

กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

THE EFFICIENCY OF THE ORGANIZATION FOR CONSERVATION

MANAGEMENT OF THE BEACHES

CASE STUDY : SUBDISTRICT MUNICIPALITY

CASE SAMPLE : BANGSAEN BEACH, SAENSUK SUBDISTRICT MUNICIPALITY

อุดม ไชยมงคล

อภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๙๗

๑๙๘๕๙๙

๒๕๓๙

พ.ศ. 2539

Copyright by Mahidol University

39684

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ประสิทธิภาพขององค์การจัดการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล

กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

.....
อุดม ไชยมงคล

ผู้วิจัย

.....
๑๐๑ ๒๖/๒

รุ่งจรัส หุตะเจริญ, M.Sc.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
สันสนีย์ ชูแหว, Ph.D.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
พรเทพ พิมลเสถียร, Ph.D.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
มานิตย์ ศิริวรรณ, M.Arch.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
อคุตต์ วิริยเวชกุล (หัวหน้า)

อคุตต์ วิริยเวชกุล, ราชบัณฑิต, พ.บ.

น.บ., F.R.C.P.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

.....
วิทยา ศรีมโนภาพ, D.Sc.

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

.....
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ประสิทธิภาพขององค์การจัดการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล

กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม

วันที่ 21 พฤษภาคม 2539

.....
อูดม ไชยมงคล

ผู้วิจัย

.....
รุ่งจรัส หุดะเจริญ, M.Sc.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ศันสนีย์ ทูแวน, Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
พรเทพ พิมลเสถียร, Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
มานิตย์ ศิริวรรณ, M.Arch.

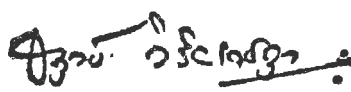
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
รุ่งจรัส หุดะเจริญ, M.Sc.

คณบดี

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

 (พิมพ์)

อูดม ไชยมงคล, ราชบัณฑิต, พ.บ.,

น.บ., F.R.C.P.

กณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ชื่อ	ประวัตินิติผู้วิจัย อุดม ไชยมงคล
วัน เดือน ปีเกิด	1 มิถุนายน พ.ศ. 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522-2526 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2533-2539 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	พ.ศ. 2529-2530 : โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2530-ปัจจุบัน : สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่ง : เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดลำปาง และเพื่อนร่วมงานในสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง ที่ให้ความเมตตาสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดลแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจนอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแขนงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยจนสำเร็จ

กราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ รุ่งจรัส หุตะเจริญ, ดร.สันสนีย์ ชูแหว, อ.ปิยะกาญจน์ เขียวทรัพย์และอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านที่ให้ออกัส และความกรุณาในการ ศึกษาวิจัยจนลุล่วง

สุดท้ายที่จะขาดเสียมิได้คือ กำลังใจจากคุณพ่อ-แม่ ภรรยา และลูก ๆ ทั้ง 2 คน

อุดม ไชยมงคล

สาธารณสุขเพียงกองเดียวเท่านั้นที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงกับการจัดการหาดบางแสน ทางด้าน
อัตรากำลัง เทศบาลตำบลแสนสุขมีข้าราชการประจำร้อยละ 52 ของกรอบอัตรากำลัง ขณะที่
มีอัตราว่าง ร้อยละ 48 แต่มีลูกจ้างจำนวนหนึ่งที่ทำให้ไม่ประสบปัญหาการขาดแคลน ส่วนงบประมาณ
มีสถานะสมดุลและเพียงพอต่อการดำเนินงาน

สำหรับกระบวนการในการจัดการบริหารของเทศบาลตำบลแสนสุข ในด้านการกำหนด
นโยบายและการวางแผน จากข้อมูลสัมภาษณ์พบว่า เกิดจากนายกเทศมนตรีเป็นหลัก ด้วยปัจจัย
ทางด้านการใช้จ่ายเงินส่วนตัวของนายกเทศมนตรีเอง ที่เป็นปัจจัยสำคัญ ในกระบวนการกำหนด
นโยบาย อีกทั้งความสัมพันธ์ของสมาชิกสภาเทศบาล ต่างเป็นคนที่งัดข้อกันที่เป็นเครือญาติ ครูกับศิษย์
ทำให้เกิดกระบวนการวางแผนและการวางแผน ปราศจากอุปสรรคทางด้านการจัดโครงสร้าง
พบว่ามีความเหมาะสมทั้งทางด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ ขนาดการควบคุม และการแบ่งงาน ดังนั้น
ในภาพรวมเทศบาลตำบลแสนสุข เป็นองค์กรที่มีปัจจัยเอื้ออำนวยต่อการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน

ส่วนการศึกษาทางด้านผลการดำเนินการของการจัดการ หรือประสิทธิภาพของการจัด
การอนุรักษ์หาดบางแสน พบว่า กองสาธารณสุขเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบทั้งทางด้านการรักษา
คุณภาพน้ำทะเล และการกำจัดขยะบนชายหาด ซึ่งผลการดำเนินการในด้านคุณภาพน้ำทะเลมี
บทบาทแต่เพียงเป็นหน่วยประสานงานของความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการตรวจวัด
และรักษาคุณภาพของน้ำทะเล อันทำให้การเน่าเสียของน้ำทะเลไม่ได้รับการกำจัดอย่างทันที่
รวมทั้งการกำจัดขยะบนชายหาด ถึงแม้ว่ากองสาธารณสุขจะสามารถกำจัดได้จำนวนหนึ่ง แต่
ก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้ชายหาดสะอาดได้ ส่วนทางด้านการวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพบ
ว่า มีความพึงพอใจในระดับเกินร้อยละ 66 ต่อสภาพแวดล้อม และมีความไม่พึงพอใจร้อยละ 49
ต่อความสะอาดของน้ำทะเล

จากผลการศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางการจัดการ โดยกำหนดให้ก่อตั้ง
กองงานอนุรักษ์หาดบางแสน โดยแยกงานทางด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม จากกอง
สาธารณสุข แล้วแบ่งแยกงานใหม่ เพื่อให้การจัดการอนุรักษ์หาดบางแสนมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ
โดยตรง และชัดเจนขึ้น อันจะทำให้การจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
และต่อเนื่อง

Thesis Title   The Efficiency of the Organization for
 Conservation Management of the Beaches
 Case Study : Sub-district Municipality
 Case Sample : Bangsaen Beach, Sansuk Sub-district
 Municipality

Name   Udom Chaimongkol

Degree   Master of Science (Technology of Environmental
 Management)

Thesis Supervisory Committee

                              Rungjarat Hutacharoen, M.Sc.
                               Sansanee Choowaew, Ph.D.
                               Porntep Phimolsatian, Ph.D.
                               Manit Siriwan, M.Arch.

Date of Graduation   21 May B.E. 2539 (1996)

ABSTRACT

This is a study of the organization which takes responsibility for conservation management of beaches. The focus is Sansuk Municipality sub-district at the local organization administration level which is responsible for Bangsaen Beach, Muang District, Chonburi Province.

The study covers administration factors such as legal authority, manpower rating, budget, policy planning, structural controls (e.g.the size of control, responsibility and division of labor), sea water treatment and quality control, beach solid waste

treatment and tourist satisfaction. The study sampled members of the municipality committee council, heads of divisions, heads of works, and tourists. Data was collected through interviews, surveys and secondary information. Statistics included mean, standard deviation and percentage. The study found that the authority structure of Sansuk Municipality has a short span of control with the mayor as head. As a result, authority is effectively centralized under the Mayor of Sansuk Municipality. The Health Care Division is the only administrative organization with legal authority in the Sub-district Municipality from the Ministry of Interior to manage Bangsean beach. Man-power ratings show that only 52 percent are permanent civil servants. The balance, 48 percent, have a free rating. The labor pool is large so there is no shortage of man-power. In addition, the budget balances and is sufficient to carry on the work.

Interviews found that in policy setting and planning, the Mayor was the most influential factor in the process of administration management of San Suk Sub-district Municipality. Using his own money was an important factor in setting policy. Another important factor was the composition of the municipality committee council which is made up of local people who are teachers, students and relatives. Management of the structure was thus problem-free. The study found that job responsibility, size of control and division of labor were adequate. Overall, Sansuk Municipality sub-district is capable of promoting effective conservation and management of Bangsean beach.

The study of the effects of process management or the efficiency of Bansean beach conservation management found the the Health Care Division was the organization which takes responsibility for quality control and treatment of sea water and beach solid waste.

It is also the organization which cooperates with outside organizations in monitoring and treatment of waste. This is necessary because the municipality cannot treat all the waste themselves. The study found a 66 percent tourist satisfaction in general. However, 49 percent were not satisfied with the cleanness of the water.

As a result of the study, the researcher recommends the establishment of the Bangsean Beach Conservation Division. This could be accomplished by separating Public Health and Sanitation From the Health Care Division redefining job responsibilities. In this way Bangsean Beach Conservation Division would have clear and direct responsibility for the continuing and efficient management of the Bangsean Beach.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ขอบเขตการศึกษา	7
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความหมายของธรรมชาติ	8
2.2 ความหมายของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	8
2.3 การอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด	9
2.4 การบริหารจัดการธรรมชาติต่างๆ	10
2.5 การจัดการอนุรักษ์ธรรมชาติของประเทศไทย	11
2.6 แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาองค์การ	12
2.7 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	14
2.8 ความหมายและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	16
3.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	16
3.2 วิธีการศึกษา	18
3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	19

	หน้า
3.4 ประชากรตัวอย่าง	20
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
4 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	23
ตอนที่ 1 ปัจจัยต่างในการบริหาร	23
ตอนที่ 2 กระบวนการในการจัดการบริหารของเทศบาลตำบลแสนสุข	54
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินการของเทศบาลตำบลแสนสุข	82
5 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	96
5.1 การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ในการทำงาน	96
5.2 การศึกษากระบวนการในการจัดการบริหาร	98
5.3 การศึกษาผลการดำเนินการ	100
5.4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน	101
5.5 ข้อเสนอแนะที่สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงองค์การที่รับผิดชอบชายหาดต่าง ๆ	4
2 แสดงหน้าที่ของหน่วยงานมีหน้าที่โดยตรง	41
3 แสดงจำนวนบุคลากรทั้งหมดของเทศบาลตำบลแสนสุข	43
4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามงานประจำ	44
5 แสดงสถานะทางการคลังของเทศบาลแสนสุข (ด้านรายรับ)	51
6 แสดงสถานะทางการคลังของเทศบาลแสนสุข (ด้านรายจ่าย)	52
7 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานะทางการคลัง	53
8 แสดงแผนงานโครงการ/งาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบ	62
9 แสดงแผนขยายโอกาสทางการผลิต การตลาดและการจ้างงาน	64
10 แสดงเพศของหัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ	75
11 แสดงวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ของหัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ	76
12 แสดงจำนวนผู้ได้บังคับบัญชาแยกตามประเภทความพอเพียงของ เจ้าหน้าที่ในงาน และความทั่วถึงของการควบคุมงาน	78
13 แสดงความเห็นของหัวหน้างานต่าง ๆ ในการแบ่งงาน	80
14 แสดงสถานภาพของนักท่องเที่ยว	86
15 แสดงที่อยู่ของนักท่องเที่ยว	87
16 แสดงอาชีพของนักท่องเที่ยว	87
17 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยว	88
18 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	89
19 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	90
20 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	91
21 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	92

	หน้า
22 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	93
23 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	94
24 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว	95

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษา	16
2 แสดงการแบ่งส่วนการบริการของเทศบาลตำบลแสนสุข	24
3 แสดงส่วนประกอบของแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ	61
4 แสดงการจัดโครงสร้างบริหารเทศบาลตำบลแสนสุขใหม่	96
5 แสดงโครงสร้างของกองงานอนุรักษ์หาดบางแสน	98

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยภายใต้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ได้มุ่งเน้นต่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในการเร่งรัดพัฒนาประเทศ โดยขาดแผนการฟื้นฟู บูรณะ ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นระบบและขาดแผนการประสานการใช้ประโยชน์อย่างเพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม เป็นต้น เป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง เกิดปัญหามลพิษทั้งทางด้านน้ำ อากาศและเสียง การตกค้างของสารพิษ ซึ่งปัจจุบันปัญหาเหล่านี้กำลังทวีความรุนแรงขึ้นทุกที เท่าที่ผ่านมารัฐบาลก็ไม่ได้มีนโยบายที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก และได้ดำเนินการอนุรักษ์คุ้มครองมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากการริเริ่มให้ดำเนินการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติขึ้นและประกาศใช้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2504 นอกจากนี้รัฐบาลยังได้พยายามที่จะให้มีองค์การในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของชาติขึ้น ในรูปคณะกรรมการชุดต่าง ๆ แต่ก็ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะขาดหน่วยงานและแผนการพร้อมทั้งมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

1.1.1 สถานการณ์จัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งธรรมชาติของประเทศไทย

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จากการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติขึ้น เมื่อปีพ.ศ. 2504 ดังกล่าวแล้ว ต่อมาในหลาย ๆ รัฐบาลก็มีการพยายามที่จะให้มีองค์การในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรของชาติขึ้น โดยอยู่ในรูปของคณะกรรมการต่าง ๆ ในด้านนโยบายและประสานงานในเรื่องนี้แต่ก็ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

ต่อมาในปีพ.ศ. 2518 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติขึ้น เพื่อรับผิดชอบดูแลส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ และให้ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย และมาตรการแก้ไขต่อรัฐบาล จนกระทั่งใน ปีพ.ศ. 2524 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้จัดทำนโยบายและมาตรการ

พัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2524 ให้ส่วนราชการถือเป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยมีสาระสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
2. การควบคุมมลพิษทางสภาวะแวดล้อม
3. การกระจายตัวประชากรและการตั้งถิ่นฐานมนุษย์
4. การอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปกรรม
5. การส่งเสริมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

จนกระทั่งในปี 2525 คณะทำงานเรื่องการอนุรักษ์ ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนสถานะเป็น คณะอนุกรรมการจัดทำแผนอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดแนวทางการอนุรักษ์ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2525 โดยมีแนวทางการอนุรักษ์จำแนกเป็น 2 ประเภทตามสภาพธรรมชาติ คือ

1. ธรรมชาติด้านชีวภาพที่มีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้ โดยระบบของตัวมันเอง เช่น ป่าไม้, พืชหญ้า, สัตว์ป่า, สัตว์น้ำต่าง ๆ เป็นต้น
2. ธรรมชาติด้านกายภาพที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงหรือฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป เช่น ภูเขา, ถ้ำ, น้ำตก, เกาะ, แก่ง, หาดทราย, หาดหิน, ทะเลสาบ, หนองบึง และแหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ เป็นต้น

จะเห็นว่าแหล่งธรรมชาติประเภทที่ 2 เป็นแหล่งธรรมชาติที่เมื่อสูญเสียไปแล้วยากที่จะกลับคืนมาได้ ยิ่งในสภาพปัจจุบันแหล่งธรรมชาติเหล่านี้ กำลังอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม ไม่มีหน่วยงาน กฎหมายและแผนการจัดการที่เหมาะสมชัดเจน เพื่อดำเนินการป้องกัน ฟื้นฟู ให้แหล่งธรรมชาติเหล่านี้ดำรงอยู่เป็นมรดกของชาติตลอดไปเช่น หาดทราย ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างระบบนิเวศบกและระบบนิเวศน้ำ มีความสำคัญและมีคุณค่า ทั้งทางด้านธรณีวิทยา คือเป็นที่สะสมของแร่ธาตุต่าง ๆ และทางด้านธรรมชาติวิทยา และสันตนาการ คือ ความสวยงาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยว คุณค่าและความสำคัญของหาดทรายในทุก ๆ ด้าน ล้วนมีบทบาทและคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม แต่เช่นเดียวกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมประเภทอื่น ๆ หาด

ทรายเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความอ่อนไหวและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีทั้งการสร้าง
ขึ้นใหม่และการถูกทำลายไปทั้งโดยธรรมชาติ และโดยการกระทำของมนุษย์ หาดทรายหลาย ๆ
แห่งของประเทศไทยมิได้ถูกนำมาใช้อย่างเหมาะสม หรือได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างถูกวิธี
จึงตกอยู่ในสภาวะความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย

1.1.2 สถานการณ์การจัดการชายหาดของประเทศไทย

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ได้ประกาศแหล่งธรรม
ชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 263 แห่งทั่ว
ประเทศในแหล่งธรรมชาติเหล่านี้มีชายหาดที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งชาติอันควรอนุรักษ์
จากมติดังกล่าว จำนวน 40 แห่ง ใน 17 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 15 ของแหล่งธรรมชาติ
ประเภทอื่น ๆ มีองค์การรับผิดชอบดูแลและรักษาหลายรูปแบบ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงองค์การที่รับผิดชอบชายหาดต่าง ๆ

หน่วยงาน	จำนวนชายหาดที่รับผิดชอบ	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมป่าไม้			
1. กองอุทยานแห่งชาติ	10	25.0	
กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง			
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	4	10.0	
3. สำนักงานอำเภอ	3	7.5	
4. เทศบาลเมือง	4	10.0	
5. เทศบาลตำบล	3	7.5	
6. สุขาภิบาล	4	10.0	
7. องค์กรเอกชน	1	2.5	หาดอรุณทัย จังหวัดชุมพร
8. ไม่มีองค์กรที่ชัดเจน	11	27.5	
รวม	40	100.0	

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดูแลรับผิดชอบชายหาด 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25 ซึ่งอาศัยอำนาจจาก พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ ส่วนหน่วยงานรูปแบบต่าง ๆ สังกัดกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบชายหาดจำนวน 18 แห่ง

คิดเป็นร้อยละ 45 โดยมีองค์กรเอกชน 1 แห่ง และองค์กรที่ไม่ชัดเจนรับผิดชอบอยู่อีกจำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.5

กล่าวได้ว่าชายหาดอยู่ในการดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานทางราชการคิดเป็นร้อยละ 70 ในลักษณะและรูปแบบขององค์การต่าง ๆ กัน ในทางปฏิบัติหน่วยงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นองค์การระดับท้องถิ่น ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามนโยบายจากส่วนกลาง ดังนั้น จึงประสบปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของนโยบายในระดับต่าง ๆ ขาดการประสานงานที่ดี ขาดส่วนร่วมในระดับบริหาร การตัดสินใจจากคนในท้องถิ่น ขาดงบประมาณในสัดส่วนที่เหมาะสม รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้อากรนั้นไม่ได้ย้อนกลับมาสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นเตรียมการรองรับหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชายหาดซึ่งนับวันจะเสื่อมโทรมลงทุกที

1.1.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวชายหาด

ชายหาดในแง่ของธรรมชาติและภูมิประเทศนั้นด้วยความสะอาดและสวยงามปราศจากโคลนตมเปรอะเปื้อน จึงเป็นสถานที่ที่ผู้คนมักจะนิยมไปพักผ่อนเล่นน้ำทะเลอาบแดดกัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่ดึงดูดผู้คน สร้างรายได้ให้กับประเทศได้มาก แต่จากลักษณะประเภทของชายหาดในตัวของมันเองนั้น หากมีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ย่อมเสื่อมสภาพยากจะฟื้นฟูขึ้นมาได้ เมื่อขาดความระมัดระวังเอาใจใส่ในรักษาความสะอาดสิ่งปฏิกูลหมักหมม ซึ่งอยู่บนบก รวมทั้งน้ำทะเลที่ขึ้นอยู่เป็นประจำ พัดพาเอาสิ่งสกปรกปนเปื้อนขึ้นมาบนชายหาด เป็นมลพิษที่ทำลายชายหาดโดยตรง ดังนั้นจึงเป็นแหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกของชาติสืบไป ซึ่งในการที่ประเทศไทยได้ประกาศรายชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 1 มีชายหาดที่สมควรได้รับการอนุรักษ์ถึง 39 แห่ง จากแหล่งธรรมชาติทั้งหมด 263 แห่ง โดยทั้ง 39 แห่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น

1.1.4 สถานการณ์เฉพาะกรณีการศึกษา

หาดบางแสนเป็นชายหาดที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ดังกล่าวข้างต้น ในลำดับที่ 95 ตั้งอยู่ในเขต ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยมีคุณค่าและความสำคัญดังนี้

- คุณค่าทางการศึกษา เนื่องจากตั้งอยู่บนชายฝั่งที่งดงามผสมผสานระหว่างภูมิทัศน์บนบก และทะเลมีมุมมองสู่ท้องทะเลกว้าง ตลอดจนมีโครงสร้างการเกิดจากการทำงานของธรรมชาติ ทั้งกระแสน้ำ กระแสนลม และคลื่น การพัดพาตะกอนมาทับถมกัน

- คุณค่าทางสันตนาการ หาดบางแสนเป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยมาช้านาน ประกอบกับอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การคมนาคมสะดวกทำให้ผู้คนหลั่งไหลไปพักผ่อนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย ทั้งด้านการว่ายน้ำ สถานที่พักผ่อน บังกะโล ร้านอาหาร สวนสนุก และกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมาย

1.1.5 ความสนใจในการศึกษาของผู้วิจัย

หาดบางแสน เป็นชายหาดที่ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกและได้รับการประกาศเป็นชายหาดที่ควรอนุรักษ์จากมติ ครม. ดังกล่าวซึ่งมีคุณค่าและความสำคัญทั้งทางด้านธรรมชาติวิทยา และสันตนาการ อีกทั้ง เป็นแหล่งธรรมชาติที่หารายได้ให้กับประเทศไทยตลอดมา ในด้านองค์การที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบันหาดบางแสน อยู่ใน การดูแลรับผิดชอบของเทศบาลตำบลแสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุขในบทบาทหน้าที่ดำเนินการในฐานะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบโดยตรงมีปัญหาคืออุปสรรคเพียงใด ตลอดจนประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดการเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 ศึกษาลักษณะโครงสร้าง, อนาคตหน้าที่ตามกฎหมาย , งบประมาณและอัตรากำลังของเทศบาลตำบลแสนสุขมีความเหมาะสมเพียงใด

1.2.2 ศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการวางนโยบายและการวางแผนของเทศบาลตำบลแสนสุขในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาด ตลอดจนการจัดโครงสร้างภายในโครงสร้างภายในของเทศบาลตำบลแสนสุข

1.2.3 ศึกษาถึงประสิทธิภาพของการจัดการหาบบางเส้นทางด้านการควบคุมมลพิษ และการท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ศึกษาถึงปัจจัยในการบริหารของเทศบาลตำบลแสนสุข ด้านโครงสร้างอาณานิคม หน้าที่ตามกฎหมาย งบประมาณและอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ระหว่าง ปีพ.ศ. 2535-2537

1.3.2 ศึกษากระบวนการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการชายหาดของ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข และการจัดโครงสร้างภายในตามความเห็นของหัวหน้างานต่าง ๆ

1.3.3 ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการควบคุมมลพิษด้านการรักษาคุณภาพน้ำทะเล การกำจัดของบนชายหาดและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงลักษณะโครงสร้างอาณานิคมที่ตามกฎหมายงบประมาณและอัตราค่าจ้าง ของเทศบาลตำบลแสนสุข ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการวางนโยบายและการวางแผน การจัดโครงสร้างภายในและประสิทธิภาพของการดำเนินการจัดการชายหาดบางแสน เพื่อหาแนวทางในการ พัฒนางองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของธรรมชาติ

สำนักงานนโยบายและแผน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้ให้ความหมายของธรรมชาติหมายถึง ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิชาการ และสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้อง เป็นสื่อนานที่สำคัญทางธรณีวิทยาและภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยมีลักษณะพิเศษเฉพาะคือ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป จะไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมเหมือนธรรมชาติอื่น ๆ ได้ ซึ่งจำแนกลักษณะไว้ดังนี้

1. เกาะและแก่ง
2. ภูเขา ถ้ำ น้ำตกและบึงพุร้อน
3. ทะเลสาบ หนองและบึง
4. หาดทรายและหาดหิน
5. แหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ (พืชและสัตว์)
6. สื่อนานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีวิทยา และภูมิลักษณะวรรณ

ลักษณะธรรมชาติที่จำแนกดังกล่าวจะต้องมีความสำคัญเกี่ยวกับข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. เป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่น
2. มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์หรือนิทานพื้นบ้าน
3. มีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์หรือโบราณคดี
4. เป็นโครงสร้างทางธรรมชาติที่ดี หายากหรือเป็นทัศนียภาพที่สวยงาม
5. เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์หรือเป็นที่เคารพบูชา

2.2 ความหมายของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย อาทิเช่น วิชัย เทียนน้อย กล่าวว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การใช้ทรัพยากรให้มีประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด และให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนานที่สุด กล่าวคือ เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้วยความฉลาด และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ให้มากที่สุดรวมทั้งพยายามที่จะใช้

ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นให้มีอายุยืนยาวที่สุด การที่มีการเข้าใจคิดไปว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คือ วิธีการเก็บรักษาไว้เพื่อไม่ให้สิ่งเหล่านั้นหมดรูป ไม่เป็นการถูกต้องตามความหมายของการ อนุรักษ์ธรรมชาติที่ได้กล่าวมาแล้ว

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา กล่าวว่า การอนุรักษ์ คือ การจัดการของมนุษย์ในการใช้ชีวิตรวม (biosphere) เพื่อที่จะให้ได้ผลประโยชน์ที่ดีที่สุด และยั่งยืนแก่ชนรุ่นปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการรักษาศักยภาพที่จะดำรงความต้องการและความจำเป็นของชนรุ่นหลังต่อไป ในอนาคต ดังนั้น การอนุรักษ์ คือ การสร้างสรรค์, การรวบรวม, การสงวน, การรักษาไว้, การใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน, การทนแทน และการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งนี้ การอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับทรัพยากรที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต

2.3 การอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติประเภทชายหาด

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ให้คำจำกัดความของชายหาด คือ พื้นที่ระหว่างขอบฝั่งกับแนวน้ำลงเต็มที่ พื้นที่นี้โดยทั่ว ๆ ไป มักจะเรียกฝั่งทะเลหรือชายทะเลตามปกติจะปรากฏว่าหาดบางส่วนจะอยู่ได้น้ำเกือบตลอดเวลา คือ เมื่อขณะน้ำขึ้น น้ำจะท่วมและซัดกระเซ็นขึ้นไปถึงยอดของสันทราย (Crest of Preem) แต่ขณะน้ำลงจะแห้ง หาดส่วนนี้เรียกว่าหาดส่วนหน้า (Fore shore) ส่วนหาดอีกส่วนหนึ่ง คือ อาณาบริเวณตั้งแต่ยอดของสันทรายจนถึงขอบฝั่ง เรียกว่า หาดส่วนหลัง (Back shore)²

ลักษณะของหาด

1. หาดหน้ากว้าง เป็นหาดเรียบ มีทั้งหาดส่วนหลังและหาดส่วนหน้า ลักษณะนี้มีความชันน้อยคลื่นมักจะเกิดขึ้นมาไม่ถึงหาดส่วนหลัง หาดแบบนี้มีบริเวณกว้างขวาง เหมาะแก่การพักผ่อนอากาศ

2. หาดหน้าแคบ เป็นหาดเรียบ ตั้งแต่ขอบฝั่งลงไปจนถึงแนวน้ำลดไม่มีหาดส่วนหลัง มีแต่หาดส่วนหน้าเท่านั้น ลักษณะของหาดมีความชันไม่มากนัก

3. หาดสองชั้น เป็นหาดไม่สู้เรียบนัก มีทั้งหาดส่วนหลังและหาดส่วนหน้า และมีที่ราบเป็นชานยื่นออกไปเป็นชั้น บางชั้นก็จะอยู่เหนือแนวน้ำลงเต็มที่ ลักษณะของหาดจะค่อนข้างชัน

หาดทรายในแต่ละแห่งจะมีขนาดเม็ดทรายต่างกัน รวมทั้งสีของหาดทรายด้วย เม็ดทรายจะประกอบด้วยแร่ที่มีความแข็ง มีความต้านทานต่อการผุกร่อนได้สูง ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยแร่ควอทซ์ ซึ่งมีความแข็งแรงมีความต้านทานการผุกร่อนสูง นอกจากนั้นยังมีแร่คาร์เนต แร่เซอร์คอน เป็นต้น

ในประเทศไทยมีชายฝั่งประมาณ 2,600 กม. (รวมทั้งเกาะต่าง ๆ ด้วย) มีชายหาดที่สวยงามและเป็นที่รู้จักมากมาย เช่น หาดบางแสน, หาดพัทยา, หาดหัวหิน ฯลฯ ทำให้ประชาชนทั้งไทยและต่างประเทศต่างหลงใหลเข้ามาชมความงามอยู่เสมอ เป็นแหล่งธรรมชาติที่ให้บริการทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น ชายหาดจึงถูกพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างถนนเลียบชายหาด, สถานบริการต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ถูกนำเข้ามาในชายหาดด้วย การจัดการอนุรักษ์ชายหาดจึงเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อรักษาชายหาดให้สะอาดและเป็นการควบคุมมลภาวะที่จะเกิดขึ้นด้วย

2.4 การบริหารจัดการธรรมชาติต่าง ๆ

จากคู่มือการจัดการแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดและอำเภอกล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการแหล่งธรรมชาติโดยทั่วไปมี 4 ประการ คือ

1. การสงวน (Preservation) หมายถึง การดำรงไว้ซึ่งสมดุลของธรรมชาติ โดยปล่อยแหล่งธรรมชาติให้มีการเจริญเติบโตและมีความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันตามธรรมชาติทุกประการ โดยมนุษย์ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวและต้องใด ๆ ทั้งสิ้น

2. การอนุรักษ์ (Conservation) หมายถึง การดูแลป้องกัน รักษาแหล่งธรรมชาติไม่ให้เกิดการทำลายหรือเสื่อมสภาพลง

3. การพัฒนา (Development) หมายถึง การปรับปรุงบูรณะฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติให้มีสภาพดีขึ้น

4. การใช้ประโยชน์ (Utilization) หมายถึง การนำแหล่งธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ

ทั้ง 4 ประการเหล่านี้เป็นการจัดการที่อาจกระทำได้ทั้งประเภทเดียวหรือหลายประเภทพร้อมกัน ณ แหล่งธรรมชาติประเภทเดียวกันก็ได้ โดยมีหน่วยงานหลายประเภทด้วยกันดำเนินการอยู่ทั้งหน่วยงาน ส่วนกลาง เช่น กระทรวง ทบวงกรม ต่าง ๆ และส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล สุขาภิบาล เป็นต้น ซึ่งงานบทบาทของแต่ละหน่วยงานต่างก็ประสบปัญหามากมายทั้งทางด้านนโยบายกำลังคนและงบประมาณทำให้การบริหารจัดการแหล่งธรรมชาติไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขาดขาดอันเป็นแหล่งธรรมชาติที่เมื่อเสื่อมทรามลง โดยตัวของมันเองไม่สามารถฟื้นฟูสภาพเดิมได้ ฉะนั้น การบริหารจัดการโดยวิธีการอนุรักษ์ไว้ จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยกระบวนการบริหารจัดการจากองค์การที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การจัดการอนุรักษ์ธรรมชาติของประเทศไทย

ธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ - ปัจจุบันอยู่ในความดูแลรักษาของหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีสิทธิ์ หรือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ดังนี้

- ก. งานที่รกร้างว่างเปล่า เกาะ ที่ที่ยังมิได้มีผู้ใดได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ในความดูแลของกรมที่ดิน
- ข. แม่น้ำ ลำคลอง หนอง ที่ชายตลิ่ง ซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์อยู่ในความดูแลของกรมการปกครอง หรือถ้าอยู่ในเขตทางหลวงแผ่นดินก็จะอยู่ในอำนาจของกรมทางหลวง หรือถ้าที่สาธารณประโยชน์ เหล่านี้อยู่ในอุทยานแห่งชาติหรือในป่าสงวนแห่งชาติจะอยู่ในอำนาจของกรมป่าไม้
- ค. งานที่มีประตอมัตร์ หรือมีสัมปทาน หรือเป็นอุทยานแห่งชาติหรือเป็นป่าสงวนอยู่ในความดูแลของกรมทรัพยากรธรณี กรมป่าไม้ หรือกรมที่ดิน
- ง. งานที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ อยู่ในความดูแลรักษาของกรมธนารักษ์หรือที่วัน ที่ธรณีสงฆ์ ที่ศาสนาสมบัติกลาง อยู่ในความดูแลรักษาของกรมการศาสนา
- จ. งานที่เป็นสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ของ เอกชนหรือนิติบุคคลอื่นโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีธรรมชาติอันควรอนุรักษ์อยู่ในที่ดินนั้นย่อมอยู่ในอำนาจของผู้มีสิทธิ์ในที่ดินนั้น

2.6 แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาขององค์กร

2.6.1 ความหมาย คำว่าองค์กร (organization) นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไปดังนี้คือ

1.1 Chester I. Barnard กล่าวว่า "An organization is a system of cooperative human activities"⁵ (องค์กรคือระบบของการร่วมมือกันทำกิจกรรมของมนุษย์)

ตามความเห็นของ Barnard ข้างต้นนั้น เขาเห็นว่าลำพังมนุษย์เพียงคนเดียวไม่สามารถจะประกอบกิจการหลาย ๆ อย่างได้ โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ที่ต้องการประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง แต่ถ้ามุขยจะร่วมกันทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (ในรูปองค์กร) นั้นแล้ว ก็สามารถทำงานนั้นจนสำเร็จได้ ทั้งนี้ความสำเร็จจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบการจัดการภายในองค์กรนั้น ๆ ด้วย

1.2 Herbert G. Hicks กล่าวว่า "An Organization is a structured process in which persons interact for objective"⁶ (องค์กรคือกระบวนการที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นโครงสร้างเพื่อให้บุคคลฝ่ายต่าง ๆ ได้ปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้)

คำจำกัดความดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า Hick มีความเห็นเช่นเดียวกับ Barnard โดยให้ความสำคัญแก่การทำงานในรูปองค์กรว่า มุขยตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้จากการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทางการและมีระบบการทำงานที่ดี เพราะจะสามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และทั้งนี้ประสิทธิภาพขององค์กรจะเป็นเช่นไรนั้นก็จะขึ้นอยู่กับการทำงานที่มุขยจะสามารถจัดองค์การและการบริหารงานขององค์กรได้ถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด

1.3 John M. Pfiffner และ Frank P. Sherwood กล่าวว่า "Organization is the patterned of ways in which large numbers of people too many to have intimate face-to face contact with all others, and engaged in a complexity of tasks relate themselves to each other in the conscious, systematic establishment and accomplishment of mutually agreed purposes"⁷ (องค์การเป็นระบบการทำงานของคนจำนวนมาก ซึ่งยากที่จะสามารถติดต่อกันได้โดยตรงอย่างทั่วถึง และได้เข้ามาช่วยกันทำงานที่ยุ่ยากซับซ้อน จึงจำเป็นต้องสร้างระบบการทำงานขึ้นมาเพื่อให้สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้ตกลงกันไว้)

ตามความเห็นของ Pfiffner และ Sherwood เห็นว่าองค์การคือ ระบบการทำงานที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่อให้งานที่ยุ่ยาก และต้องงใช้คนหลายคนมาทำงานร่วมกันสามารถสำเร็จลงตามความมุ่งหมายได้ และจึงให้เห็นถึงความสำคัญขององค์การว่าเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของมนุษย์

1.4 ศาสตราจารย์ สมพงษ์ เกษมสิน ให้ความหมายของ "องค์การ" ว่า "คือกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งรวมกันดำเนินการร่วมกันอย่างมีระเบียบ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น"⁸

จากความหมายคำว่า "องค์การ" ที่นักวิชาการทั้ง 5 ท่าน ได้ให้ไว้ อาจสรุปได้ว่า องค์การมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการก่อตั้งองค์การขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติกิจกรรม (objective)
2. โครงสร้าง (structure) องค์การจะต้องมีโครงสร้าง โดยมีการจัดแบ่งหน่วยงานภายใน ตามหลักความชำนาญเฉพาะ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายในองค์การ
3. กระบวนการปฏิบัติงาน (process) หมายถึง แบบอย่างวิธีปฏิบัติงานที่กำหนด

จี้ไว้เป็นแบบแผน เพื่อให้ทุกคนในองค์การยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

4. บุคคล (person) องค์การจะต้องประกอบด้วยกลุ่มบุคคล โดยทำหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า องค์การ คือ กลุ่มคนที่รวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ในการรวมตัวดังกล่าวจะต้องมีการจัดระเบียบการติดต่อ การแบ่งงานกันทำ และต้องมีการประสานประโยชน์ของแต่ละบุคคลด้วย

2.7 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

การปกครองท้องถิ่นตรงกับคำว่า Local Government เป็นระบบการปกครองตามหลักของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งมีความสำคัญทั้งในด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ตลอดจนการส่งเสริม ประชาชนได้มีสิทธิมีเสียงในการปกครองตนเอง อย่างไรก็ตามที่ดีการปกครองท้องถิ่นที่เป็นไปในแต่ละประเทศนั้นจะมีรูปแบบโครงสร้างไม่เหมือนกันในแต่ละประเทศ เพราะการปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศนั้นจะแตกต่างกันโดยปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพล ซึ่งก็ได้แก่ระบบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคมของแต่ละประเทศนั้น ๆ เองเป็นสำคัญ เช่น รูปแบบของเทศบาลในสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะของการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารเพราะระบบการเมืองรูปแบบรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาก็เป็น Separation of Power แต่เทศบาลของไทยรูปแบบเป็นคณะเทศมนตรีและสภา ก็เป็นการเรียนแบบรัฐบาลระดับชาติซึ่งใช้รูปแบบรัฐบาลโดยรัฐสภา (Parliamentary System) เป็นต้น

อย่างไรก็ดีระบบการปกครองท้องถิ่นก็ถือได้ว่าจะ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางการเมืองได้ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาทางการเมืองในระดับประชาชนโดยย่อต้องการให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองให้มากที่สุด และเป็นการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ในลักษณะของการมีความรู้ ความเข้าใจ มีความรับผิดชอบ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เชื่อว่าการปกครองท้องถิ่นจะฝึกฝนประชาชนได้

2.8 ความหมายและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

John Clarke ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง "หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดโดยเฉพาะ และหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวนี้จัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง"

William v.Holloway อธิบายว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง "การปกครองตนเองของชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใด และมีองค์การซึ่งได้รับการจัดตั้งทบทวนที่ในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารอำนาจทางการปกครองและมีสภาพของท้องถิ่นเป็นองค์กรสำคัญขององค์การ การปกครองดังกล่าว"

William A.Robson ได้ให้ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่นว่าเป็นหน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้น และให้หน่วยการปกครองดังกล่าวมีอำนาจในการปกครองตนเอง Autonomy มีสิทธิตามกฎหมาย (Legalrights) และหน่วยการปกครองนั้น ๆ จำต้องมีองค์การที่จำเป็น (Necessary organization) เพื่อดำเนินการให้บริการสวัสดิการประสงค์ของท้องถิ่นนั้น ๆ

จากคำจำกัดความของผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้จะเห็นได้ว่า คำว่า การปกครองท้องถิ่นกล่าวโดยสรุปก็คือ "หน่วยการปกครองที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย กำหนดโครงสร้าง รูปแบบ อำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานให้ประชาชนปกครองตนเอง รับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ"

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

แนวความคิดในการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุข สามารถนำเสนอในรูปแบบดังนี้

จากแผนภาพ เมื่อพิจารณาตามลำดับ เริ่มจากปัจจัยเริ่มต้นในการบริหารขององค์การ ก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหาร เช่น โครงสร้างอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย งบประมาณ และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่รวมถึงวัสดุอุปกรณ์

กระบวนการดำเนินงานขององค์การ (Process) โดยใช้ปัจจัยนำเข้า (Input) มาเป็นปัจจัยในการดำเนินการเป็นลำดับต่อมานั้น การกำหนดนโยบายและการวางแผนเป็น กระบวนการเริ่มต้นตามอำนาจหน้าที่ซึ่ง พ.ร.บ.เทศบาลได้ระบุไว้ในส่วนของการตราเทศบัญญัติ การจัดทำงบประมาณ และการควบคุม อันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดนโยบายและการ วางแผนเช่นกัน และกระบวนการที่องค์การมีการจัดโครงสร้างในการบริหารจัดการโดยอาศัย ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดการควบคุม, ความรับผิดชอบและการแบ่งงาน ซึ่งเป็นสิ่งจำ เป็นที่องค์การแต่ละองค์การปฏิบัติเพื่อให้องค์การอยู่ได้ในตัวของมันเอง

เมื่อมีปัจจัยที่จำเป็นและนำไปใช้ในการจัดการขององค์การแล้ว ประสิทธิภาพหรือผล ของการดำเนินงานเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดังกล่าว (out put) ผลขององค์การในส่วน ของการอนุรักษ์ชายหาดนั้น สามารถดูได้จากการรักษาคุณภาพน้ำทะเล การกำจัดขยะบนชายหาด และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการชายหาด สิ่งเหล่านี้จะ เป็นเครื่องชี้ว่าองค์การมีประสิทธิภาพในการอนุรักษ์เพียงไร และควรมีการปรับปรุงแก้ไขเช่นไร ซึ่งจะเป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feed back) ในลักษณะเป็นข้อมูลเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม ในการนำไปดำเนินงานต่อไปในอนาคต

ดังนั้น การศึกษาประสิทธิภาพขององค์การในการอนุรักษ์ชายหาดนี้ จะเป็นไปในแนวนี้ คือต่อเนื่องกันเป็นระบบ ซึ่งในการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องมีความต่อ เนื่องและเป็นระบบอย่างนี้เรื่อยไปเช่นกัน จนกว่าการอนุรักษ์ขององค์การจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3.2 วิธีการศึกษา

ในการศึกษามีวิธีการศึกษาแบ่งเป็นส่วน ๆ เช่นเดียวกันตามแนวความคิดและสมมติฐานที่กำหนดในข้อ 3.1 เรียงตามลำดับดังนี้

3.2.1 การศึกษาโครงสร้าง, หน้าที่ตามกฎหมาย, งบประมาณ และอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ จะศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิหรือเอกสารต่าง ๆ แล้วนำมาประมวลวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3.2.2 การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการวางนโยบายและการวางแผน ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข จำนวน 12 คน ประกอบด้วยคำถามดังนี้

- การสอบถามข้อมูลทั่วไป 8 ข้อ
- กระบวนการวางนโยบายและการวางแผน 4 ข้อ
- การตราเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาด 6 ข้อ
- การจัดหางบประมาณ 4 ข้อ
- การควบคุม 3 ข้อ
- ความคิดเห็นทั่วไป 5 ข้อ

รวม 30 คำถาม แล้วนำมาสรุปวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3.2.3 การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดโครงสร้างใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์หัวหน้างานต่าง ๆ จำนวน 18 คน ประกอบด้วยคำถามดังนี้

- การสอบถามข้อมูลทั่วไป 8 ข้อ
- ขนาดการควบคุม 2 ข้อ
- การแบ่งงาน 1 ข้อ
- ความคิดเห็นในการจัดโครงสร้าง 2 ข้อ

รวม 14 คำถาม และนำมาสรุปวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3.2.4 การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการ ประกอบด้วย

- การควบคุมคุณภาพน้ำทะเล ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิของหน่วยงานที่ได้ดำเนินการตรวจวัดแล้วนำมาสรุปวิเคราะห์เชิงพรรณนา
- การกำจัดการขยะบนชายหาด ใช้การสำรวจแล้วตรวจวัดการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาด จำนวนกิโลกรัมต่อวันและการจัดเก็บขยะขนออกไปกำจัดจำนวนกิโลกรัมต่อวันแล้วนำมาผลมาเปรียบเทียบว่ามีขยะตกค้างจำนวนเท่าใดบนชายหาด นำมาสรุปวิเคราะห์เชิงพรรณนา
- การวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน ประกอบด้วยคำถามดังนี้
  - ข้อมูลทั่วไป 6 ข้อ
  - ลักษณะการท่องเที่ยว 11 ข้อ
  - ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม 16 ข้อ
  - ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก 12 ข้อ
 รวม 45 คำถาม แล้วนำมาสรุปวิเคราะห์โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ, ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนที่เกี่ยวกับการจัดการชายหาดบางแสน

- กระบวนการตราเทศบัญญัติ
- กระบวนการจัดทำงบประมาณ
- กระบวนการควบคุม

3.3.2 ด้านการจัดโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุข

- ขนาดการควบคุม
- ความรับผิดชอบ
- การแบ่งงาน

3.3.3 ด้านการวัดประสิทธิภาพการจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุข

3.3.3.1 การรักษาคุณภาพน้ำทะเล จากผลการตรวจวัดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3.3.2 การกำจัดขยะบนชายหาด

- ปริมาณขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยว (ตัน/ปี)
- จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)
- อัตราการผลิตขยะของนักท่องเที่ยว 1 คน (คน-วัน/วัน)
- ความสามารถในการจัดการขยะมูลฝอยบนชายหาดบางแสน (เปอร์เซ็นต์)
- ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ (ตัน/วัน)

3.3.3.3 ด้านการวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

- ข้อมูลทั่วไป
- ความพึงพอใจในการจัดการชายหาด

3.4 ประชากรตัวอย่าง

3.4.1 ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาคือ ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข จำนวน 12 คน

3.4.2 ด้านโครงสร้าง กลุ่มประชากรที่เข้าในการศึกษา แยกตามส่วนงานคือ

- สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลแสนสุข คือ ผู้ดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่ หัวหน้างานต่าง ๆ จำนวน 18 คน ดังนี้

1. หัวหน้างานธุรการ
2. หัวหน้างานทะเบียนราษฎร
3. หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. หัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน
5. หัวหน้างานนิติกร
6. หัวหน้างานประชาสัมพันธ์
7. หัวหน้างานพัฒนาชุมชน

- กองสาธารณสุข

1. หัวหน้างานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. หัวหน้างานสัตวแพทย์
3. หัวหน้างานศูนย์บริการสาธารณสุข

- กองคลัง

1. หัวหน้างานผลประโยชน์
2. หัวหน้างานการเงินและบัญชี
3. หัวหน้างานพัสดุและทรัพย์สิน

- กองช่าง

1. หัวหน้างานวิศวกรรม
2. หัวหน้างานสถาปัตยกรรม
3. หัวหน้างานสาธารณูปโภค
4. หัวหน้างานสวนสาธารณะ
5. หัวหน้างานสถานที่และไฟฟ้า

- 3.4.3 ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยที่มีต่อการจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุข กลุ่มประชากรศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 300 คน

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ในหัวข้อดังต่อไปนี้คือ

- ด้านการวัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- ด้านกระบวนการกำหนดนโยบายและการวางแผน
- ด้านโครงสร้าง

ส่วนด้านการวัดประสิทธิภาพในการจัดการ ใช้แบบตรวจวัดและข้อมูลทุติยภูมิ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น เช่น ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าร้อยละ (Percentage) และเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดังที่กล่าวมาแล้วถึงวิธีการศึกษาว่า ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (ข้อมูลทุติยภูมิ) และศึกษาข้อมูลปฐมภูมิโดย วิธีการสำรวจ (การสัมภาษณ์) ตามแต่ละลักษณะของข้อมูลที่ได้จำแนกไว้เป็นส่วน ๆ ในบทนี้ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาวิจัยเรียงเป็นลำดับตอนดังนี้

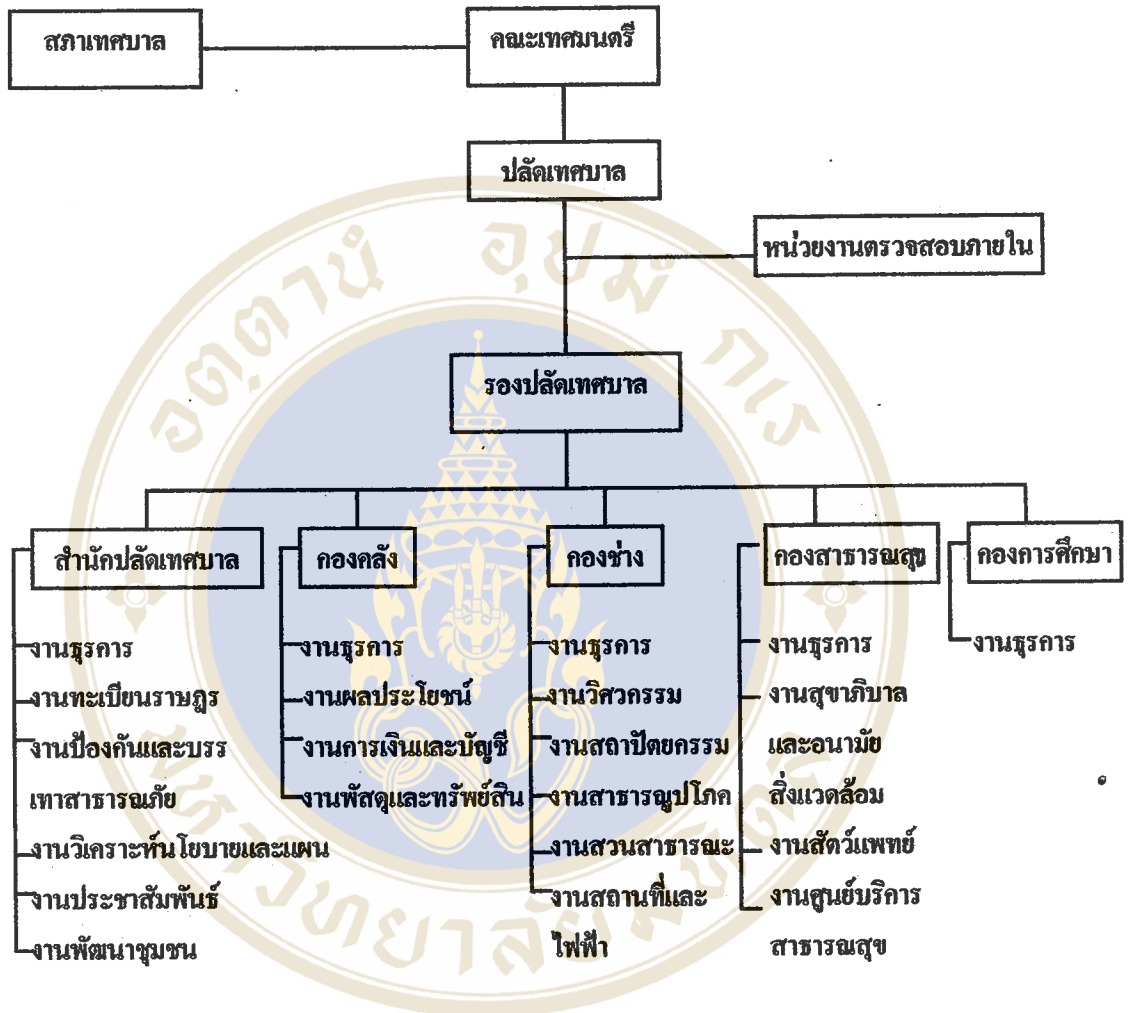
ตอนที่ 1 ปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหาร

ในการศึกษาวิจัยนี้เข้าตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยผู้ศึกษาขอเสนอข้อมูลจากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ทั้งจากกระทรวงมหาดไทย และเทศบาลตำบลแสนสุข พบว่า

1.1 โครงสร้าง

โครงสร้างปัจจุบันของเทศบาลตำบลแสนสุขมีลักษณะโครงสร้างการแบ่งส่วนการบริหารของสำนักงานเทศบาลแบ่งเป็นส่วน ๆ ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 การแบ่งส่วนการบริหารของเทศบาลตำบลแสนสุข

จากแผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนการบริหารของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขในปัจจุบัน จะมีลักษณะการแบ่งงานตามลักษณะงานประจำ หรือตามระเบียบปฏิบัติราชการที่ พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ.2496 ได้กำหนดไว้โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด รองปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชารองลงมา ส่วนในแต่ละกองจะมีหัวหน้ากองนั้น ๆ เป็นผู้บังคับบัญชารายระดับถัดมา และหัวหน้างานแต่ละงานประจำกองต่าง ๆ เป็นผู้บังคับบัญชารายระดับสุดท้าย ตามสายการบังคับบัญชาภายในโครงสร้างการบริหารของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขที่ได้แสดงไว้ ดังนั้น จำนวนบุคลากรประจำส่วนต่าง ๆ ก็จะประกอบด้วย ปลัดเทศบาล 1 คน รองปลัดเทศบาล 1 คน หัวหน้ากองต่าง ๆ จำนวน 4 คน และหัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ จำนวน 14 คน รายละเอียดของจำนวนและตำแหน่งของบุคลากรประจำส่วนต่าง ๆ ที่จะได้นำเสนอในส่วนของการศึกษาทางด้านอัตรากำลังในลำดับต่อไป

จากแผนภูมิโครงสร้างจะเห็นว่าโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุขมีลักษณะโครงสร้างแบบปิรามิด ซึ่งมีฐานแคบที่เรียกว่า Narrow span of control ลักษณะโครงสร้างเช่นนี้ส่งผลให้การบังคับบัญชาอยู่ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดคือ นายกเทศมนตรีเพียงผู้เดียว เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างทั่วถึงตามสายบังคับบัญชาที่สั้น การตัดสินใจต่าง ๆ ของผู้บังคับบัญชาสูงสุดเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ไม่ซับซ้อน แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงอำนาจการบังคับบัญชาตามโครงสร้างเช่นนี้ถือว่า เป็นการรวมอำนาจ (Centralization) การดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสนสุขจึงขึ้นอยู่กับนายกเทศมนตรีเป็นหลัก ที่จะกำหนดทิศทางการบริหารจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน ตัวนายกเทศมนตรีจะเป็นกลไกที่สำคัญผลักดันให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.2 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ในการศึกษาด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอันเป็นปัจจัยที่จะควบคุมให้การบริหารและการปฏิบัติราชการของงานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย ตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้บังคับหรือกำหนดให้เทศบาลตำบลแสนสุขปฏิบัติตาม และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานแต่ละงาน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ

ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518
- พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2502
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2503
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2484
- พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2520
- พระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456
- พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ.2457
- พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ.2519
- ประกาศ กฎ กระทรวงมหาดไทย ต่าง ๆ
- เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข พ.ศ.2532 คือ²

1. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและสิ่งเประอะเปื้อน
2. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง การควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
3. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง การควบคุมการแต่งผม
4. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง ตลาดเอกชน
5. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง ควบคุมแผงลอย
6. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง การควบคุมผู้เร่ขาย
7. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำจืดในสถานที่เอกชน
8. เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุข เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข

ในรายละเอียดในการใช้กฎหมายข้อบังคับเหล่านี้สำหรับกองใด หรืองานไหนนั้นจะได้กล่าวในเวลาต่อไป

การศึกษาในส่วนนี้ พบว่า เทศบาลตำบลแสนสุขเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด ที่สามารถจะดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง แต่ไม่มีอิสระเท่าที่ควร ทั้งนี้อำนาจในการดำเนินการอยู่ภายใต้การมอบอำนาจจากกระทรวงมหาดไทย การดำเนินการใด ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบและมอบอำนาจให้เสียก่อน ลักษณะเช่นนี้ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเป็นไปแบบไม่ทันต่อเหตุการณ์ แต่อย่างไรก็ตามเทศบาลตำบลแสนสุขสามารถออกกฎหมายเองได้ นั่นคือ การตราเทศบัญญัติ จากการศึกษากฎได้ว่า เทศบัญญัติของเทศบาลตำบลแสนสุขที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาดมีเพียงฉบับเดียวเท่านั้น ในการตราเทศบัญญัติในปี 2532 จำนวนทั้งหมด 8 ฉบับ คือเทศบัญญัติ เรื่องการกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและสิ่งเปราะอะเปื้อน

1.2.2 อำนาจหน้าที่

อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในส่วนราชการของเทศบาลต่าง ๆ ได้ถูกกำหนดไว้ตามระเบียบ ก.ท.ว่าด้วยการกำหนดส่วนการบริหารของเทศบาล การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 ดังมีรายละเอียดดังนี้³

1. สำนักปลัดเทศบาล มีหน่วยงานที่สำคัญอยู่จำนวน 7 งาน ประกอบด้วย
  - 1.1 งานธุรการ เป็นส่วนงานในสังกัดสำนักงานปลัดเทศบาลมีหน้าที่เกี่ยวกับ
    - งานสารบรรณของเทศบาล
    - งานดูแลรักษา จัดเตรียมและให้บริการเรื่องสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การติดต่อและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ
    - งานเลขานุการและงานประชุมสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี และพนักงานเทศบาล
    - งานสาธารณกุศลของเทศบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอความร่วมมือ
    - งานการตรวจสอบ แสดงรายการเกี่ยวกับเอกสารสำคัญของทางราชการ
    - งานขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญจักรพรรดิมาลาและ

- งานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- งานจัดทำคำสั่งและประกาศของเทศบาล
- งานรับเรื่องราวร้องทุกข์และร้องเรียน
- งานแข่งมติ อ.ก.ท. วิสามัญ อ.ก.ท. จังหวัด และ อ.ก.ท. เทศบาล
ให้กองหรือฝ่ายต่าง ๆ ทราบ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานธุรการมีอำนาจหน้าที่รวม 11 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ระดับ 5 และทำหน้าที่หัวหน้างานธุรการ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ ระดับ 3 จำนวน 1 คน รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงานอยู่ ในขณะที่ตามกรอบอัตรากำลังพนักงานเทศบาลประจำงานธุรการ กำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1-3 อีกจำนวน 2 อัตรา และเจ้าหน้าที่ธุรการอีกจำนวน 1 อัตรา ดังนั้น งานธุรการสังกัดสำนักงานปลัดเทศบาลยังมีตำแหน่งว่างอีก 3 อัตรา

จากอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดเทศบาลดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่การจัดการ ขยายขาดแล้ว พบว่า งานต่าง ๆ เป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งเน้นหนักในด้านการประสานงาน และงานธุรการทั่วไปเท่านั้น

1.2 งานการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาลและลูกจ้าง
- งานบรรจุแต่งตั้ง โอน ย้ายและเลื่อนระดับ
- งานการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกและการคัดเลือก
- งานทะเบียนประวัติ และบัตรประวัติคณะเทศมนตรี สมาชิกสภา
เทศบาลพนักงานและลูกจ้าง
- งานปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคล
- งานประเมินผลการปฏิบัติงานด้านประจำปี

- งานขออนุมัติปรับปรุงตำแหน่งและอัตราค่าจ้าง
- งานพัฒนาบุคลากร
- งานพิจารณาเลื่อนเงินเดือนพนักงานและลูกจ้าง การให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ
- งานสวัสดิการพนักงาน/ลูกจ้าง
- งานการลาพักผ่อนประจำปีและการลาอื่น ๆ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานการเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่รวม 12 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรจำนวน 1 คน เป็นหัวหน้างานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานทั้งหมด

1.3 งานทะเบียนราษฎร มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานตามพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร
- งานจัดเตรียมการ เลือกตั้งและดำเนินการเลือกตั้ง
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานทะเบียนราษฎรมีหน้าที่รับผิดชอบรวม 3 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทะเบียนระดับ 4 และทำหน้าที่หัวหน้างานทะเบียนราษฎรจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ทะเบียนระดับ 1 จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทะเบียนและบัตรระดับ 4 จำนวน 1 คน รวม 3 คน ในขณะที่กรอบอัตราค่าจ้างพนักงานเทศบาลประจำงานทะเบียนราษฎรกำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทะเบียนระดับ 1-3 อีกจำนวน 2 คน ดังนั้น งานทะเบียนราษฎรยังมีตำแหน่งว่างอีก 2 อัตรา

งานการเจ้าหน้าที่และงานทะเบียนราษฎรที่กล่าวมา เป็นงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาดบางแสนแต่อย่างใด เนื่องจากลักษณะงานเป็นงานบริหารงานบุคคลของเทศบาล และงานบริการประชาชนตามลำดับ

1.4 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ
- งานป้องกันและระงับอัคคีภัย
- งานวิเคราะห์และพิจารณา ทาความเห็น สรุปรายงาน เสนอแนะ รวมทั้งดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยธรรมชาติและสาธารณภัยอื่น เช่น อุทกภัย วาตภัย
- งานตรวจสอบ ควบคุมดูแลในการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในการป้องกันบรรเทาและระงับสาธารณภัยต่าง ๆ
- งานจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- งานฝึกซ้อมและดำเนินการตามแผน
- งานเกี่ยวกับวิทยุสื่อสาร
- งานการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีหน้าที่รับผิดชอบรวม 9 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาล ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับ 3 ทาหน้าที่หัวหน้าคน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับ 2 จำนวน 1 คน ในขณะที่กรอบอัตรากำลังของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับ 1-3 อีก จำนวน 1 อัตรา ดังนั้น งานประกันและบรรเทาสาธารณภัยยังขาดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่อีก 1 คน

1.5 งานประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานเผยแพร่ข่าวสารของเทศบาล
- งานเผยแพร่สนับสนุนผลงาน นโยบายของเทศบาลจังหวัดและรัฐบาล
- งานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น
- งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผนด้านการประชาสัมพันธ์โดยรวม

รวมข้อคิดเห็นของประชาชน หรือปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อเสนอแนะฝ่ายบริหารพิจารณาวางหลักเกณฑ์ปรับปรุง และแก้ไขระเบียบวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและสัมพันธ์กับนโยบายของประเทศ

- งานรวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์
- งานสารนิเทศ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

งานประชาสัมพันธ์มีหน้าที่รับผิดชอบรวม 7 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานประชาสัมพันธ์ ระดับ 5 ทาหน้าที่หัวหน้างานประชาสัมพันธ์เพียง 1 คน โดยกรอบอัตรากำลังกำหนดให้มีช่างศิลป์ ระดับ 1-3 อีก 1 คน ดังนั้น งานประชาสัมพันธ์ยังขาดเจ้าหน้าที่อีก 1 คน ในตำแหน่งดังกล่าว

1.6 งานวิเคราะห์นโยบายและแผน มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานรวบรวมวิเคราะห์และให้บริการข้อมูลสถิติที่จำเป็นต่อนโยบายในการวางแผน และการประเมินผลตามแผนทุกระดับ
- งานจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนของเทศบาล และหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- งานวิเคราะห์และพยากรณ์การเจริญเติบโตของประชากรในเขตเมือง และความพอเพียงของบริการสาธารณสุขหลัก
- งานวิเคราะห์และคาดคะเนรายได้-รายจ่ายของเทศบาลในอนาคต
- งานจัดทำและเรียบเรียงแผนพัฒนา การกำหนดเค้าโครงของแผนพัฒนาระยะปานกลางและแผนประจำปี
- งานวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการเพื่อสนองหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

- งานประสานงานกับหน่วยงานในเทศบาลและหน่วยงานอื่นที่เสนอบริการ
สาธารณูปการในเขตเทศบาล และหน่วยงานใกล้เคียงเกี่ยวกับการ
การวางแผนพัฒนา การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผลงานตามแผน
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานวิเคราะห์นโยบายและแผนมีหน้าที่รับผิดชอบรวม 8 งาน ซึ่งตามกรอบอัตรา
กำลังกำหนดให้มีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3-5
จำนวน 1 คน ปัจจุบันยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนี้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามสำนักงานเทศบาลตำบล
แสนสุข และทำหน้าที่หัวหน้างานได้มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาลทำหน้าที่รักษาการใน
ตำแหน่งหัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผนไปก่อนจนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่งจริง

2. กองคลัง มีหน่วยงานในสังกัดจำนวน 4 งาน ประกอบด้วย

2.1 งานธุรการ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานสารบรรณ
- งานดูแลรักษา จัดเตรียมและให้บริการเรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์
ติดต่อและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

- งานการประสานงาน เกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี
และพนักงานเทศบาล

- งานสาธารณกุศลของเทศบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอความร่วมมือ
- งานตรวจสอบ แสวงราชการ เกี่ยวกับเอกสารสำคัญของทางราชการ
- งานรักษาความสะอาดและรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ
- งานขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญจักรพรรดิมาลา

และผู้ทำคุณประโยชน์

- งานจัดทำคำสั่งและประกาศของเทศบาล
- งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียน

- งานพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงาน ลูกจ้าง และการรักษาเงิน
ความชอบเป็นพิเศษ

- งานการลาพักผ่อนประจำปีและการลาอื่น ๆ
- งานสวัสดิการของกองหรือฝ่าย
- งานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรายได้และแนะนำหน่วยงานความสะดวก

แก่ประชาชน

- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานธุรการมีหน้าที่รับผิดชอบรวม 14 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการระดับ 1 ๓๓ คนที่หัวหน้างานธุรการจำนวน 1 คน และเป็นไปตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้

2.2 งานผลประโยชน์ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานจัดทำประกาศให้มายื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สินเพื่อชำระภาษี
- งานตรวจสอบและจัดทำบัญชีผู้ที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในบึงบระมาจัดเก็บจากทะเบียนคนผู้ชำระภาษี (พ.ท.5)
- งานรับและตรวจสอบแบบแสดงรายการทรัพย์สิน หรือแบบคำร้องของผู้เสียภาษี ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ
- งานพิจารณาการประเมินและกำหนดค่าภาษี ค่าธรรมเนียมในเบื้องต้น เพื่อนำเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่
- งานแจ้งผลการประเมินค่าภาษีแก่ผู้เสียภาษี
- งานจัดเก็บและรับชำระเงินรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่น
- งานลงรายการเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้ายในทะเบียนเงินผลประโยชน์ และทะเบียนคนผู้ชำระภาษี (พ.ท.5) ของผู้เสียภาษีแต่ละรายเป็นประจำทุกวัน

- งานดำเนินงานเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ภาษี
- งานเก็บรักษา และการนำส่งเงินประจำวัน
- งานเก็บรักษาและเบิกจ่ายแบบพิมพ์ต่าง ๆ
- งานเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการเสียภาษี ค่าธรรมเนียมและ

รายได้อื่น

- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานผลประโยชน์มีหน้าที่รวม 12 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่ง
เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ระดับ 4 และทำหน้าที่หัวหน้างานจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่จัดเก็บราย
ได้ ระดับ 3 จำนวน 2 คน หน้าที่ประจำงาน ซึ่งงานผลประโยชน์ไม่มีอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่เป็น
ไปตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนดไว้

2.3 งานการเงินและบัญชี มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานตรวจสอบการ เบิกจ่ายเงินทุกประเภท
- งานควบคุมและจัดทำทะเบียนงบประมาณรายจ่าย
- งานจัดทำเช็คและจัดเก็บเอกสารการจ่ายเงิน
- งานการจ่ายเงินและตรวจสอบหลักฐานใบสำคัญคู่จ่าย
- งานจัดทำบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องทุกประเภท
- งานจัดทำรายงานประจำวัน ประจำเดือน ประจำปี และรายงานอื่น ๆ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

งานการเงินและบัญชีมีหน้าที่รวม 7 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรง
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ 4 เป็นหัวหน้างานและมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
ระดับ 3 จำนวน 1 คน หน้าที่ประจำ รวมมีหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน ตามกรอบ
อัตรากำลังที่กำหนดไว้

2.4 งานพัสดุและทรัพย์สิน มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานการซื้อและการจ้าง

- งานการซ่อมและบำรุงรักษา
- งานการจัดทำทะเบียนพัสดุ
- งานการตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุและเก็บรักษาพัสดุ
- งานการจัดทำนายพัสดุ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานพัสดุและทรัพย์สินมีหน้าที่รวม 6 งาน ปัจจุบันพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัสดุ ระดับ 3 ทักษะที่หัวหน้างานจำนวน 1 คน โดยมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัสดุ 1-3 ทักษะที่ประจำซึ่งยังว่างอยู่ จำนวน 1 ตำแหน่ง ตามกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำงานพัสดุและทรัพย์สิน

3. กองช่าง มีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ 3 งาน ประกอบด้วย

3.1 งานวิศวกรรม มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- ออกแบบคำนวณด้านวิศวกรรม
- งานวางโครงการและการก่อสร้างทางด้านวิศวกรรม
- งานให้คำปรึกษาแนะนำและบริการ เกี่ยวกับงานทางด้านวิศวกรรม
- งานตรวจสอบแบบแปลนการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารทางด้านวิศวกรรม
- งานออกแบบรายการรายละเอียดทางด้านวิศวกรรม
- งานสำรวจหาข้อมูลรายละเอียดเพื่อคำนวณ ออกแบบกำหนดรายละเอียดทางด้านวิศวกรรม

ละเอียดทางด้านวิศวกรรม

- งานศึกษาวิเคราะห์ วิจัยทางด้านวิศวกรรม
- งานประมาณราคาค่าก่อสร้างทางด้านวิศวกรรม
- งานควบคุมการก่อสร้างในสาขาวิศวกรรม
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานวิศวกรรมมีหน้าที่รวม 10 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งวิศวกรโยธา ระดับ 5 ทักษะที่หัวหน้างาน และมีผู้ดำรงตำแหน่งนายช่างโยธา ระดับ 5 เป็น

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพียง 1 คน ในขณะที่กรอบอัตรากำหนดให้มีตำแหน่งช่างเขียนแบบ 1-3 อีก 1 ตำแหน่ง ดังนั้นงานวิศวกรรมยังมีตำแหน่งว่างอีก 1 ตำแหน่ง

3.2 งานสถาปัตยกรรม มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานออกแบบ เขียนแบบทางด้านสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์
- งานวางโครงการ จัดทำผัง และควบคุมการก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์
- งานตรวจสอบแบบแปลนการขออนุญาตปลูกสร้างด้านสถาปัตยกรรม ตามกฎหมาย
- งานให้คำปรึกษาแนะนำด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์
- งานควบคุมการก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม
- งานออกรายการทางสถาปัตยกรรม
- งานสำรวจข้อมูลเพื่อออกแบบสถาปัตยกรรม
- งานวิเคราะห์วิจัยทางด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์
- งานประมาณราคาค่าก่อสร้างทางด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์
- งานให้บริการด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ และงานด้านศิลปกรรมต่าง ๆ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสถาปัตยกรรมมีหน้าที่รวม 11 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งสถาปนิก ระดับ 5 ทบทวนที่หัวหน้างานเพียงลาพัก ในขณะที่กรอบอัตรากำลังกำหนดให้มีช่างเขียนแบบ ระดับ 1-3 จำนวน 1 ตำแหน่ง และช่างผังเมือง ระดับ 1-3 จำนวน 1 ตำแหน่ง ซึ่งตำแหน่งทั้ง 2 อัตรา ยังว่างอยู่

3.3 งานสาธารณูปโภค มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานด้านการก่อสร้างอาคาร ถนน สะพาน ทางเท้า เขื่อน และสิ่ง
- ติดตั้งอื่น ๆ ฯลฯ

- งานวางโครงการและควบคุมการก่อสร้าง
- งานซ่อมบำรุงรักษาอาคาร ถนน สะพาน เขื่อน ทางเท้า
- งานควบคุมดูแลอาคารสถานที่
- งานปรับปรุงแก้ไขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
- งานให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานก่อสร้าง
- งานควบคุมพัสดุ งานด้านโยธา
- งานประมาณราคา งานซ่อมบำรุงรักษา
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสาธารณูปโภคมีหน้าที่งานรวม 9 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่ง นายช่างโยธา ระดับ 6 ทักษะที่หัวหน้างาน มีช่างโยธา ระดับ 3 ทักษะที่ประจำเพียง 1 คน ซึ่งตามกรอบอัตรากำลังกำหนดให้มีนายช่างเขียนแบบ จำนวน 1 ตำแหน่ง และช่างไฟฟ้า ระดับ 1-3 อีก 1 ตำแหน่ง

3.4 งานสวนสาธารณะ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนหย่อม ฯลฯ
- งานควบคุมดูแล บำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- งานดูแล บำรุงรักษาต้นไม้ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ
- งานประดับ ตกแต่งสถานที่อาคาร เกี่ยวกับการใช้พันธุ์ไม้ต่าง
- งานให้คำปรึกษาแนะนำเผยแพร่ทางด้านภูมิสถาปัตยกรรม
- งานประมาณราคาด้านภูมิสถาปัตยกรรม
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสวนสาธารณะมีหน้าที่รวม 8 งาน ซึ่งตามกรอบอัตรากำลังกำหนดให้ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ ระดับ 1-3 เป็นเจ้าหน้าที่ประจำ แต่ปัจจุบันยังไม่มีผู้มาดำรงตำแหน่งนี้ แต่อย่างไรก็ตาม

3.5 งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานออกแบบ จัดสถานที่ ติดตั้งไฟฟ้า ทั้งงานรัฐพิธี ประเพณีและงานอื่น ๆ

- งานประมาณการ
- งานจัดสถานที่เนื่องในงานรัฐพิธีประเพณี และงานอื่น ๆ
- งานเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่
- งานสำรวจออกแบบและคำนวณอุปกรณ์ไฟฟ้า
- งานควบคุมการก่อสร้างในการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า
- งานซ่อมบำรุงการไฟฟ้าในเขตเทศบาล
- งานให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบในด้านการไฟฟ้า
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะมีหน้าที่รวม 9 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาล

ผู้ดำรงตำแหน่งนายช่างโยธา 4 เป็นหัวหน้างาน

จากการพิจารณาลักษณะงานของกองช่าง พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์หาดบางแสน มีอยู่ 2 งาน คืองานสาธารณูปโภค และงานในส่วนสาธารณะ ดังกล่าว ในงานสาธารณูปโภคมีหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ด้านงานสวนสาธารณะมีหน้าที่จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันรวมถึงชายหาดบางแสนด้วย

4. กองสาธารณสุข มีหน่วยงานในสังกัดจำนวน 3 งาน ประกอบด้วย

4.1 งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานควบคุมด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม
- งานสุขาภิบาลอาหารและโภชนาการ
- งานควบคุมการประกอบการค้าที่นำรังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายต่อ

สุขภาพ

- งานป้องกันควบคุมแก้ไขเหตุรำคาญและมลภาวะ
- งานสุขาภิบาลโรงงาน
- งานชีวอนามัย
- งานฉาบบนกิจ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- งานกวาดล้างทำความสะอาด
- งานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- งานขนถ่ายขยะมูลฝอย
- งานขนถ่ายสิ่งปฏิกูล
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่รวม 13 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานสุขาภิบาล ระดับ 5 ๓๓หน้าที่หัวหน้างานมีเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ระดับ 3 และระดับ 4 ตำแหน่งและระดับละ 1 คน เป็นเจ้าหน้าที่ประจำ กล่าวได้ว่า กองสาธารณสุขเป็นกองที่มีหน้าที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสนโดยตรงที่สุด จากลักษณะงาน 4 งาน คือ งานกวาดล้างทำความสะอาด,งานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย,งานขนถ่ายขยะมูลฝอย และงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูล

4.2 งานสัตวแพทย์ มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานควบคุมและรับผิดชอบโรคสัตว์
- งานควบคุมและรับผิดชอบที่เกิดจากสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าที่นำมาเลี้ยงหรือสัตว์ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ
- งานการระวังและรับผิดชอบโรคในกลุ่มบุคคลซึ่งประกอบอาชีพ ซึ่งเสี่ยงต่อการติดโรคสัตว์
- งานควบคุมการฆ่าสัตว์และโรงฆ่าสัตว์
- งานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
- งานป้องกันโรคติดต่อหรืออันตราย หรือเหตุรำคาญจากสัตว์

- งานรายงานข้อมูลสถิติ และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานด้านสัตวแพทย์
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสัตวแพทย์มีหน้าที่รวม 8 งาน ปัจจุบันมีพนักงานเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งสัตวแพทย์ ระดับ 4 ทัศนหน้าที่หัวหน้างาน

4.3 งานศูนย์บริการสาธารณสุข มีหน้าที่เกี่ยวกับ

- งานให้บริการรักษาพยาบาลในและนอกสถานที่
- งานวางแผนและจัดการให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยให้สอดคล้องกับคำสั่งการรักษาและแพทย์
- งานวางแผนควบคุมการปฏิบัติงานและประเมินผลตามแผน
- งานสนับสนุนแพทย์ เกี่ยวกับตรวจวินิจฉัย และให้บริการรักษาพยาบาล
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานศูนย์บริการสาธารณสุขมีหน้าที่รวม 5 งาน ซึ่งตามกรอบอัตราที่กำหนดให้พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 5 ทัศนหน้าที่หัวหน้างาน แต่ปัจจุบันยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนี้ มีเพียงผู้ดำรงตำแหน่งพยาบาลเทคนิค ระดับ 3 ปฏิบัติงานประจำและได้รับมอบหมายทัศนหน้าที่รักษาการหัวหน้างานไปก่อน

การศึกษาในส่วนของอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในเทศบาลตำบลแสนสุข กล่าวได้ว่า กองสาธารณสุข และกองช่างมีหน้าที่โดยตรงและเกี่ยวข้องกับหาดบางแสนที่สุด โดยกองสาธารณสุขมีงานที่ทัศนหน้าที่อยู่ 4 งาน และกองช่างมีอยู่ 2 งาน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงหน้าที่ของหน่วยงานมีหน้าที่โดยตรงและเกี่ยวข้องกับทาดบางแสน

กองสาธารณสุข	กองช่าง
1. งานกวาดล้างทำความสะอาด 2. งานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย 3. งานขนถ่ายขยะมูลฝอย 4. งานขนถ่ายสิ่งปฏิกูล	1. งานปรับปรุงแก้ไขสิ่งแวดล้อม เป็นพิเศษ 2. งานควบคุมดูแลบำรุงรักษา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

1.3 อัตรากำลัง

เทศบาลตำบลแสนสุขเป็นองค์กรท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลแสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี พ.ศ.2531 ดังนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลแสนสุข จะประกอบด้วยบุคลากร 3 ประเภท คือ สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาลสามัญ และลูกจ้าง โดยมีจำนวนแตกต่างกันตามลำดับ ดังนี้

1.3.1 สมาชิกสภาเทศบาล เป็นข้าราชการการเมืองท้องถิ่น โดยได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นให้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และควบคุมฝ่ายบริหารมีจำนวน 12 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี ดังมีรายนามและตำแหน่งหน้าที่ดังนี้

1. คุณสุวิทย์	ชลิตาภรณ์	ตำแหน่งหน้าที่เป็น	ประธานสภาเทศบาล
2. คุณพรพาศ	ยิ้มลมัย	"	" รองประธานสภาเทศบาล
3. คุณประนอม	เปรมเจริญ	"	" สมาชิกสภาเทศบาล
4. คุณพิทักษ์	แสนเจริญ	"	" สมาชิกสภาเทศบาล
5. คุณเล็ก	ทองระอา	"	" สมาชิกสภาเทศบาล

6.	คุณวราชาติ	ศักดิ์วราสวัสดิ์	ตำแหน่งหน้าที่เป็น	สมาชิกสภาเทศบาล
7.	คุณสุรัตน์	สังวาลย์	"	" สมาชิกสภาเทศบาล
8.	คุณสมชาติ	คุณปลื้ม	"	" สมาชิกสภาเทศบาล
9.	คุณพิรุณ	รัตนประสิทธิ์	"	" สมาชิกสภาเทศบาล

โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลอีก 3 ท่าน ให้ทำหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย หมายถึง คณะเทศมนตรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

10.	คุณสมชาย	คุณปลื้ม	เป็น	นายกเทศมนตรี
11.	คุณชัยพร	เจียมตน	เป็น	เทศมนตรี
12.	คุณสวัสดิ์	หอมปลื้ม	เป็น	เทศมนตรี

1.3.2 พนักงานเทศบาลสามัญ

พนักงานเทศบาลสามัญเป็นบุคคลซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ.2519 ให้ปฏิบัติหน้าที่ในเทศบาลโดยได้รับเงินเดือนนอัตราราชการจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งทางเทศบาล จากบัญชีอัตราคลังพนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2537 มีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนบุคลากรทั้งหมดของเทศบาลตำบลแสนสุข (สำรวจเมื่อ 11 มิ.ย.2537)

กอง	จำนวน			ระดับการศึกษา		อัตราว่าง
	ชาย	หญิง	รวม	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
สำนักปลัดเทศบาล	6	6	12	7	5	9
กองคลัง	2	6	8	3	5	1
กองช่าง	7	0	7	2	5	8
กองอนามัยและ สิ่งแวดล้อม	1	4	5	1	4	5
กองการศึกษา	-	-	-	-	-	6
รวม	16	15	31	12	19	29

ในจำนวนบุคลากรซึ่งเป็นพนักงานเทศบาลสามัญทั้งหมดนี้ สามารถแยกออกไปตามหน้าที่และตำแหน่งในแต่ละลักษณะงานประจำตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามสำนักงานประจำ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล/งาน	ตำแหน่ง
	<u>สำนักปลัดเทศบาล</u>	
1	นายเพด็จ ธัญศักดิ์	ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล 7)
2	นายจรัสแสง รัสมิ์ทัต	รองปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล 6)
3	นายอาคม นันตติกุล	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล (นักบริหารงานทั่วไป 5)
	<u>งานธุรการ</u>	
4	นางอุไรวรรณ สายนภา	พนักงานธุรการ 5
5	นางทวีพร นักรรแสง	เจ้าหน้าที่ธุรการ 3
6	น.ส. นิตยา สิ้นสร้อย	บุคลากร 5
7	ว่าง	เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1-3
8	ว่าง	เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1-3
9	ว่าง	เจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3
	<u>งานทะเบียนราษฎร</u>	
10	นายประสิทธิ์ พลสมัคร	เจ้าหน้าที่ทะเบียน 4 (หัวหน้างานทะเบียน)
11	ว่าง	เจ้าหน้าที่ทะเบียน 1-3
12	น.ส.ทรายแก้ว พวงสอาด	เจ้าหน้าที่ทะเบียน 1
13	นายอนุกุล คาร์ตัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทะเบียนและนิติกร 4
14	ว่าง	เจ้าหน้าที่ทะเบียน 1 (ปฏิบัติงานช่างภาพ)
	<u>งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</u>	
15	นายวิโรจน์ สุขรัตน์	เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ 3
16	นายนพดล สุริยะฉาย	เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ 2
17	ว่าง	เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ 1-3

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามสำนักงานประจำ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล/งาน	ตำแหน่ง
	<u>งานวิเคราะห์นโยบายและแผน</u>	
18	ว่าง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ที่ 6 (ทน.งานวิเคราะห์นโยบาย)
	<u>งานนิติกร</u>	
19	ว่าง	นิติกร 5 (หัวหน้างานนิติกร)
	<u>งานประชาสัมพันธ์</u>	
20	นางสมพร ทานิสุทธิ์	จพ.ประชาสัมพันธ์ 5 (ทน.งานประชาสัมพันธ์)
21	ว่าง	ช่างศิลป์ 1-3
	<u>กองคลัง</u>	
22	นางดวงเดือน แยมละออ	สมทบบัญชี (นักบริหารงานคลัง)
	<u>งานธุรการ</u>	
23	น.ส.สุรรัตน์ คุณปลื้ม	เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 (หัวหน้างานธุรการ)
	<u>งานผลประโยชน์</u>	
24	พ.อ.อ.อุดม ชูวานนท์	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ (ทน.งานผลประโยชน์)
25	น.ส.อรลิสสา บุญเจริญ	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 3
26	น.ส.สุรรัตน์ เลิศศรี	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 3
	<u>งานการเงินและบัญชี</u>	
27	นายวิรุฬ สายนภา	เจ้าหน้าที่เงินและบัญชี 4 (ทน.งานการเงินและบัญชี)
28	นางพกากรอง ดาศิริ	เจ้าหน้าที่เงินและบัญชี 3
	<u>งานพัสดุและทรัพย์สิน</u>	
29	นางสุนิสา วัจนะลักษณ	เจ้าหน้าที่พัสดุ 3
30	ว่าง	เจ้าหน้าที่พัสดุ 1-3

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามสำนักงานประจำ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล/งาน	ตำแหน่ง
	<u>กองช่าง</u>	
31	นายชัยวัฒน์ อำนวย	หน. กองช่าง (นักบริหารงานออกแบบและก่อสร้าง 6
	<u>งานธุรการ</u>	
32	ว่าง	เจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3
33	ว่าง	เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด 1-3
	<u>งานวิศวกรรม</u>	
34	นายพัลลภ รุ่งเรือง	วิศวกรโยธา 5
35	นายณรงค์ พุทธิมนวล	นายช่างโยธา 5
36	ว่าง	ช่างเขียนแบบ 1-3
	<u>งานสถาปัตยกรรม</u>	
37	นายพิรศักดิ์ พูลชัย	สถาปนิก 5
38	ว่าง	ช่างเขียนแบบ 1-3
39	ว่าง	ช่างโยธา 1-3
	<u>งานสาธารณูปโภค</u>	
40	นายอิทธิวุฒิ ฐิติกร	นายช่างโยธา 6 (หน.งานสาธารณูปโภค)
41	ว่าง	นายช่างเขียนแบบ 4
42	นายณรงค์ฤกษ์	ช่างโยธา 3
43	ว่าง	ช่างไฟฟ้า 1-3
	<u>งานสวนสาธารณะ</u>	
44	ว่าง	เจ้าหน้าที่สวนสาธารณะ 1-3
	<u>งานสถานที่และไฟฟ้า</u>	
45	นายบุญฤทธิ์ วงษ์ประเสริฐ	นายช่างโยธา 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามสำนักงานประจำ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล/งาน	ตำแหน่ง
	<u>กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม</u>	
46	ว่าง	หน. กองอนามัยฯ (นักบริหารงานสาธารณสุข 6)
	<u>งานธุรการ</u>	
47	ว่าง	เจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3
	<u>งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม</u>	
48	น.ส.วัลย์ ขวัญจิต	จพ. สุขาภิบาล 5 (หน. งานสุขาภิบาล)
49	น.ส.นลินี อินทรวีเชียร	จพ. สข 4
50	น.ส.ถาวร วรรณศาสตร์	จพ. สข 3
	<u>งานสัตวแพทย์</u>	
51	นายสมควร เกษมสำราญ	สัตวแพทย์ 4 (หน. งานสัตวแพทย์)
	<u>งานศูนย์บริการสาธารณสุข</u>	
52	ว่าง	พยาบาลวิชาชีพ 5 (หน. ศูนย์บริการสาธารณสุข)
53	นางพวงเพชร เกษมสำราญ	พยาบาลเทคนิค 3
54	ว่าง	ทันต 2-4
55	ว่าง	จพ. สข 2-4
	<u>กองการศึกษา</u>	
56	ว่าง	นักบริหารการศึกษา 6
57	ว่าง	นักบริหารการศึกษา 3-5
58	ว่าง	เจ้าหน้าที่สำนักงาน 2-4
	<u>งานธุรการ</u>	
59	ว่าง	เจ้าหน้าที่ธุรการ 1-3

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนบุคลากรและตำแหน่งแยกตามสำนักงานประจำ (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล/งาน	ตำแหน่ง
60	<u>งานพัฒนาชุมชน</u> ว่าง	นักพัฒนาชุมชน 3-5
61	<u>หน่วยงานตรวจสอบภายใน</u> ว่าง	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 3-5 (หน. หน่วยงานตรวจสอบภายใน)

1.3.3 ลูกจ้าง

ลูกจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2528 (ข้อ 4) หมายความว่า ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวที่หน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย

สำหรับสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขมีอัตราลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวรวมกันจำนวน 125 คน กระจายอยู่ประจำกองและงานต่าง ๆ

การศึกษาด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ กล่าวได้ว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่เป็นพนักงานเทศบาลที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายมีเพียง 31 คน ในขณะที่มีอัตราว่าง 29 คน หากพิจารณาจากจำนวนดังกล่าว จะเห็นว่าเทศบาลตำบลแสนสุขยังขาดแคลนพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการขาดแคลนสามารถบรรเทาลงไปได้ด้วยการที่มีลูกจ้างจำนวนถึง 125 คน นับได้ว่าในเรื่องอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และเพียงพอต่อการดำเนินงาน

1.4 งบประมาณ

งบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานของทุกองค์การ ทั้งนี้

ประมาณเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนกว่าห้องปฏิบัติการสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม
ตามความมากน้อยของงบประมาณขององค์กรใดก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก ในการ
วางแผนพัฒนาองค์กรหรือแผนปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์กร สำหรับงบประมาณของเทศบาลตำบล
แสนสุขระยะ 5 ปี (พ.ศ.2535-2539)² ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ แหล่งที่มาของงบประมาณ
รายจ่าย และสถานะทางการเงิน ดังมีรายละเอียดเป็นลำดับดังนี้

1.4.1 แหล่งที่มาของงบประมาณ

เทศบาลตำบลแสนสุข สามารถจัดหางบประมาณมาใช้จ่ายใน
การบริหารงาน และการพัฒนาท้องถิ่นจากรายได้ ดังต่อไปนี้ คือ

1.4.1.1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ได้แก่

- (1) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (2) ภาษีบำรุงท้องที่
- (3) ภาษีป้าย
- (4) อากรการฆ่าสัตว์
- (5) ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต
- (6) รายได้จากทรัพย์สิน
- (7) รายได้เบ็ดเตล็ด

1.4.1.2 รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บมาให้ ได้แก่

- (1) ภาษีการค้า
- (2) ภาษีสุรา
- (3) ภาษีสรรพสามิต
- (4) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

1.4.1.3 เงินได้อื่น

- (1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล และส่วนราชการต่าง ๆ
- (2) เงินกู้
- (3) เงินที่จ่ายขาดจากเงินสะสม
- (4) ค่าจำหน่ายหนี้สูญ

ทั้งนี้ สามารถสรุปแหล่งที่มาของรายได้ ของเทศบาลตำบลแสนสุข ตามวิธีการงบประมาณ ได้ 5 หมวด คือ

1. หมวดภาษีอากร
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน
4. หมวดเงินอุดหนุน
5. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

1.4.2 รายจ่าย

รายจ่ายของเทศบาลตำบลแสนสุข ประกอบด้วย รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายของหน่วยงาน

1.4.2.1 รายจ่ายงบกลาง เป็นรายจ่ายเกี่ยวกับ

- (1) ค่าชำระหนี้เงินกู้ และดอกเบี้ย
- (2) รายจ่ายตามข้อผูกพัน
- (3) เงินสำรองจ่าย
- (4) อื่น ๆ

1.4.2.2 รายจ่ายของหน่วยงาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- (1) รายจ่ายประจำ เป็นรายจ่าย ซึ่งจ่ายเป็นเงินเดือนพนักงาน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของเทศบาล
- (2) รายจ่ายเพื่อการลงทุน เป็นรายจ่ายเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งการพัฒนา ระบบสาธารณูปการต่าง ๆ

1.4.3 สถานะทางการคลัง

สถานะทางการคลังเทศบาลตำบลแสนสุข ในระหว่างปี พ.ศ.

ตารางที่ 5 แสดงสถานะทางการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุข พ.ศ.2535-2537 (ด้านงบประมาณรายรับ)

งบประมาณรายรับ	2535	2536	2537	หมายเหตุ
1. หมวดภาษีอากร	10,698,656.53	17,917,026.64	15,501,339.00	รายรับปี 2537 เป็น
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	1,072,592.55	1,072,592.55	1,072,592.55	ตัวเลขประมาณการ
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	823,794.06	1,052,351.48	1,305,550.00	
4. หมวดเงินอุดหนุน	4,369,720.00	15,770,060.00	2,437,900.00	
5. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	562,725.96	1,385,607.88	995,800.00	
รวมรายรับทั้งสิ้น	17,527,489.10	37,625,531.00	21,614,289.00	

ที่มา : กองคลัง เทศบาลตำบลแสนสุข

จากตารางสถานะการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุข ด้านรายรับทุกหมวดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยกเว้นหมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ซึ่งมีลักษณะคงที่ อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของหมวดเงินอุดหนุน จากปี 2535 เพิ่มขึ้นโดยเป็นงบประมาณเพื่อการลงทุน ดังรายละเอียดในตารางแสดงรายจ่ายดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงสถานะทางการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุข พ.ศ.2535-2537 (ด้านงบประมาณรายจ่าย)

งบประมาณรายจ่าย	2535	2536	2537
รายจ่ายประจำ			
- หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,787,936.00	3,300,147.97	4,156,680.00
- หมวดค่าจ้างชั่วคราว	1,752,224.70	3,562,896.96	4,032,450.00
- หมวดค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุ	2,011,563.39	5,193,961.36	6,435,990.00
- หมวดค่าสาธารณูปโภค	129,493.96	331,116.49	350,000.00
- หมวดเงินอุดหนุน	4,000.00		10,000.00
- หมวดรายจ่ายอื่น	546,597.49	196,599.17	134,000.00
รวมรายจ่ายประจำ	6,231,815.54	2,584,721.95	15,119,120.00
รายจ่ายเพื่อการลงทุน			
- หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	8,059,300.00	9,047,569.00	4,766,700.00
รวมรายจ่ายเพื่อการลงทุน	8,059,300.00	9,047,569.00	4,766,700.00
รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ			
- หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	2,729,500.00	13,355,000.00	-
รวมรายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	2,729,500.00	13,355,000.00	-
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	17,369,561.54	35,645,577.95	19,885,820.00

ที่มา : กองคลัง เทศบาลตำบลแสนสุข หมายเหตุ รายจ่ายปี 2537 เป็นตัวเลขประมาณการ

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบสถานะทางการเงินการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุข

พ.ศ. 2535-2537

ปี	รายรับ		รายจ่าย			
	ประมาณการ	รับจริง	ประจำ	เพื่อการลงทุน	จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	รวมจ่ายจริง
2535	18,433,770.00	17,527,489.10	6,231,815.54	8,059,300.00	2,729,500.00	17,369,561.00
2536	36,653,960.00	37,625,531.00	12,584,721.95	9,047,569.00	13,355,000.00	35,645,577.00
2537	21,614,289.00	21,614,289.00	15,119,120.00	4,766,700.00	-	19,885,820.00

ที่มา : กองคลัง เทศบาลตำบลแสนสุข

หมายเหตุ ตัวเลขแสดงรายรับ - รายจ่าย ปี 2537 เป็นตัวเลขประมาณการ

ผลการศึกษาระยะของการคลังตามตารางที่ 7 กล่าวได้ว่าสถานะการเงินการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุขอยู่ในสภาวะสมดุล และมีแนวโน้มว่ารายรับจะสูงกว่ารายจ่าย

ตอนที่ 2 กระบวนการในการจัดการบริหารของเทศบาลตำบลแสนสุข

จากตอนที่ 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการจะใช้เป็นกลไกในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแสนสุข ซึ่งจากการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีศักยภาพเพียงไรในการที่จะเอื้ออำนวยต่อกระบวนการในการจัดการบริหารให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ในตอนที่ 2 ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลหรือวิธีดำเนินงานของเทศบาลตำบลแสนสุข โดยวิธีสัมภาษณ์โดยได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ว่าจะดำเนินการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดจำนวน 12 ท่าน เพื่อทราบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนในการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุขซึ่งเป็นหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกสภาเทศบาลที่จะต้องเป็นผู้ให้นโยบายแก่เทศบาลในการดำเนินงานต่าง ๆ แต่เนื่องจากเหล่าสมาชิกส่วนใหญ่มีภาระกิจมาก ไม่มีเวลาที่จะให้สัมภาษณ์ได้ประกอบด้วยในระหว่างที่ผู้ศึกษาได้เข้าไปสัมภาษณ์บางท่านก็เดินทางไปทำธุรกิจต่างประเทศเป็นเวลานานไม่มีกำหนดกลับที่แน่นอน ทำให้การศึกษาในส่วนนี้ไม่สามารถที่จะรอคอยเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์สมาชิกให้ครบจำนวนได้ เนื่องจากมีเวลาอันจำกัด ผู้ศึกษาจึงได้สัมภาษณ์เฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา 1 ท่าน รองประธานสภา 1 ท่าน และเทศมนตรีอีก 1 ท่าน ทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสูงในสภา ส่วนฝ่ายบริหารก็คือเทศมนตรีซึ่งท่านมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบริหารจัดการบริเวณหาดบางแสนโดยเฉพาะ ดังนั้นข้อมูลในการสัมภาษณ์ในส่วนของการกำหนดนโยบาย และการวางแผนในการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน จึงเป็นที่น่าเชื่อถือได้ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การกำหนดนโยบายและการวางแผนในการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน

นโยบายของสภาเทศบาลตำบลแสนสุขที่ได้แถลงไว้ให้กับฝ่ายบริหาร เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลนั้น มีรายละเอียดดังนี้¹

2.1.1 การพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อม

- (1) จัดวางผังเมือง และดำเนินการพัฒนาเมืองตามแผนแม่บท
- (2) ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในเขตเมือง

- (3) แก้ไขและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมเมืองให้เหมาะสม
- (4) ปรับปรุงชุมชนแออัด และจัดให้มีบริการเคหะชุมชน
- (5) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาเมือง

2.1.2 การพัฒนาเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการค้าการท่องเที่ยว

- (1) ยกกระดับเทศบาลตำบลแสนสุขให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน
- (2) อนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม ได้แก่ แนวชายหาด ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ
- (3) ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในเขตเมืองให้เหมาะสมกับการเป็นเมืองท่องเที่ยว โดยสอดคล้องกับธรรมชาติ
- (4) ให้บริการและประกันความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการดำเนินกิจการท่องเที่ยว
- (6) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในท้องถิ่น
- (7) พัฒนาการขนส่งระหว่างภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

2.1.3 การพัฒนาสังคม

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาแก่ประชาชน
- (2) เสริมสร้างและพัฒนาอุดมการณ์ของประชาชนและเยาวชน
- (3) พัฒนาและส่งเสริมกีฬา และสันทนาการ
- (4) อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น
- (5) ส่งเสริมให้มีการบริการสาธารณสุข และการอนามัยแก่ประชาชนโดยทั่วถึง
- (6) ควบคุมและส่งเสริมการอนามัย ของกิจการร้านอาหาร และภัตตาคาร
- (7) ให้การสนับสนุนกิจการสังคมสงเคราะห์

2.1.4 การพัฒนาการเมือง การบริหาร และการปกครอง

- (1) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานราชการเทศบาลตำบล
แสนสุข ให้สามารถบริการประชาชน และนักท่องเที่ยวได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ
- (2) ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน
ให้เพียงพอทันสมัย และเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน
- (3) พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ
- (4) ปรับปรุงระบบงบประมาณ และจัดทําแผนที่ภาษี เพื่อช่วยเพิ่ม
ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล
- (5) ดำเนินกิจการเทศพาณิชย์ในด้านต่าง ๆ
- (6) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองตาม
ขั้นตอนที่เหมาะสม

2.1.5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

- (1) เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน
และนักท่องเที่ยว
- (2) เสริมสร้างความพร้อมในการรักษาความปลอดภัย และความ
สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (3) เสริมสร้างมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (4) ปรับปรุงงานทะเบียนราษฎร เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคง
ทางการเมืองและการปกครอง

จากนโยบายดังกล่าวแล้วนี้ ทางฝ่ายบริหารหรือทางคณะเทศมนตรีได้ไปดำเนินการจัดวางแผนงานโครงการร่วมกับคณะผู้ปฏิบัติงาน คือ ปลัดเทศบาลและหัวหน้ากองต่าง ๆ

โดยจัดทำแผนงานโครงการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2535-2539) ขึ้นตั้งมีขึ้น
 ตอนในการจัดทำดังนี้¹

1. จัดตั้งกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาเทศบาลประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข เพื่อทำหน้าที่ช่วยฝ่ายบริหาร กำหนดแนวทางทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนาอำเภอการผังเมืองและปัญหาของเทศบาลฯประกอบด้วยนายกเทศมนตรี เป็น ประธานกรรมการ เทศมนตรีทุกคน สมาชิกสภาเทศบาลที่สภาเทศบาลคัดเลือกไม่เกินสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง หัวหน้าสำนักงานจังหวัดหรือผู้แทน ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทน ปลัดอำเภอที่นายอำเภอในเขตพื้นที่ที่ตั้งของเทศบาลมอบหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกเทศมนตรีคัดเลือกไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินห้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง และผู้แทนสำนัก ผังเมือง เป็นกรรมการ ปลัดเทศบาล เป็นกรรมการและเลขานุการ รองปลัดเทศบาล และหัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ

1.2 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข เพื่อทำหน้าที่ในการ จัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแสนสุข ตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนที่กำหนดไว้ในระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การวางแผนพัฒนาของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2533 ประกอบด้วย ปลัดเทศบาล เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนการบริหารของเทศบาล ตำบลแสนสุข เป็นกรรมการ และหัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นกรรมการและ เลขานุการ

1.3 คณะอนุกรรมการสาขา จำนวน 4 สาขา คือ สาขาพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ สาขาพัฒนาสังคม และสาขาพัฒนาการเมืองการบริหาร ประกอบด้วยคณะอนุกรรมการ สาขาละไม่น้อยกว่าห้าคนและไม่เกินเจ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข

2. จัดประชุมชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อเป็นการชักจูงความเข้าใจกรรมการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2535-2539)

3. จัดตั้งศูนย์อำนวยการพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2535-2539)

คณะกรรมการดังกล่าวได้ดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการ ระยะ 5 ปี มีรายละเอียดของแผนงานและโครงการสาขาจำนวน 7 แผน 19 แผนงาน 171 โครงการ คือ

1. แผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 3 แผนงาน
  - 1.1 แผนงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มี 12 โครงการ
  - 1.2 แผนงานพัฒนาสาธารณสุข มี 28 โครงการ
  - 1.3 แผนงานพัฒนาและส่งเสริมการสงเคราะห์ และช่วยเหลือประชาชน มี 2 โครงการ

2. แผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 2 แผนงาน
  - 2.1 แผนงานพัฒนาเด็ก เยาวชน และสตรี มี 2 โครงการ
  - 2.2 แผนงานส่งเสริมสวัสดิการสังคม และนันทนาการ มี 8 โครงการ

3. แผนขยายโอกาสทางการผลิต การตลาด และการจ้างงาน ประกอบด้วย 2 แผนงาน

3.1 แผนงานส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ประชาชน

มี 3 โครงการ

3.2 แผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยว

มี 11 โครงการ

4. แผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 แผนงาน

4.1 แผนงานการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

มี 1 โครงการ

4.2 แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอย

มี 11 โครงการ

4.3 แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขมลพิษจากสิ่งแวดล้อม

มี 1 โครงการ

5. แผนพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วย 3 แผนงาน

5.1 แผนงานพัฒนาการเมืองในระบบประชาธิปไตย

มี 7 โครงการ

5.2 แผนงานรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยของชุมชน

มี 1 โครงการ

5.3 แผนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มี 6 โครงการ

6. แผนปรับปรุงระบบบริหารการจัดการ ประกอบด้วย 4 แผนงาน

6.1 แผนงานพัฒนาการบริหารจัดการ

มี 13 โครงการ

6.2 แผนงานพัฒนาบุคลากร

มี 6 โครงการ

6.3 แผนงานพัฒนาการคลังเทศบาล

มี 4 โครงการ

6.4 แผนงานส่งเสริมการบริหารทั่วไป

มี 4 งาน

7. แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริการพื้นฐาน ประกอบด้วย 2

แผนงาน

7.1 แผนงานก่อสร้างและพัฒนาสาธารณูปการและไฟฟ้า

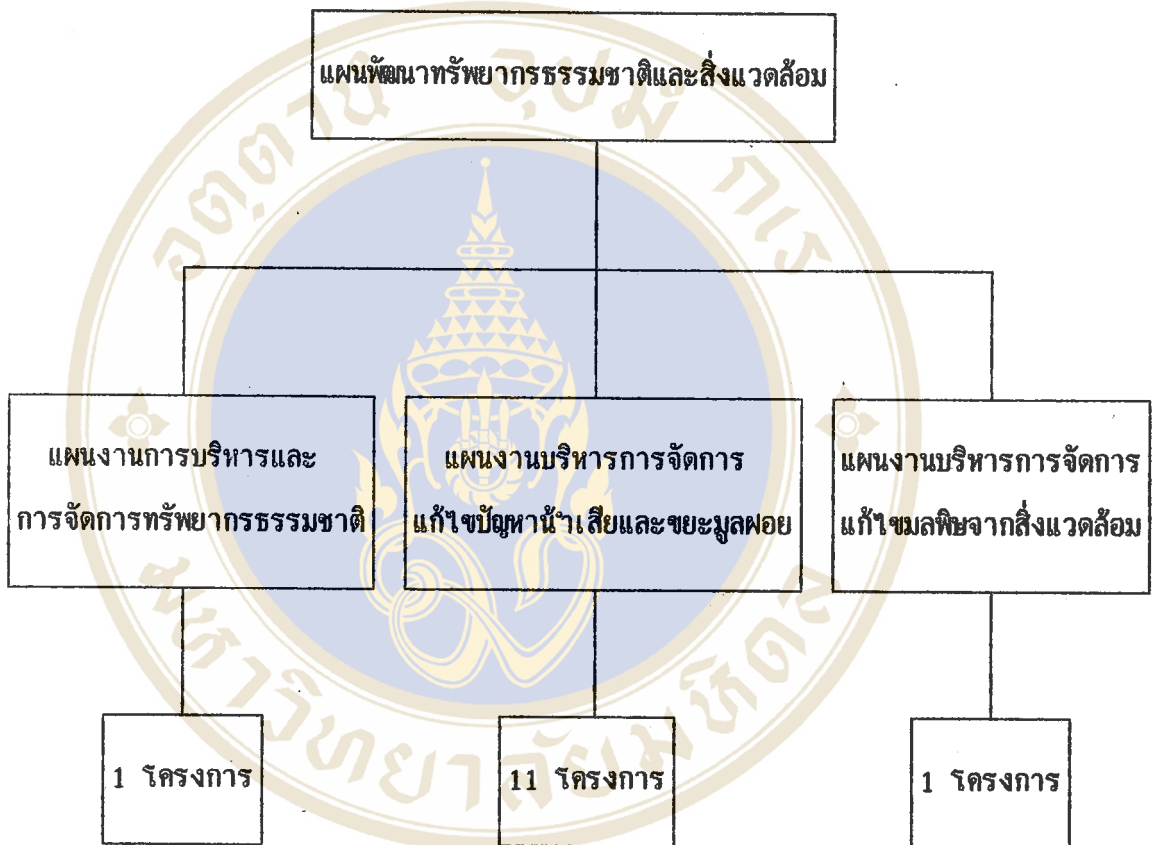
มี 43 โครงการ

7.2 แผนงานจัดการจราจรและการขนส่ง

มี 2 โครงการ

แผนงานและโครงการทั้งหมดดังกล่าวนี้ มีลักษณะโครงสร้างของแผนตาม
แผนภูมิดังนี้

และจากแผนงานโครงการทั้งหมดเหล่านี้ เมื่อพิจารณาถึงแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลแสนสุข ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษานี้ครั้งนี้แล้ว นั่นคือ แผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ประจำปี 2535 มีโครงสร้างและรายละเอียดของแผนงานโครงการดังแผนภูมิ และตารางที่ 12 ตามลำดับดังนี้

แผนภูมิที่ 3 ส่วนประกอบของแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา : สำนักสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ตารางที่ 8 แผนงาน/โครงการ/งาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ที่	แผนงาน/โครงการ/งาน	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
1.	<p>แผนงานการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>โครงการควบคุมดูแลและรักษาคุณภาพน้ำทะเล</p>	<p>กองสาธารณสุขและ ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม เขต 2</p>
1.	<p>แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและ ขยะมูลฝอย</p> <p>โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ภายในเขต เทศบาลตำบลแสนสุข</p>	<p>กองช่าง กองสาธารณสุข- และกรมโยธาธิการ- การ</p>
2.	<p>โครงการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบดิน</p>	<p>กองสาธารณสุข</p>
3.	<p>โครงการประชาสัมพันธ์การจัด เก็บขยะมูลฝอยในเขต เทศบาล</p>	<p>กองสาธารณสุขและ งานประชาสัมพันธ์</p>
4.	<p>โครงการรณรงค์รักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง</p>	<p>กองสาธารณสุข</p>
5.	<p>โครงการรณรงค์รักษาความสะอาดท่อและทางระบาย น้ำภายในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข</p>	<p>กองสาธารณสุข</p>
6.	<p>โครงการปรับปรุงบำรุงรักษาท่อและทางระบายน้ำ</p>	<p>กองสาธารณสุข</p>
7.	<p>โครงการขุดลอกคลองบางโปร่ง</p>	<p>กองสาธารณสุขและ กองช่าง</p>
8.	<p>โครงการอาสาสมัครพัฒนาชุมชน และส่งเสริมกิจกรรม ในวันสำคัญของชาติ</p>	<p>กองสาธารณสุข</p>

ตารางที่ 8 (ต่อ) แผนงาน/โครงการ/งาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ที่	แผนงาน/โครงการ/งาน	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
9.	โครงการจัดทำแผ่นป้ายรณรงค์รักษาความสะอาด	กองสาธารณสุข
10.	โครงการพัฒนาคลองและบริเวณริมคลองบางโพร่ง	กองช่าง และ กองสาธารณสุข
11.	โครงการพัฒนาคลอง และบริเวณริมคลองน้ำเหมีน คลองนาข่า และคลองสุตเขตด้านใต้	กองช่าง และ กองสาธารณสุข
	แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขมลพิษจากสิ่งแวดลอม	
1.	โครงการควบคุมและแก้ไขมลพิษจากสิ่งแวดลอม	กองสาธารณสุข

ตารางที่ 9 แผนขยายโอกาสทางการผลิต การตลาดและการจ้างงาน

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
1.	โครงการปรับปรุงพื้นที่บริเวณ ชายหาดบางแสน	<ul style="list-style-type: none"> - ปลุกต้นมะพร้าวทดแทนต้นเดิมซึ่งเสื่อมสภาพและปลุกต้นใหม่ตลอดแนวชายหาด ประมาณ 600 ต้น - ปลุกไม้ดอกไม้ประดับตลอดแนวชายหาด - ติดตั้งดวงโคมไฟฟ้า จำนวน 100 ต้น - ติดตั้งเก้าอี้พักผ่อน จำนวน 100 จุด - ตั้งวางถังรองรับขยะซึ่งมีรูปแบบที่เหมาะสมสวยงามทุกระยะ 20 เมตร จำนวน 200 ใบ - ก่อสร้างลานเอนกประสงค์ จำนวน 2 บริเวณ คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 1,000 ตารางเมตร 	- กองช่าง
2.	โครงการกำหนดเขตความปลอดภัยในการว่ายน้ำ	- วางท่อนกำหนดแนวเขตความปลอดภัยในการว่ายน้ำ ตั้งแต่วงเวียนบางแสน จนถึงโรงแรม เอส เอส บางแสนบีช รวมระยะทางประมาณ 2,000 เมตร	- กองสาธารณสุข
3.	โครงการจัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว	- จัดสายตรวจร่วมระหว่างเทศกิจและตำรวจเทศกิจออกตรวจตราความสงบเรียบร้อยในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวและชุมชนต่าง ๆ	- งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล

ตารางที่ 9 (ต่อ) แผนขยายโอกาสทางการผลิต การตลาดและการจ้างงาน

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
4.	โครงการจัดตั้งศูนย์ประชา- สัมพันธ์การท่องเที่ยว	- ประสานความร่วมมือกับตำรวจน้ำใน การมาจัดตั้งหน่วยให้ความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยว - จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว ที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์ของ เทศบาลตำบลแสนสุข บริเวณชาย หาดบางแสน	ตำบล แสน สุข สภ.ต. แสนสุข ตำรวจน้ำ - งานประชา- สัมพันธ์
5.	โครงการจัดตั้งหน่วยปฐม พยาบาลนักท่องเที่ยว	- จัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาล นักท่องเที่ยว ที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์ของเทศ บาลตำบลแสนสุข บริเวณชายหาด บางแสน	- กองสาธารณสุข
6.	โครงการก่อสร้างหอคอย สังเกตการณ์ชายหาดบางแสน	- ก่อสร้างหอคอยสังเกตการณ์ ค.ส.ล พร้อมบันไดขึ้น-ลง สูงประมาณ 5.00 เมตร จำนวน 2 จุด บนชายหาดบางแสน	- กองช่างและ งานป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัย
7.	โครงการติดตั้งป้ายต้อนรับเข้า เขตเทศบาล	- ติดตั้งป้ายต้อนรับนักท่องเที่ยว เมื่อ เข้ามาในเขตเทศบาล ด้านบางแสน ทาวเวอร์ และบริเวณหมู่บ้านปัญญา รีสอร์ท จำนวน 2 ป้าย	- กองช่าง
8.	โครงการควบคุมและจัด ระเบียบกิจการค้าบริเวณชาย	- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งตัวแทนกลุ่มผู้ ประกอบอาชีพต่าง ๆ ในบริเวณ	- กองสาธารณสุข และ

ตารางที่ 9 (ต่อ) แผนขยายโอกาสทางการผลิต การตลาดและการจ้างงาน

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
9.	<p>หาดบางแสน และตลาด หนองมน</p> <p>โครงการอนุรักษ์แนวชายหาด และทรัพยากรด้านการ ท่องเที่ยว</p>	<p>ชายหาดบางแสน และตลอดหนองมน ขึ้นมาดูแลและควบคุมกันเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกเทศบัญญัติควบคุมกิจการด้าน ชายหาด และตลาดหนองมน - ดำเนินการออกเทศบัญญัติรวมทั้ง กำหนดมาตรการต่าง ๆ ในด้านการ การอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากร ด้านการท่องเที่ยวภายในเขต เทศบาลตำบลแสนสุข 	<p>งานนิติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานนิติการ งานประชา- สัมพันธ์และ กองสารา- ณสุข
10.	<p>โครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อ ส่งเสริมการรักษาสาธารณสุข สมบัติของชุมชน และแหล่ง ท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ปลูกฝังและกระตุ้น เตือนให้ประชาชน และนักท่องเที่ยว มีความสำนึกในการช่วยกันดูแลรักษา สาธารณสุขสมบัติของชุมชนส่วนรวมด้วย สื่อรูปแบบต่าง ๆ คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารเผยแพร่ 1,000 ฉบับ 2. ป้ายประชาสัมพันธ์ 4 ป้าย 3. เสียงตามสาย 365 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - งานประชา- สัมพันธ์

จากการศึกษาในเรื่องของแผนงานโครงการต่าง ๆ พบว่า โครงการอนุรักษ์แนวชาย
หาด และทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของงานนิติการ และงาน
ประชาสัมพันธ์ โดยมีเป้าหมายในการออกเทศบัญญัติและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในด้านการ
อนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาลตำบล ซึ่งรวมถึงหาดบางแสน
ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า เทศบาลตำบลแสนสุขมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์รักษา และป้องกันการ
เสื่อมโทรมของชายหาดบางแสนอยู่เช่นกัน แต่วิธีการโดยการออกเทศบัญญัติมาควบคุมป้องกันนั้น
เป็นเพียงวิธีหนึ่งในการจัดการเท่านั้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมตามแนวทางการอนุรักษ์แต่อย่างใด

จากการศึกษาด้านนโยบายและขั้นตอนการจัดทำแผนงานโครงการของ เทศบาลตำบล
แสนสุข ซึ่งได้กำหนดให้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของเทศบาลไปแล้วนั้น ทำให้ทราบถึงวิธีการ
และรายละเอียดที่ปรากฏจากข้อมูลทุติภูมิที่ทางเทศบาลได้รวบรวมและ เสนอไว้ทั่วไป ในส่วน
นี้ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาข้อมูลในการสัมภาษณ์ทางลึก ผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนด
นโยบายและแผนงานดังกล่าว โดยผู้ศึกษาได้เข้าไปสัมภาษณ์บุคคลดำรงตำแหน่งประธานสภา
เทศบาลตำบลแสนสุข คือ คุณสุวิทย์ ชลิตาภรณ์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2535 เวลา 13.00 น.
สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์ คือ บ้านพักอาศัย รองประธานสภาเทศบาล คือ คุณพรมมาศ ยิ้มลมัย
เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2535 เวลา 14.00 น. สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์อยู่ในบริเวณบ้านพัก
อาศัยเช่นเดียวกัน

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานส่วนนี้ นั้น ได้ใช้แบบสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาล
ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีคำถาม 6 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อ
มูลด้านการวางแผนนโยบายและแผน จำนวน 4 ข้อ การตราเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน
จำนวน 5 ข้อ การจัดทำงบประมาณ จำนวน 3 ข้อ และการควบคุมตั้งแต่ จำนวน 2 ข้อ ผล
การศึกษามีรายละเอียดตามลำดับคำถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา รองประธานสภา และเทศมนตรี เป็นเพศชาย มีอายุ 73 ปี, 59 ปี และ 54 ปี ตามลำดับ มีภูมิลำเนาเดิมที่ตำบลแสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ทั้ง 3 ท่าน วุฒิกการศึกษาจบ ม.3, ป.4 และ ม.3 เทศมนตรีมีสถานภาพโสดอยู่ ส่วนอีก 2 ท่าน สมรสแล้ว ประธานสภาเป็นข้าราชการชำนาญ ส่วนอีก 2 ท่าน มีอาชีพค้าขาย มีประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลระหว่าง 1-3 ปี ทั้ง 3 ท่าน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หาตบางแสนต่างกัน ดังนี้

ประธานสภากล่าวว่า มีหน้าที่ควบคุมดูแลบรรดาสมาชิกสภาเทศบาลในการประชุมสมัยต่าง ๆ สำหรับข้อถามในแบบสัมภาษณ์ต่าง ๆ ไม่ปรากฏว่ามีหน้าที่ตามที่ได้ระบุไว้เลย ส่วนรองประธานสภากล่าวว่า มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ งานนโยบายการจัดการสภาพแวดล้อมวางแผนการจัดการวางแผนด้านงบประมาณ งานนโยบายจัดเก็บรายได้ และประสานการจัดทำแผน สำหรับเทศมนตรีได้ให้สัมภาษณ์ว่า มีหน้าที่ในการวางแผนนโยบายการจัดการสภาพแวดล้อม งานนโยบายการจัดเก็บรายได้ วางนโยบายการจัดสรรใช้รายได้ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล โดยผ่านทางการประชุมหัวหน้ารองและหัวหน้างานต่าง ๆ ในการประชุมประจำเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการวางแผนและการวางแผน

1. การให้นโยบายหรือแนวทางในทางวางแผนการจัดการชายหาตบางแสนให้กับสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขประธานสภากล่าวว่า การวางแผนหรือแนวทางการวางแผนขึ้นอยู่กับนายกเทศมนตรีจะเป็นผู้มีบทบาทมากเนื่องจากงบประมาณบางส่วนของคุณเทศมนตรีจะเป็นผู้ให้แก่สำนักงานเทศบาล หรือใช้ทุนส่วนตัวในการบริหารจัดการ ดังนั้น การวางแผนจึงขึ้นอยู่กับนายกเทศมนตรี ผู้เป็นเจ้าของงบประมาณ ส่วนรองประธานสภากล่าวว่า การวางแผนนโยบายได้ให้แนวทางไว้ว่าจะเน้นสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นเป็นหลัก สำหรับเทศมนตรีกล่าวว่า ได้ให้นโยบายไว้ คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวการรักษาความสะอาดเพื่อการอนุรักษ์ ปรับปรุงพื้นที่ชายหาตบางแสนโดยการพัฒนาและคุ้มครองนักท่องเที่ยว

2. การรับทราบผลการดำเนินการด้านการวางแผนการจัดการชายหาดบางแสน
 ประธานสภา กล่าว ว่า ทราบจากการประชุมร่วมระหว่างสมาชิกสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี
 และหัวหน้ากองต่างๆ ในการประชุมที่กำหนดไว้เป็นประจำทุกวันจันทร์แรกของทุกเดือน และ
 รองประธานสภา ก็กล่าวในทำนองเดียวกัน คือ รับทราบจากการประชุมร่วมทุกเดือน ส่วนเทศมนตรี
 กล่าว ว่าได้รับทราบผลการดำเนินงานจากการประชุมย่อย เฉพาะกองอนามัยและสิ่งแวดล้อม
 การประชุมประจำเดือนของกองอนามัยซึ่งประกอบด้วยหัวหน้ากอง หัวหน้างานต่าง ๆ ประจำ
 กองอนามัย และผู้ปฏิบัติงานเสนองาน เป็นต้น

3. ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามแผนการจัดการชายหาดบางแสน ทั้งประธาน
 สภาและรองประธานสภา กล่าว ว่า ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นแต่อย่างใด ส่วนเทศมนตรี กล่าว ว่า ปัญหาที่
 เกิดขึ้นอยู่ที่เหตุการณ์ตามธรรมชาติตามฤดูกาล เช่น ช่วงระหว่างมี.ค.-ส.ค. ของทุกปี ลมจะ
 เปลี่ยนทิศทางโดยจะพัดพาขยะ เช่น ถุงพลาสติก ขากผักตบชวา, คราบน้ำมัน เป็นต้น เข้าสู่ฝั่ง
 บริเวณหาดบางแสน ทำให้การกำจัดขยะต่าง ๆ เหล่านี้ไม่สามารถกำจัดได้หมด ปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง
 ก็คือนักท่องเที่ยว, ผู้ประกอบการ ทั้งเศษขยะเรี่ยราด โดยเฉพาะเศษผลไม้ในช่วงฤดูการท่องเที่ยว
 ก็จะเกิดขึ้นมาก จนไม่อาจสามารถกำจัดได้หมดและกำลังเจ้าหน้าที่มีจำกัด

4. ปัญหาสำคัญตามลำดับในด้านการจัดทำแผน ประธานสภาและรองประธาน
 สภา กล่าว เช่นเดียวกันว่า ไม่มีปัญหา ส่วนเทศมนตรี กล่าว ว่าปัญหาสำคัญเรียงตามลำดับ คือ

1. งบประมาณ
2. ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักรัฐมนตรีกับสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในกรณีการวางแผนการปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

ทั้ง 2 ปัญหาเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการจัดทำแผนของเทศบาลฯ

- ข้อมูลการตราเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน

1. ในปัจจุบันมีเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน ประชานสภากล่าวว่า มีเทศบัญญัติรักษาความสะอาด, เทศบัญญัติควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น ส่วนรองประชานสภา กล่าวว่า อาจไม่ได้สำหรับเทศมนตรีในส่วนนี้ไม่สัมภาษณ์ เนื่องจากเป็นข้อถามที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่เฉพาะของสมาชิกสภาเทศบาลเท่านั้น ในเรื่องของความเพียงพอความทันสมัยประสิทธิภาพการใช้จ่ายและข้อบกพร่องของเทศบัญญัติ ทั้ง 2 ท่าน กล่าวว่า เทศบัญญัติปัจจุบันมีความเพียงพอมีความทันสมัยมีประสิทธิภาพการใช้จ่ายและไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ ในตัวเทศบัญญัติ
2. วิธีการตามเทศบัญญัติมีกระบวนการตามที่ประชานสภากล่าวว่า เริ่มจากปลัดเทศบาลเสนอเข้าที่ประชุมสภา เพื่อขอมติความเห็นชอบแล้วตราออกเทศบัญญัติบังคับใช้ ส่วนรองประชานสภากล่าวว่า มีการประชุมร่วมกันก่อนที่จะออกเทศบัญญัติบังคับใช้ สำหรับข้อถามเกี่ยวกับแนวคิดในการปรับปรุงหรือตราเทศบัญญัติเพิ่มเติม ประชานสภากล่าวว่า มีแนวคิดโดยน้า พ.ร.บ. เทศบาลมาปรับใช้ และทั้งประชานสภาและรองประชานสภาไม่มีแนวคิดในการตราเทศบัญญัติเพิ่มเติม เนื่องจากเห็นว่ามีความพอเพียงแล้ว
3. ในความเหมาะสมของโทษที่เทศบัญญัติบังคับใช้นั้น ทั้งประชานสภาและรองประชานสภากล่าวว่า มีความเหมาะสมแล้ว ซึ่งในการปฏิบัติจริง ๆ ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้โทษไปลงโทษจริง ๆ ซึ่งถ้าหากเกิดการฝ่าฝืน จะใช้วิธีตักเตือนว่ากล่าวกันมากกว่า โดยประชานสภา กล่าวว่า ชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไปให้ความเคารพเชื่อถือนในตัวนายกเทศมนตรี หากมีการว่ากล่าวตักเตือน ก็จะเชื่อฟังและไม่ทำการฝ่าฝืนอีก 16, 17, และ 18 ในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคในการตราเทศบัญญัติ ตลอดจนการบังคับใช้ตราเทศบัญญัติและแนวทางแก้ไขในลักษณะของความเห็น ทั้ง 2 ท่าน กล่าวว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นแต่อย่างใด จึงไม่ต้องหาแนวทางในการแก้ไข

- ข้อมูลการจัดทำงบประมาณ

1. วิธีการในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในการจัดการชายหาดบางแสนประธานสภา กล่าวว่ งบประมาณรายจ่ายทั้งหมดของเทศบาลตำบลแสนสุข มีวิธีการโดยให้ทุกกองทําแผนงานโครงการเสนอขอความเห็นชอบจากสภา จึงจะนำไปใช้ได้ซึ่งสภาจะมีหน้าที่เรียงลำดับความสำคัญของแผน แล้วจึงจะอนุมัติให้ใช้งบประมาณเป็นลำดับความสำคัญของงานต่อไป ส่วนรองประธานสภา กล่าวว่ ทางกองคลังจะเป็นผู้เสนอเข้าที่ประชุมสภาเพื่ออนุมัติส่วนใหญ่อะจะมีการอนุมัติตามที่ขอ สำหรับเทศมนตรีกล่าวว่ ในกระบวนการจัดทำงบประมาณจะมีการแต่งตั้ง ปลัดเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่จัดทำงบประมาณ โดยมีเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนเป็นผู้ อำนวยการ ส่วนนำเสนอเข้าที่ประชุมสภาเพื่อขอความเห็นชอบ แต่ก่อนที่จะเสนอสภาได้มีการกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่งก่อน โดยมีการพิจารณาตัดงบประมาณร่วมกันระหว่างเทศมนตรีกับรองต่าง ๆ ดังนั้น การพิจารณางบประมาณจึงไม่ค่อยมีปัญหา ได้รับความเห็นชอบจากสภามาโดยตลอด

2. ในเรื่องการแบ่งสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใด/หมวดใด และใครเป็นผู้รับผิดชอบการใช้จ่ายในแต่ละส่วน ทั้ง 3 ท่าน กล่าวเหมือนกันว่ การแบ่งสรรตามหมวดนั้น ได้ทำตามระเบียบกระทรวงการคลัง กำหนดไว้ โดยมี กองคลัง เป็นผู้รับผิดชอบการใช้จ่ายในแต่ละส่วน

3. ความพอเพียงของงบประมาณจัดสรร สำหรับการจัดการชายหาดบางแสนและแนวทางแก้ไข ทั้ง 3 ท่านกล่าวเช่นเดียวกันว่ ไม่พอ สำหรับแนวทางแก้ไขนั้น ประธานสภา กล่าวว่ ควรรนำเอาเงินจากส่วนอื่น ๆ ของจังหวัด เช่น กรมโยธาธิการเป็นต้น มาใช้จ่ายสนับสนุนในส่วนที่ขาดส่วนรองประธานสภากล่าวว่ควรจัดหารายได้เพิ่มจากการเพิ่มภาษีต่าง ๆ และเทศมนตรีมีแนวทางว่ให้ดูความจำเป็นโดยให้เน้นของท้องถิ่นก่อน ความว่างงบประมาณทั้งหมดควรจะให้กับท้องถิ่นทั่วไปก่อน ส่วนการจัดการหาดบางแสนนั้น เมื่องบประมาณไม่พอก็ให้โอนย้ายงบประมาณรายจ่ายบางส่วนที่ไม่สำคัญไปใช้กับการจัดการชายหาดหรือขอสนับสนุนจากจังหวัดเช่น งบพัฒนา, งบของกรมโยธาธิการ เป็นต้น และประการสุดท้ายขอบริจาคจากเอกชนหรือการท่องเที่ยวแห่ง

ประเทศไทยแต่ในปัจจุบันงบประมาณที่สนับสนุนให้แก่การจัดการชายหาดก็ได้อาจมาจาก เงินส่วนตัว ของนายกเทศมนตรี เป็นส่วนใหญ่

- ข้อมูลการควบคุม

1. การทักท้วงหรือตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุขประชาชนสภากล่าวว่าไม่เคยมีการตั้งกระทู้ เนื่องจากสมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี มาจากพรรคเดียวกัน มีการเคารพนับถือกันเป็นการส่วนตัวตัวอย่างเช่น ตัวประธานสภา กับนายกเทศมนตรีก็มีฐานะ เป็นครูกับลูกศิษย์หรือระหว่างสมาชิกสภาด้วยกันบางคนก็เป็นพี่น้องกัน และทั้งหมดก็เป็นคนที่เกิดที่นี่ ดังนั้น การผูกพันซึ่งกันและกัน จึงมีความแน่นแฟ้น ฉะนั้น ในการทำงานร่วมกันจึงไม่ค่อยมีปัญหา ส่วนรองประธานสภากล่าวว่า มีการทักท้วงบ้างแต่น้อยมาก ส่วนในเรื่องปัญหาที่ทักท้วงนั้นก็ เป็นเพียงเพื่อความเข้าใจกันเท่านั้น

2. แนวทางการควบคุมการปฏิบัติงานจัดการชายหาดบางแสน ในความคิดเห็นส่วนตัวว่าควรจะมีแนวทางอย่างไร ประธานสภา กล่าวว่า การควบคุมการปฏิบัติงานเป็นหน้าที่ของปลัดเทศบาล ซึ่งปฏิบัติกันตามหน้าที่ที่กำหนดไว้อยู่แล้ว จึงไม่มีความเห็นในการหาแนวทางอื่นๆ ส่วนรองประธานสภามีความเห็น ว่า ควรมอบหน้าที่การดูแลชายหาดไปให้กับเหล่าสมาชิกสภาเทศบาลให้ทั่วถึงกัน หากมีปัญหาเกิดขึ้นก็นำเข้าที่ประชุมประจำเดือน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน

- เรื่องความเหมาะสมและการมีประสิทธิภาพ

ประธานสภาและรองประธานสภา กล่าวว่า องค์การปัจจุบันมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพดีอยู่แล้ว สำหรับเทศมนตรีมีความเห็นว่า ยังไม่ดีพอ

- หากยังไม่ดีพอ ความเห็นในการปรับปรุงเทศมนตรีกล่าวว่า ควรเพิ่มงานบริการสาธารณสุข เพื่อให้บริการรักษาพยาบาลให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างทันที่

- ความต้องการให้มืองค์การอื่นเข้าร่วมจัดการชายหาดบางแสนให้มีประสิทธิภาพ ประธานสภากล่าวว่า ต้องการสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมาช่วยดูแล รองประธานสภากล่าวว่า ต้องการองค์การเอกชนมาช่วยสนับสนุน เทศมนตรีสภากล่าวว่า ต้องการ มหาวิทยาลัยบูรพา, สำนักงานสนับสนุนจังหวัดชลบุรี และศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 จังหวัดชลบุรี

- ความต้องการช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ประธานสภามีความต้องการงานวิชาการทางด้านสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ได้ระบุว่าจากองค์การใด รองประธานสภามีความต้องการนักวิชาการสิ่งแวดล้อม โดยไม่ระบุว่าจากองค์การใดเช่นกัน ส่วนเทศมนตรีมีความต้องการนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม จากกรมโยธาธิการ

- แนวความคิดในการปรับปรุงองค์การและประสิทธิภาพขององค์การประธานสภา มีความเห็นว่า หากมีที่ตั้งสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขแห่งใหม่ จะช่วยย้าทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันสถานที่คับแคบไม่สะดวกแก่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รองประธานสภา มีความเห็นว่า ปัจจุบันไม่เกิดปัญหาอะไร จึงไม่มีแนวความคิดในการปรับปรุง เทศมนตรี มีความเห็นว่า ควรมีการพัฒนาบุคลากรในด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่โดยสร้างจิตสำนึกของข้าราชการให้ยึดมั่นต่อหน้าที่ของตนและในการแก้ไขปัญหาควรจะระดมเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายไปช่วยกันก็จะทำให้ทำงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

- เป้าหมายหรือภาพลักษณ์ของหาดบางแสนที่ควรจะเป็นตามความคิดส่วนตัว ประธาน มีความเห็นว่า หาดบางแสนควรมีการกำจัดกรังราคาสินค้ำกับนักท่องเที่ยว, กำจัดการเอารัดเอาเปรียบ และควรลดจำนวนผู้ประกอบการ รองประธานสภา มีความเห็นว่า หาดบางแสนควรมีความสะอาด, ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว, บรรยากาศที่ได้ไม่มีมลพิษ เทศมนตรี มีความเห็นว่า หาดบางแสนควรมีความเขียวจากต้นไม้มาก ๆ โดยเฉพาะต้นมะพร้าว, ต้นลำทมม และต้นประดู่ เป็นต้น ตลอดจนควรมีสวนสุขภาพไว้ให้นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปไว้พักผ่อน และ เป็นการเพิ่มความเขียวอีกด้วย

การศึกษาถึงสภาพปัญหาอุปสรรคในกระบวนการวางนโยบายและการวางแผนของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข พบว่า ไม่มีปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด เนื่องจากขึ้นอยู่กับบทบาทของนายกเทศมนตรี ประกอบกับความสัมพันธ์ส่วนตัวของสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี เป็นไปในลักษณะ เครือญาติ ครูกับลูกศิษย์ ลักษณะ เช่นนี้ สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างของเทศบาลดังที่ได้กล่าวแล้ว

2.2 การจัดโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุข

ในการศึกษาส่วนนี้ ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์หัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ จำนวน 9 ราย จากที่กำหนดไว้ว่า จะดำเนินการสัมภาษณ์หัวหน้างานครบทุกกอง จำนวน 18 ราย แต่เนื่องจากงานบางงานไม่มีหัวหน้างานประจำหรือยังว่างอยู่ ทำให้จำนวนหัวหน้างานบางงานต้องไปรับหน้าที่อีกงานหนึ่ง จึงเกิดความซ้ำซ้อน ซึ่งทำให้จำนวนหัวหน้างานที่ให้สัมภาษณ์ลดลงเหลือ 9 รายดังกล่าว แบ่งเป็น หัวหน้างานประจำสำนักปลัดเทศบาล 4 ราย กองคลัง 2 ราย กองช่าง 2 ราย และกองอนามัยสิ่งแวดล้อม 1 ราย โดยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ในวันราชการระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน 2535 - 10 กรกฎาคม 2535 หรือ 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์หัวหน้างานแบ่งประเด็นการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ข้อ 1 - ข้อ 8) ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการจัดโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข แยกตามตัวแปร 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 1 ขนาดการควบคุม (ข้อ 20 -23) ตัวแปรที่ 2 ความรับผิดชอบ (ข้อ 24) และตัวแปรที่ 3 การแบ่งงาน (ข้อ 25) ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงสร้าง (ข้อ 26 - ข้อ 29) ของแต่ละกอง ดังมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ข้อ 1 - ข้อ 8)

1.1 เพศ

ตารางที่ 10 แสดงเพศของหัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ

กอง	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
1. สำนักปลัดเทศบาล	1	3	4
2. กองคลัง	1	1	2
3. กองช่าง	2	-	2
4. กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม	-	1	1
รวม	4	5	9

1.2 อายุ

ช่วงอายุของหัวหน้างานต่าง ๆ ประจำกองต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่าหัวหน้างานมีอายุสูงสุด 48 ปี ประจำสำนักปลัดเทศบาล และต่ำสุดมีอายุ 27 ปี ซึ่งปฏิบัติงานประจำกองคลัง

1.3 ภูมิลำเนาเดิม

ในจำนวนหัวหน้างานทั้งหมด 9 ราย มีภูมิลำเนาเดิมในจังหวัดชลบุรี 3 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาจากต่างจังหวัด เช่น จังหวัดนครราชสีมา, เพชรบูรณ์, พัทลุง, กาญจนบุรี, อุบล และกรุงเทพฯ จังหวัดละ 1 ราย ทั้งนี้ ผู้ที่มาจากต่างจังหวัดดังกล่าว ต่างก็อาศัยอยู่จังหวัดชลบุรีเกิน 3 ปีทุกราย

1.4 วุฒิการศึกษา

ตารางที่ 11 แสดงวุฒิการศึกษาต่าง ๆ ของหัวหน้างานประจำกองต่าง ๆ

วุฒิ	จำนวน
1. ปวช.	2
2. ปวส.	1
3.ปริญญาตรี	3
4. ปริญญาโท	-
5. อื่น ๆ	3
รวม	9

จากตารางพบว่า วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 3 ราย นั้น คือ วุฒิทางรัฐศาสตร์ 2 ราย ส่วนอีกรายคือ วุฒิวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนวุฒิอื่น ๆ จำนวน 3 ราย คือ วุฒิ ม.3 1 ราย วุฒิ ม.6 1 ราย และ บ. ผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ 1 ราย

จากตารางพบว่า หัวหน้ากองต่าง ๆ ในเทศบาลตำบลแสนสุข มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปีขึ้นไป เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 6 ราย มีเพียง 3 ราย ที่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1-3 ปี และไม่มีหัวหน้ากองรายได้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการจัดโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข

2.1 ขนาดการควบคุม การศึกษาในตัวแปรนี้ แยกเป็น 3 ข้อใหญ่ คือ ขนาดการควบคุม ความพอเพียงของเจ้าหน้าที่ในงาน และความทั่วถึงในการควบคุมงาน ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 12

2.2 ความรับผิดชอบ

หัวหน้างานทุกคนให้คำตอบที่ตรงกันก็คือ ความรับผิดชอบเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ เป็นคุณลักษณะเฉพาะตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของทางราชการ ส่วนความรับผิดชอบที่นอกเหนือจากกำหนดไว้แล้ว ก็เป็นการให้ความร่วมมือเป็นครั้งคราว ตามแต่ละกิจกรรม ซึ่งมีเป็นครั้งคราว เช่น ร่วมรณรงค์การปลูกต้นไม้ ร่วมจัดงานตามเทศกาลต่าง ๆ สำหรับความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับขาดบางแสนโดยตรง ก็มีเพียงกองอนามัยสิ่งแวดล้อมเพียงกองเดียวเท่านั้น ที่ชัดเจนที่สุด ส่วนรองลงไปก็คือ กองช่าง และกองคลัง ส่วนสำนักปลัดเทศบาล เป็นกองที่เกี่ยวข้องกับขาดบางแสนโดยตรงน้อยที่สุด ทั้งนี้ ลักษณะงานส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องอยู่ประจำสำนักงาน

2.3 การแบ่งงาน

ตารางที่ 13 แสดงความเห็นของหัวหน้างานต่าง ๆ ในการแบ่งงาน

กอง/งาน	ความเห็น		ไม่ตอบ
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
<u>สำนักงานปลัดเทศบาล</u>			
- งานการเจ้าหน้าที่	/	-	-
- งานธุรการ	/	-	-
- งานทะเบียนราษฎร	/	-	-
- งานประชาสัมพันธ์	-	-	/
<u>กองคลัง</u>			
- งานพัสดุและทรัพย์สิน	/	-	-
- งานการเงินและบัญชี	/	-	-
<u>กองช่าง</u>			
- งานสาธารณูปโภค	/	-	-
- งานสถานที่และไฟฟ้า	/	-	-
<u>กองอนามัยสิ่งแวดล้อม</u>			
- งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม	/	-	-

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงสร้าง

ในการศึกษาส่วนนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดสัมภาษณ์หัวหน้างานต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นของหัวหน้างานที่เกี่ยวข้องโดยตรง และเกี่ยวข้องทางอ้อม ปรากฏผลการศึกษาดังกล่าวตามลำดับข้อถามดังนี้

3.1 ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการชายหาดบางแสน

โดยเรียงลำดับความสำคัญคือ

1. งบประมาณน้อย เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
2. นักท่องเที่ยวไม่รักษาความสะอาด เกิดปัญหาเก็บกวาดขยะไม่ทัน

ทั้ง 2 หัวข้อข้างต้น หัวหน้างานผู้ตอบ จำนวน 4 ท่านใน 9 ท่าน เป็นผู้ทำให้ความเห็นตรงกัน ส่วนอีก 5 ท่านนั้น ให้คำตอบแตกต่างกัน อาทิเช่น ผู้ประกอบการเออาร์ตเอาเปรียบ ลักษณะทางธรรมชาติ ขยะลอยมาตามน้ำจากที่อื่น เป็นต้น

3.2 ความเห็นสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในปัจจุบัน และองค์การการจัดการ

ที่น่าจะเกี่ยวข้อง

หัวหน้างานทุกท่านให้คำตอบตรงกันคือ สภาพแวดล้อมดี โดยเฉพาะดีกว่าที่ผ่านามาก ส่วนองค์การการจัดการที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้อง หัวหน้างานแต่ละท่านให้ความเห็นแตกต่างกันออกไปคือ หัวหน้างานจำนวน 3 ท่าน เห็นควรให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นองค์การที่ควรเข้าจัดการรักษาสภาพแวดล้อม ส่วนท่านอื่น ๆ เห็นควรให้จังหวัดหรือองค์กรเอกชน เข้ามาดูแลรักษาบ้าง กองอนามัยสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลแสนสุขก็ดีอยู่แล้ว และมีบางท่านไม่ออกความเห็นใด ๆ

3.3 ความเห็นในการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข

หัวหน้างานจำนวน 7 ท่านใน 9 ท่าน ให้ความเห็นเดียวกันว่า ไม่ควรมีการปรับปรุงโครงสร้าง โดยให้เหตุผลว่า ปัจจุบันโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ และการแบ่งงานต่าง ๆ ก็เป็นไปตามที่กำหนดไว้เช่นกัน ซึ่งปัจจุบัน

สามารถปฏิบัติงานสนองนโยบายส่วนกลางได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 5 ท่านใน 7 ท่านเห็นว่า ผู้บริหารในปัจจุบันคือ นายกเทศบาลมนตรีเพียงคนเดียวเท่านั้น ที่จะสามารถกำหนดแนวทางปรับปรุงโครงสร้าง หรือพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุขไปในทิศทางใด ซึ่งบรรดาหัวหน้างานต่างยอมรับให้เป็นไปในทิศทางนั้น ส่วนหัวหน้างานอีก 2 ท่าน คือ หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ และหัวหน้างานทะเบียนราษฎร ให้ความเห็นในการปรับปรุงโครงสร้างว่า ควรให้มีการจัดแบ่งงานเป็นสัดส่วนให้ชัดเจน เนื่องจากปัจจุบันการมอบหมายให้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับล่างเป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง ไม่ตรงกับงาน มีการปฏิบัติงานที่ก้าวก่ายกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้หัวหน้างานทั้ง 2 ท่านเห็นว่า นายกเทศมนตรีเพียงคนเดียวเท่านั้นจะแก้ไขปัญหานี้ได้ หากจะให้ทางส่วนกลางแก้ปัญหาก็คงล่าช้า และอาจจะไม่ถูกต้องตามระเบียบต่าง ๆ ได้

ดังนั้น การศึกษาในส่วนที่ 2 ในเรื่องของการควบคุมความรับผิดชอบและการแบ่งงาน ความคิดเห็นของหัวหน้างานต่าง ๆ กล่างได้ว่า เทศบาลตำบลแสนสุขมีการจัดโครงสร้างภายในที่เหมาะสม

ตอนที่ 3

การศึกษาต่อไปนี้เป็นการศึกษาถึงผลของการดำเนินการของเทศบาลตำบลแสนสุขตามนโยบาย และการจัดโครงสร้างขององค์กรในระดับเทศบาลตำบล ซึ่งได้ศึกษาจากตอนที่ 1 และ 2 ที่กล่าวมาแล้ว โดยผลที่ออกมาสามารถบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการของเทศบาลได้ หากจะเชื่อมโยงจากแนวความคิดการศึกษาวิจัยในบทที่ 4 จะเห็นว่า การศึกษาวิจัยได้ผ่านข้อมูล Input จนถึง Process เป็นลำดับแล้ว ดังนั้น ในส่วนนี้จึงเป็นการศึกษาในลำดับ Output ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรที่จะทำการศึกษาคือ

3.1 ประสิทธิภาพในการจัดการอนุรักษ์ชายหาด ประกอบด้วย 2 ตัวแปรย่อย คือ

3.1.1 การรักษาคุณภาพน้ำทะเล

3.1.2 การกำจัดขยะบนชายหาด

3.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการชายหาด

ผลการศึกษารากฎดังต่อไปนี้

3.1.1 การรักษาคุณภาพน้ำทะเล

จากการศึกษาคุณภาพน้ำทะเลในเขตชายหาดบางแสน ของสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534 ได้สรุปผลการศึกษาว่า คุณภาพน้ำทะเลบริเวณหาดบางแสนมีแนวโน้มของความสกปรกเพิ่มมากขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากน้ำทะเลที่หาดบางแสนวางแผนควบคุมมลพิษจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะจากแหล่งชุมชน และควรกำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการน้ำเสีย และก่อสร้างระบบสร้างระบบรวมและบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งได้มีการติดตามการตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาข้อมูลของเทศบาลตำบลแสนสุขในการแก้ปัญหาดังกล่าว พบว่า ได้มีการวางแผนและกำหนดงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาข้างต้น ดังที่ได้ศึกษาแล้ว โดยในรายละเอียดมีจำนวน 3 แผนงาน รวม 13 โครงการ และหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบคือ กองสาธารณสุขของเทศบาลตำบลแสนสุข ร่วมกับศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นหน่วยงานทางด้านให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการตรวจคุณภาพน้ำทะเลบริเวณชายหาดแสนสุข ซึ่งการดำเนินการตามโครงการนั้น บทบาทหน้าที่ของกองสาธารณสุขก็เพียงเป็นผู้ประสานงานอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเท่านั้น และในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข พ.ศ. 2535-2539 กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในการนี้ปีละ 2 ครั้งเท่านั้น อีกทั้งแหล่งเงินงบประมาณเป็นของศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 เพียงหน่วยงานเดียว จึงกล่าวได้ว่า บทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลแสนสุข โดยกองสาธารณสุข ในด้านการรักษาคุณภาพน้ำทะเลชายหาดบางแสน มีน้อยมาก เป็นผลให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่สามารถบรรลุผลได้ อย่างไรก็ตามปัจจุบันคุณภาพของน้ำทะเลของชายหาดบางแสนยังไม่ถึงขั้นวิกฤต แต่ในระยะเวลาต่อไปหากเทศบาลตำบลแสนสุขยังไม่มีความหมายของหน่วยงานรับผิดชอบทางด้านการรักษาคุณภาพน้ำทะเลโดยตรง อาจเกิดการแก้ไขปัญหาซ้ำซ้อนซ้ำซากไม่ทันการณ์ได้ ถึงแม้ว่าทางเทศบาลตำบลแสนสุข ได้กำหนดแผนพัฒนา ปี พ.ศ. 2535-2539 ไว้ คือ แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขปัญหาซ้ำซ้อน และขยะมูลฝอยเป็นโครงการ

การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียภายในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน สิ้นสุดในปี 2539 ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จเปิดดำเนินการได้ทางเทศบาล ก็ยังไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับหน่วยงานใดในการปฏิบัติงาน เป็นการเฉพะเช่นเดียวกัน คือ กองช่าง และกองสาธารณสุข ร่วมกับกรมโยธาธิการ ดังนั้น หน่วยงานทั้ง 2 ในสังกัด อาจเกิดปัญหาการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ อีกทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกคือ กรมโยธาธิการอาจเกิดความสับสนได้เช่นกัน

3.1.2 การกำจัดขยะบนชายหาด

การศึกษาในหัวข้อนี้ใช้แบบสำรวจระบบการเก็บ ขนขยะ และกำจัดขยะของเทศบาลตำบลแสนสุข โดยใช้วิธีการศึกษาสำรวจข้อมูลด้วยการสังเกตจากสถานที่จริง และจากการสัมภาษณ์บุคคลทั้งหัวหน้ากองสาธารณสุข ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ผู้เก็บขยะ ผลการสำรวจพบว่า ปริมาณขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยว 1 คน ที่บริโภคแล้วมีน้ำหนักประมาณ 0.5 ก.ก. ในหนึ่งวัน ฉะนั้น ในวันธรรมดา มีนักท่องเที่ยวประมาณ 2,000 ถึง 3,000 คน จะมีขยะที่จะต้องเก็บขนไปกำจัดโดยกองสาธารณสุขเทศบาลตำบลแสนสุข รวมน้ำหนักประมาณ 1,000 - 1,500 ก.ก. และในวันหยุดราชการ เสาร์-อาทิตย์ ซึ่งมีนักท่องเที่ยวประมาณ 10,000 คน จะต้องเก็บขนขยะรวมน้ำหนักประมาณ 5,000 ก.ก. โดยในการเก็บขนขยะเทศบาลตำบลแสนสุขใช้รถยนต์เก็บขนขยะไปที่ทิ้งขยะ ซึ่งมีอยู่ในวันธรรมดา จำนวน 1 คัน ความจุ 15 ลบ.ล และในวันหยุดราชการ เสาร์-อาทิตย์ ใช้รถขนขยะจำนวน 3 คัน พร้อมทั้งจัดแบ่งเที่ยวการขนขยะของรถ 6 เที่ยวในหนึ่งวัน ในเวลาตั้งแต่ 05.00 น. ถึง 22.00 น. การขนขยะที่กล่าวมานี้จะเก็บขยะจากถังขยะที่มีตั้งอยู่ทั่วไปบริเวณชายหาด แต่ก่อนที่ขยะทิ้งลงจนถึงนั้นเทศบาลตำบลแสนสุข จะจัดเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเก็บกวาดขยะบนชายหาดโดยเฉพาะ ซึ่งจะมีอยู่จำนวน 11 คน เดินเรียงหน้ากระดานเก็บขยะ แล้วนำไปทิ้งที่ถังขยะเพื่อเก็บขนต่อไป และสำหรับบริเวณที่การรอมและเก้าอี้ผ้าใบ เทศบาลฯได้กำหนดให้เจ้าของผู้ประกอบการจะต้องเก็บขยะของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการของตน แล้วนำไปทิ้งลงถังขยะของเทศบาลฯ เพื่อเก็บขนต่อไปเช่นเดียวกัน

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการจัดการชายหาด

ส่วนที่ 1 ลักษณะบุคคลของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ให้คำสัมภาษณ์ตอบคำถามต่าง ๆ ในแบบสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 300 ราย ผลการศึกษาส่วนนี้พบว่า ประกอบด้วย เพศชาย 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.7 และเพศหญิงจำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.3 ซึ่งมีช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10-19 ปี 104 รายและ 20-29 ปี 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.7 และ 39.7 ตามลำดับ โดยร้อยละ 71.7 มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา หรือ ปวช.กับ ระดับปริญญาตรี ในจำนวนอย่างละเท่า ๆ กัน คือร้อยละ 24.0 และ 24.7 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 14

ส่วนที่อยู่ปัจจุบันของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 90.3 อยู่ที่กรุงเทพมหานคร และในเขตภาคกลาง ซึ่งมีภูมิลำเนาเดิม ร้อยละ 77.7 เป็นคนอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเขตภาคกลาง เช่นเดียวกัน ดังแสดงในตารางที่ 15 ในเรื่องของอาชีพของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 39.7 ยังอยู่ระหว่างการศึกษา ส่วนรองลงมามีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30.3 ดังแสดงในตารางที่ 16 ดังนั้น จะพบว่ารายได้ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 35.0 จะเป็นผู้ยังไม่มีรายได้ และมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท เฉลี่ยต่อเดือน ร้อยละ 35.7 เนื่องจากอยู่ระหว่างศึกษาเล่าเรียน และมีอาชีพรับจ้างนั่นเอง ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่14 แสดงสถานภาพของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	128	42.7
หญิง	172	57.3
รวม	300	100.0
ช่วงอายุ (ปี)		
10 - 19	104	34.7
20 - 29	119	39.7
30 - 39	63	21.0
40 - 49	8	2.6
50 - 59	6	2.0
รวม	300	100.0
สถานภาพสมรส (คน)		
โสด	215	71.7
สมรส	81	27.0
อย่าร้าง	4	1.3
รวม	300	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	46	15.3
มัธยมศึกษา	52	17.0
มัธยมปลาย/ปวช.	74	24.7
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	53	17.7
ปริญญาตรี	72	24.0
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.0
รวม	300	100.0

ตารางที่ 15 แสดงที่อยู่ของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

ที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
กทม.และภาคกลาง	271	90.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	3.0
ภาคเหนือ	20	6.7
ภาคใต้	0	0.0
ภาคตะวันออก	0	0.0
รวม	300	100.0
ภูมิลำเนาเดิม		
กทม.และภาคกลาง	233	77.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	22	7.3
ภาคเหนือ	37	12.3
ภาคใต้	8	2.7
ภาคตะวันออก	0	0.0
รวม	300	100.0

ตารางที่ 16 แสดงอาชีพของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	119	30.7
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	44	14.7
ค้าขาย	18	6.0
รับจ้าง	91	30.3
อื่น ๆ	19	6.3
ไม่มีงานทำ	9	3.0
รวม	300	100.0

ตารางที่ 17 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

รายได้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	105	35.0
1,000 - 5,000	107	35.7
5,001 - 10,000	56	18.7
10,001 - 15,000	17	5.7
15,001 - 20,000	8	2.7
20,001 - 25,000	1	0.3
25,001 - 30,000	3	1.0
30,001 - 35,000	0	0.0
35,001 - 40,000	2	0.6
40,001 - 45,000	0	0.0
45,001 - 50,000	0	0.0
50,001 - 55,000	1	0.3
รวม	300	100.0

ผลการศึกษาในส่วนที่ 1 ลักษณะบุคคลของนักท่องเที่ยวดังกล่าว กล่าวได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในเรื่องของความพึงพอใจต่อการจัดการหาดบางแสน ของเทศบาลตำบลแสนสุขที่จะได้กล่าวเป็นลำดับต่อไปนั้น เป็นข้อมูลของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวในระดบวัยของผู้ที่มีการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งน่าจะเป็นผู้ให้คำตอบอย่างเป็นวิชาการที่น่าเชื่อถือได้ และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาด

ผลการศึกษาพบว่า ในเรื่องของสภาพแวดล้อมของพื้นที่หาด ด้านความยาวของหาด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ ร้อยละ 66.0 รวมทั้งความกว้างของพื้นที่หาด ร้อยละ 68.0 และพื้นที่โล่งของชายหาด ร้อยละ 62.3 ซึ่งถ้าหากในภาพรวมจะพบว่า ระดับพอใจสภาพแวดล้อมของพื้นที่หาดที่กล่าวมารวมกับระดับพอใจมาก ซึ่งมีร้อยละ 13.3, 11.7 และ 8.3 ตามลำดับ กล่าวได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อสภาพแวดล้อมของชายหาด ตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ความยาว		ความกว้าง		พื้นที่ว่าง (โล่ง)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	2	0.7	2	0.7	3	1.0
ไม่พอใจ	11	3.7	11	3.7	18	6.0
เฉย ๆ	49	16.3	48	16.0	67	22.3
พอใจ	198	66.0	204	68.0	187	62.3
พอใจมาก	40	13.3	35	11.7	25	8.3
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X} = 3.88, SD = 0.70$		$\bar{X} = 3.86, SD = 0.68$		$\bar{X} = 3.71, SD = 0.74$	

ในเรื่องสภาพแวดล้อมของความสะอาดของน้ำทะเล ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจร้อยละ 32.7 แต่มีระดับไม่พอใจ ร้อยละ 37.3 จนถึงระดับไม่พอใจมาก ถึงร้อยละ 12.7 จะเห็นว่าความสะอาดของน้ำทะเลในภาพรวม นักท่องเที่ยวมีระดับความไม่พึงพอใจสูง ดังแสดงในตารางที่ 19 ส่วนในเรื่องความสะอาดของชายหาด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจ ร้อยละ 38.0 ในขณะที่มีระดับไม่พอใจร้อยละ 32.0 แสดง

ว่าในภาพรวมความสะอาดของชายหาด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับกลาง หรืออาจไม่แน่ใจในความสะอาด ดังแสดงในตารางที่ 19

ส่วนทางด้านความพึงพอใจในด้านสันนทนาการของนักท่องเที่ยวคือ ความสงบของชายหาด พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจร้อยละ 45.0 จนถึงระดับพอใจมากร้อยละ 13.3 ในขณะที่ความสวยงามของชายหาด พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจร้อยละ 44.7 ในขณะที่ความร่มรื่นของต้นไม้บริเวณหาด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจร้อยละ 51.3 และสำหรับระดับความพึงพอใจในบริเวณที่ว่างสำหรับการพักผ่อน มีระดับพอใจร้อยละ 56.3 กล่าวได้ว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในด้านสันนทนาการของชายหาดบางแสนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ความสะอาดของน้ำ		ความสะอาดของหาด		ความสงบ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	38	12.7	32	10.7	11	3.7
ไม่พอใจ	112	37.3	98	32.7	47	15.7
เฉย ๆ	46	15.3	44	14.7	67	22.3
พอใจ	96	32.7	114	38.0	135	45.0
พอใจมาก	6	2.0	12	4.0	40	13.3
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X} = 2.74, SD = 1.77$		$\bar{X} = 2.92, SD = 1.14$		$\bar{X} = 3.49, SD = 1.03$	

ตารางที่ 20 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ความสวยงามของหาด		ความร่มรื่นของต้นไม้		บริเวณที่ว่างพักผ่อน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	10	3.3	9	3.3	6	2.0
ไม่พอใจ	48	16.0	51	17.0	29	9.7
เฉย ๆ	89	29.7	53	17.7	79	26.3
พอใจ	134	44.7	154	50.3	169	56.3
พอใจมาก	19	6.3	33	11.0	17	5.7
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X} = 3.35, SD = 0.94$		$\bar{X} = 3.50, SD = 1.0$		$\bar{X} = 3.54, SD = 0.82$	

ในด้านของการให้บริการ ซึ่งนักท่องเที่ยวมักจะใช้งานบริการต่าง ๆ เพื่อการพักผ่อนเป็นประจำ เช่น เก้าอี้ผ้าใบ เป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่มีให้บริการคู่กับการพักผ่อน และกิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระหว่างของการตั้งเก้าอี้ผ้าใบ ในระดับเฉย ๆ ร้อยละ 34.7 และรองลงมาอยู่ในระดับพอใจร้อยละ 31.7 ในขณะที่มีระดับไม่พอใจร้อยละ 22.7 ดังแสดงในตารางที่ 20 ส่วนการตั้งเก้าอี้ผ้าใบมีระดับพอใจร้อยละ 37.3 ไม่พอใจร้อยละ 22.3 และความหนาแน่นของเก้าอี้ผ้าใบมีระดับพอใจร้อยละ 30.7 ไม่พอใจร้อยละ 26.7 ดังตารางที่ 22 กล่าวได้ว่า การให้บริการทางด้านเก้าอี้ผ้าใบนักท่องเที่ยวมีความพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ความพึงพอใจของการให้บริการทางด้านห่วงยาง พบว่าระหว่างของการวางห่วงยาง ลักษณะการวางห่วงยาง และความหนาแน่นของการวางห่วงยาง มีระดับเฉย ๆ ร้อยละ 50.3, 49.3 และ 50.0 รองลงมา มีระดับพอใจร้อยละ 31.7, 37.0 และ 32.0 ตามลำดับ ดังตารางที่ 21 กล่าวได้ว่า การให้บริการของห่วงยาง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับกลาง

ตารางที่ 21 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ระยะห่างการตั้ง เก้าอี้		การตั้งเก้าอี้ผ้าใบ ขอ		ระยะห่างการวาง ห้วงยาง		การวางกองห้วง ยาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	25	8.3	10	3.3	13	4.3	4	1.3
ไม่พอใจ	68	22.7	67	22.3	36	12.0	33	11.0
เฉย ๆ	104	34.7	99	33.0	151	50.3	148	49.3
พอใจ	95	31.7	112	37.3	95	31.7	111	37.0
พอใจมาก	8	2.7	12	4.0	5	1.7	4	1.3
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X}=2.98,SD=0.99$		$\bar{X}=3.16,SD=0.93$		$\bar{X}=3.14,SD=0.81$		$\bar{X}=3.26,SD=0.72$	

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ของการให้บริการร่มผ้าใบ พบว่าระยะห่างของการปักร่มผ้าใบมีระดับเฉย ๆ ร้อยละ 40.3 รองลงมามีระดับพอใจร้อยละ 33.0 ส่วนลักษณะการปักร่มผ้าใบพบว่า มีระดับพอใจร้อยละ 40.3 รองลงมามีระดับเฉย ๆ ร้อยละ 38.0 ส่วนความหนาแน่นของร่มผ้าใบมีระดับเฉย ๆ ร้อยละ 36.3 และระดับพอใจร้อยละ 34.7

สำหรับการให้บริการอีกอย่างหนึ่งคือ การเดินขายของของพ่อค้าแม่ค้าบริเวณชายหาด พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจร้อยละ 36.0 ในขณะที่มีระดับไม่พอใจร้อยละ 23.3 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ระยะห่างการปกรั่มผ้า ใบ		การปกรั่มผ้าใบ		การเดินทางของพ่อค้า	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	20	6.7	7	2.3	46	15.3
ไม่พอใจ	55	18.3	45	18.0	70	23.3
เฉย ๆ	121	40.3	114	38.0	68	22.7
พอใจ	99	33.0	121	40.3	108	36.7
พอใจมาก	5	1.7	4	1.3	8	2.7
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X} = 3.05, SD = 0.92$		$\bar{X} = 3.20, SD = 0.83$		$\bar{X} = 2.87, SD = 1.14$	

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในปริมาณร้านอาหาร มีระดับพอใจร้อยละ 53.0 ปริมาณร้านค้ามีระดับพอใจร้อยละ 50.0 และปริมาณที่พัก พอใจในระดับร้อยละ 50.0 ส่วนความพึงพอใจในปริมาณถึงขยะความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจร้อยละ 51.0 ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	ปริมาณร้าย อาหาร		ปริมาณร้านค้า		ปริมาณที่พัก		ปริมาณถังขยะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	10	3.3	6	2.0	2	0.7	8	2.7
ไม่พอใจ	19	6.3	22	7.3	11	3.7	59	19.7
เฉย ๆ	66	22.0	74	24.7	92	30.7	43	14.3
พอใจ	159	53.0	150	50.0	150	50.0	153	51.0
พอใจมาก	46	15.3	48	16.0	45	15.0	37	12.3
รวม	300	100.0	300	100.0	300	100.0	300	100.0
	$\bar{X}=3.71,SD=0.92$		$\bar{X}=3.71,SD=0.89$		$\bar{X}=3.75,SD=0.78$		$\bar{X}=3.51,SD=1.03$	

ผลการศึกษาความพึงพอใจในบริการที่อาบน้ำจืดและห้องสุขา พบว่ามีระดับพอใจร้อยละ 60.7 และร้อยละ 59.3 สำหรับความพึงพอใจในเรื่องการจัดบริการแนะนำสถานที่ และการอำนวยความสะดวกมีระดับพอใจร้อยละ 41.7 เช่นเดียวกับมีระดับพอใจร้อยละ 45.7 ในเรื่องของการปลอดภัยในการท่องเที่ยว และสวัสดิภาพบนชายหาด ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงความพึงพอใจชายหาดของนักท่องเที่ยว

ระดับ	บริการที่อาบน้ำ		บริการห้องสุขา	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่พอใจมาก	2	0.7	3	1.0
ไม่พอใจ	25	8.3	29	9.7
เฉย ๆ	60	20.0	62	20.7
พอใจ	182	60.7	178	59.3
พอใจมาก	31	10.3	28	9.3
รวม	300	100	300	100
	$\bar{X} = 3.72, SD = 0.79$		$\bar{X} = 3.66, SD = 0.82$	

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และจากการสัมภาษณ์ ซึ่งได้รวบรวมไว้ทั้งหมดใน
บทที่ 2 และบทที่ 5 โดยผลการศึกษาที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 5 นั้น สรุปได้แบ่งเป็นส่วน ๆ ดังนี้

5.1 การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหาร

5.1.1 โครงสร้าง

โครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุข มีลักษณะการแบ่งงานตามลักษณะประจำ หรือตามระเบียบปฏิบัติราชการที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดไว้ การจัดโครงสร้างนั้นแบ่งแยกส่วนออกจากกันชัดเจน ซึ่งเรียกเป็นกอง ๆ จำนวน 5 กอง ในแต่ละกองจะแบ่งแยกออกตามลักษณะงานย่อย ๆ ออกไปอีกตามลักษณะหน้าที่รับผิดชอบ อันเข้าลักษณะของการจัดแบ่งงานในแนวตั้ง (Vertical Division) โดยมีสายบังคับบัญชา 5 ชั้น กล่าวคือ เทศบาลตำบลแสนสุข มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด รองลงมาเป็นปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หัวหน้ากอง จนถึงหัวหน้างานตามลำดับ กล่าวได้ว่า โครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุขในภาพรวมพบว่าเป็นลักษณะของ Narrow span of control หรือ Tall structure อันเป็นลักษณะของการรวมอำนาจ (Centralization of Authority) ซึ่งส่งผลทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสนสุข อยู่ในอำนาจของนายกเทศมนตรีที่จะกำหนดและตัดสินใจให้เทศบาลไปปฏิบัติทางใด

5.1.2 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

เทศบาลตำบลแสนสุข เป็นองค์กรส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานของราชการหน่วยหนึ่ง ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนด ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ความเป็นอิสระในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแสนสุขค่อนข้างแคบในเรื่องของการบริหารราชการด้วยตนเอง แม้ว่าเทศบาลสามารถจะตราเทศบัญญัติเพื่อบริหารราชการของตนได้ แต่ก็ต้องผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงมหาดไทยเสียก่อนแต่อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลแสนสุข ตามกฎหมายต่าง ๆ มีการปฏิบัติที่ชัดเจน หรือมีเอกภาพในการบริหารราชการพอสมควร

5.1.3 อำนาจหน้าที่

นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในข้อ 6.1.2 แล้ว ซึ่งเป็นภาพรวมอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อย หรือหน่วยงานภายในเทศบาลตำบลแสนสุข การแบ่งงานกันถืออยู่ภายใต้ระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการกำหนดส่วนการบริหารเทศบาล พ.ศ.2519 เป็นส่วนใหญ่ แต่ในการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการชายหาดบางแสน ในแง่ของการอนุรักษ์นั้น มีเพียงกองเดียวคือ กองสาธารณสุข โดยมีงานที่มีหน้าที่ดังกล่าวคือ งานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและงานป้องกันควบคุมแก้ไขเหตุรำคาญของมลภาวะ ส่วนหน่วยงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่มีหน้าที่สนับสนุนคือ งานสวนสาธารณะ งานสถาปัตยกรรม ของกองช่าง

กล่าวโดยสรุป การจัดการชายหาดบางแสนของ เทศบาลตำบลแสนสุขมีงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพียง 3 งาน ใน 2 กอง เท่านั้น ภายใต้การประสานงานและการสนับสนุนจากงานและกองอื่น ๆ

5.1.4 อัตรากำลัง

จากการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลแสนสุขมีเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการประจำ จำนวน 31 คน ในขณะที่กรอบอัตรากำลังกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ได้ จำนวน 60 คน ซึ่งแสดงว่าเทศบาลตำบลยังขาดอัตรากำลัง หรือมีอัตรารว่าง 29 คน หรือร้อยละ 48 แต่ในขณะที่เดียวกันมีลูกจ้างทั้งสิ้น 125 คน ดังนั้น ในด้านการขาดอัตรากำลัง หากกล่าวถึงจำนวนตัวเลขของผู้ปฏิบัติงานทั้งสิ้น จำนวน 156 คน กล่าวได้ว่าด้านอัตรากำลังของเทศบาลตำบลแสนสุข มีเพียงพอต่อการดำเนินงาน แต่ถ้าพิจารณาถึงอัตรากำลังโดยตรง กับการจัดการชายหาดบางแสน ทางด้านวิชาการ ยังไม่มีแต่ประการใด

5.1.5 งบประมาณ

จากข้อมูลสถานะการคลังของเทศบาลตำบลแสนสุข จากการศึกษาค้นคว้าอยู่ในสถานะสมดุล โดยรายรับได้มาจากการจัดเก็บภาษีอากรถึงร้อยละ 72 ส่วนรายจ่าย เป็นเงินเดือนและค่าจ้าง ในระดับเดียวกันรายจ่ายเพื่อการลงทุน ดังนั้น ทางด้านงบประมาณของเทศบาลตำบลแสนสุขมีเพียงพอต่อการดำเนินการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การศึกษาทางด้านปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหารของสำนักเทศบาล

ตำบลแสนสุข มีความเหมาะสมในภาพรวม แต่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการชายหาดบางแสน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเฉพาะส่วนที่ต้องมีปัจจัยที่ชัดเจนเกี่ยวข้องโดยตรง ทั้งทางด้านโครงสร้างอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ในงาน ตลอดจนอัตรากำลัง และงบประมาณ เป็นต้น

5.2 การศึกษากระบวนการในการจัดการบริหาร

การศึกษาในส่วนนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และหัวหน้างานต่างๆ ดังนี้

5.2.1 การกำหนดนโยบายและการวางแผนในการจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน

ในด้านของการวางแผนนโยบายโดยสภาเทศบาล เพื่อการจัดการชายหาดบางแสน คือ การพัฒนาเศรษฐกิจ และการส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว โดยให้มีการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม ได้แก่ แนวชายหาด ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติ โดยมีคณะกรรมการต่างๆ จำนวน 2 คณะ และคณะกรรมการ

สาขา 4 สาขา จัดทำแผนคือ

1. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข
2. คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
3. คณะอนุกรรมการสาขา คือ สาขาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

สาขาพัฒนาสังคม และสาขาพัฒนาการเมืองการบริหารการวางแผนของคณะกรรมการประกอบด้วย 7 แผน โดยกำหนดให้มีแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ แผนงานการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 1 โครงการ แผนงานบริหารการจัดการแก้ไขปัญหาหน้าเสี่ยและขยะมูลฝอย 11 โครงการ และแผนงานบริหารการจัดการแก้ไขมลพิษจากสิ่งแวดล้อม 1 โครงการ แผนงานโครงการเหล่านี้อยู่ในความรับผิดชอบของกองสาธารณสุข และกองช่างเป็นหลัก

จากการศึกษาเป้าหมายของแผนงานโครงการพบว่า โครงการอนุรักษ์แนวชายหาด และทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว มีเป้าหมายโดยการดำเนินการออกเทศบัญญัติรวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในด้านการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ภายใต้หน่วยงานที่รับผิดชอบ

3 หน่วยงาน คือ งานนิติกร งานประชาสัมพันธ์ และกองสาธารณสุข อย่างไรก็ตามแผนพัฒนาเหล่านี้เป็นการวางแผนในระยะ 5 ปีข้างหน้า (ปี พ.ศ.2535-2539) ซึ่งขณะที่ศึกษานี้ ยังมิได้กำหนดแผนปฏิบัติการแต่อย่างใด

ส่วนทางด้านกระบวนการกำหนดนโยบายและการวางแผน ตามโครงการอนุรักษ์แนวชายหาดนั้น ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่า กระบวนการวางนโยบายหรือแนวทางการวางแผนเกิดจากนายกเทศมนตรีเป็นหลัก ทั้งนี้งบประมาณของการดำเนินการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ ได้จากการใช้เงินส่วนตัวของนายกเทศมนตรีเองดังนั้น บทบาทของนายกเทศมนตรีเป็นสิ่งสำคัญที่จะผลักดันให้ การบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจากการสัมภาษณ์แล้วพบว่า การบริหารจัดการที่ผ่านมา ไม่มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นแต่อย่างใด จะมีก็แต่เพียงปัญหาในการประสานกับหน่วยงานภายนอกเท่านั้น

สำหรับการตราเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับหาดบางแสน คือ เทศบัญญัติรักษาความสะอาด และเทศบัญญัติควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่ามีความเพียงพอทันสมัย มีประสิทธิภาพการใช้งบและไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ และไม่สมควรจะเพิ่มเติมอีก

โดยสรุปแล้ว การวางนโยบายและการวางแผนของเทศบาลตำบลแสนสุขขึ้นอยู่กับผู้บริหารสูงสุด คือนายกเทศมนตรีแต่เพียงผู้เดียว สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุข ที่มีการรวมอำนาจไว้ดังกล่าวแล้ว ซึ่งส่งผลการบริหารจัดการหรือการดำเนินการต่าง ๆ ของเทศบาลเป็นไปด้วยความราบรื่น ปราศจากอุปสรรค อีกทั้ง สมาชิกสภาเทศบาลส่วนใหญ่ เป็นคนท้องถิ่นที่นับถือกันในเรื่องระเบียบวินัย เครือญาติ, ครุกับลูกศิษย์ จึงมีความแน่นแฟ้น ปราศจากปัญหาอุปสรรคในการทำงานร่วมกันกล่าวได้ว่า การวางนโยบายและการวางแผนของเทศบาลตำบลแสนสุขไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

5.2.2 การจัดโครงสร้าง

ขนาดของการควบคุมพบว่า ผู้บังคับบัญชาสามารถจะควบคุมได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ สอดคล้องกับโครงสร้างของเทศบาลที่มีสายการบังคับบัญชาที่สั้น ทำให้การสื่อสาร การประสานงานเป็นไปอย่างฉับไว และทันต่อเหตุการณ์

- ความรับผิดชอบ พบว่า กองสาธารณสุขมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการหาดบางแสน โดยตรง และชัดเจนที่สุด ส่วนรองลงไปกองช่างและกองคลัง
- การแบ่งงาน พบว่า ทุกหน่วยงานเห็นว่ามีภาระงานกันอย่างเหมาะสมแล้ว ส่วนความเห็นในการปรับปรุงโครงสร้างนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่ควรปรับปรุงโครงสร้างใหม่ เนื่องจากโครงสร้างปัจจุบันเหมาะสมแล้ว ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การจัดโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุขมีความเหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

5.3 การศึกษาผลการดำเนินการของการจัดการ

5.3.1 ประสิทธิภาพของการจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน พบว่า

- การรักษาคุณภาพน้ำทะเล พบว่า กองสาธารณสุขมีบทบาทในการควบคุมตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลน้อยมาก เนื่องจากไม่มีวัสดุอุปกรณ์ และนักวิชาการเฉพาะด้าน สำหรับการวิเคราะห์น้ำทะเล ต้องขอความร่วมมือจากศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 2 เป็นผู้ดำเนินการให้ปีละ 2 ครั้ง ซึ่งไม่ทันการณ์ต่อภาวะน้ำเน่าเสียซึ่งแพร่กระจายได้เร็ว
- การกำจัดขยะบนชายหาด จากการสำรวจพบว่า บนชายหาดมีการจัดให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเก็บกวาดขยะบนชายหาด จำนวน 11 คน เดินหน้ากระดานเก็บขยะตลอดแนว วันละหลายเที่ยว ตลอดจนการขนขยะโดยรถยนต์ จำนวน 6 เที่ยวต่อวัน ซึ่งยังไม่สามารถกำจัดได้หมด ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์พนักงานพบว่า ขยะส่วนใหญ่เป็นถุงพลาสติกที่ลอยมากับน้ำทะเล แล้วตกค้างอยู่บนชายหาด และมักจะฝังตัวลงบนทรายทับถมกันเป็นจำนวนมาก

5.3.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า

- ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจเกินร้อยละ 66
- ความพึงพอใจของความสะอาดน้ำทะเลพบว่า ร้อยละ 49 อยู่ในระดับไม่พอใจ
- ความพึงพอใจทางด้านสันตนาการ การบริการต่าง ๆ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจ ถึงพอใจมาก เกินร้อยละ 50

กล่าวได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดการชายหาดบางแสน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ 3 อย่างไรก็ตาม มีเพียงความไม่พึงพอใจเพียงสิ่งเดียวคือ ความสะอาด

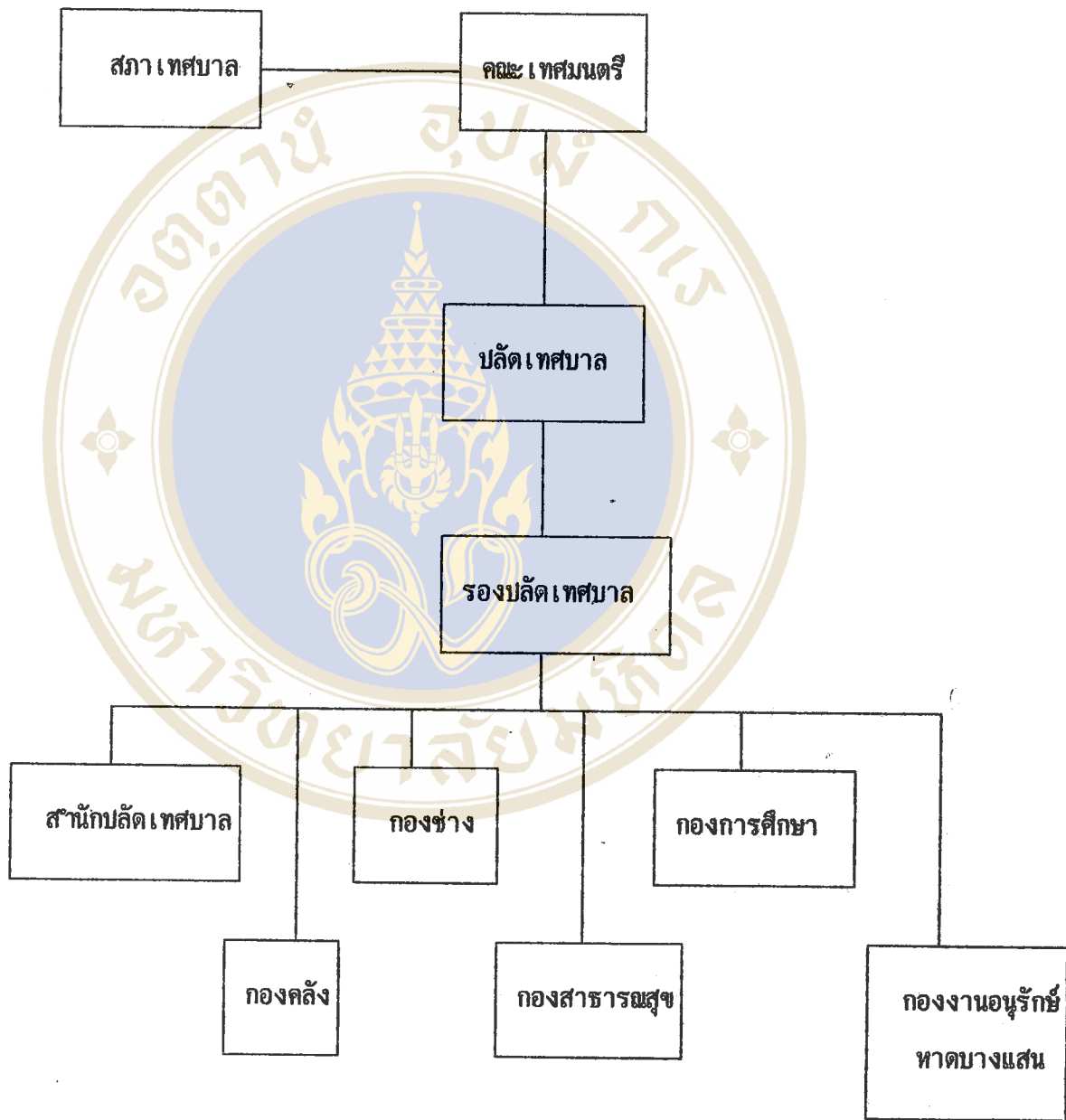
ของน้ำทะเล สอดคล้องกับการศึกษาด้านการรักษาคุณภาพน้ำทะเลที่ยังขาดประสิทธิภาพในการควบคุมคุณภาพน้ำทะเลดังที่ได้กล่าวแล้ว

5.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมแล้ว เทศบาลตำบลแสนสุขมีการจัดโครงสร้างโดยออกเป็นกองงานที่ชัดเจน และมีสายการบังคับบัญชาที่สั้น โดยอำนาจศูนย์รวมอยู่ที่บทบาทของนายกเทศมนตรี ส่วนกองสาธารณสุข มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบโดยตรงกับการจัดการชายหาดบางแสนเพียงกองเดียวเท่านั้น ดังนั้น ในการจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน จึงเป็นงานที่แฝงอยู่ในกองสาธารณสุข ซึ่งไม่ใช่งานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน แต่มีหน้าที่เพียงเป็นงานที่คอยประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเท่านั้น ทำให้การแก้ไขปัญหาที่พบว่าการรักษาคุณภาพน้ำทะเลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในระยะยาวจะไม่สามารถกระทำได้ โดยเฉพาะแผนพัฒนา 5 ปี หากไม่มีกองงานการจัดการที่ชัดเจน การดำเนินการตามแผนจะไม่ประสบผลสำเร็จ สมควรที่จะต้องปรับปรุงโครงสร้างของเทศบาลตำบลแสนสุข โดยจัดตั้งกองงานขึ้นมาใหม่ เพื่อให้การจัดการชายหาดบางแสนดำเนินการไปอย่างชัดเจน ด้วยการนำงานบางงานออกมาจากกองสาธารณสุขคืองานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม แล้วแบ่งแยกงานย่อยต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้น ประกอบด้วยหลาย ๆ งาน รวมกันจัดตั้งเป็นกองงานที่เรียกว่า "กองงานอนุรักษ์หาดบางแสน" โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการจัดตั้งดังนี้

1. โครงสร้างของกองงานอนุรักษ์หาดบางแสน

เป็นกองงานที่เพิ่มขึ้นจากโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ 5 กอง เป็น 6 กอง ซึ่งเป็นการเพิ่มในแนวขวาง หรือแนวระนาบ ลักษณะเช่นนี้ จะไม่ทำให้สายการบังคับบัญชาเพิ่มขึ้นแต่ประการใด อีกทั้งไม่ได้กระทบหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเดิมของเทศบาลตำบลแสนสุขที่มีอยู่แล้ว ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 4 ดังนี้

2. อำนาจหน้าที่ของกองงานอนุรักษ์หาดบางแสน

อำนาจหน้าที่ของงานต่าง ๆ ในระดับปฏิบัติเป็นงานที่มีอยู่เดิมที่แยกออกมาจากกองสาธารณสุข และกองช่าง แล้วแบ่งแยกงานอย่างละเอียดออกเป็น ด้านปฏิบัติการกับด้านการประสานงาน กล่าวคือ

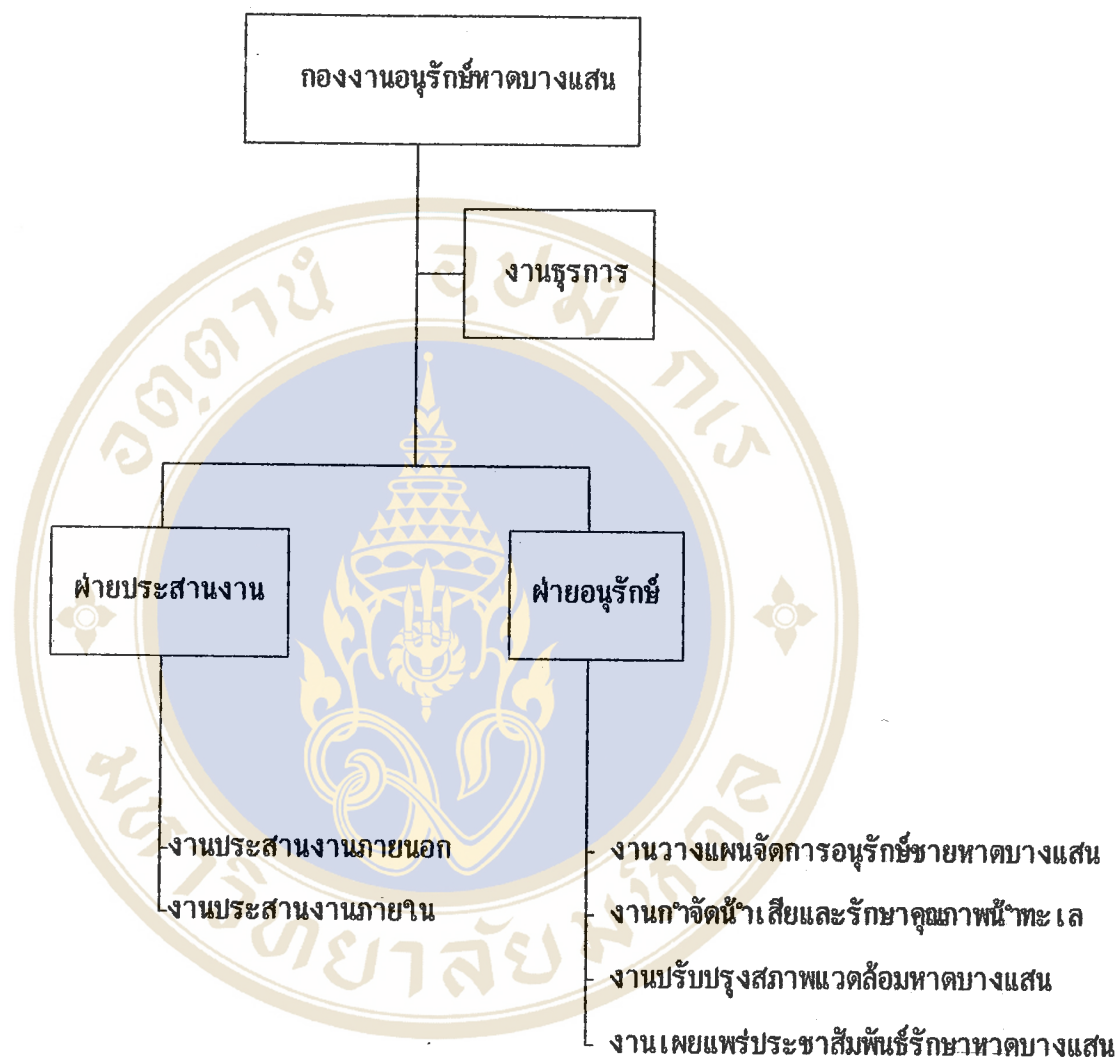
2.1 ด้านปฏิบัติการ

- มีหน้าที่วางแผนงานจัดการอนุรักษ์ชายหาดบางแสน
- มีหน้าที่กำจัดขยะมูลฝอยบนชายหาด
- มีหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาคุณภาพน้ำทะเล เช่น การกำจัดน้ำเสีย
- มีหน้าที่ควบคุมดูแลสภาพแวดล้อม เช่น ปรับปรุงทิวทัศน์, ร้านค้า
แผงลอยบนชายหาด
- มีหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปในการรักษาหาดบางแสน

2.2 ด้านการประสานงาน

- มีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยงานในระดับ
จังหวัด, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย เป็นต้น
- มีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานภายใน เช่น กองอื่น ๆ ภายในเทศบาล,
องค์กรท้องถิ่น, ชมรมผู้ประกอบการ ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 แสดงโครงสร้างของกองงานอนุรักษ์หาดบางแสน

3. ด้านงบประมาณ

ลักษณะการใช้งบประมาณ เนื่องจากเป็นการแยกงานจากกองเดิมมาอยู่รวมกันเป็นกองใหม่ ดังนั้นงบประมาณในการดำเนินการก็ใช้งบประมาณเดิมที่มีอยู่แล้ว เพียงแต่ใช้ในระยะเวลา ควรมีการเพิ่มงบประมาณเฉพาะให้กับกองงานอนุรักษ์หาดบางแสน เพื่อพัฒนาการทำงานอนุรักษ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านอัตรากำลัง

เทศบาลตำบลแสนสุขยังมีอัตรารว่างอยู่จำนวน 29 ตำแหน่ง ซึ่งสามารถใช้อัตรารว่างเหล่านี้มากำหนดอัตรากำลังขึ้นใหม่ โดยเสนอให้กระทรวงมหาดไทยทำการตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการพลเรือน (ก.พ.) กำหนดมาตรฐานเฉพาะตำแหน่งใหม่ที่สามารถจะรองรับนักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวหรือวิศวกรด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานอนุรักษ์หาดบางแสน ส่วนเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติที่จะรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในกองงานก็เป็นคนเดิมที่ทำงานที่ประจำอยู่แล้ว

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งการศึกษาเฉพาะการจัดโครงสร้างองค์กรของเทศบาลตำบลแสนสุข ซึ่งค่อนข้างจะเป็นการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารราชการขององค์กรส่วนท้องถิ่น โดยวัดจากผลของการดำเนินการตามลักษณะงาน ยังมีการวัดประสิทธิภาพทางด้านอื่น ๆ ที่น่าจะได้ศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งขอเสนอแนะดังนี้

1. ศึกษาถึงภาวะผู้นำ (Leader spnip) ของนายกเทศมนตรี ที่มีอำนาจสูงสุดในเทศบาลตำบลแสนสุข
2. ศึกษาถึงความพึงพอใจในงานของพนักงานระดับปฏิบัติว่ามีความพึงพอใจมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร
3. ศึกษาความรู้และทัศนคติของสมาชิกสภาเทศบาลในเรื่องการจัดการอนุรักษ์หาดบางแสน
4. การประเมินประสิทธิผลของเทศบาลตำบลแสนสุข ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทยในแง่การพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจ กรุงเทพมหานคร: ชูติมาการพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. สำนักงาน. มรดกทางธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ, 2534.

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. สำนักงาน. แนวทางการอนุรักษ์ธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ, 2531.

จุไรรัตน์ ทองไข่มุกต์. "การปรับปรุงโครงสร้างองค์การ กรณีศึกษากรมไปรษณีย์โทรเลข". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ชาติรี ดิเรกศรีและคณะ. คู่มือเตรียมสอบพนักงานเทศบาล ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้ เฉพาะตำแหน่งบุคลากร 3, พ.ศ. 2531.

ทองศรี กำภู ณ อยุธยา. "ทฤษฎีองค์การ : โครงสร้างและพฤติกรรม." ใน รัฐประศาสนศาสตร์ : การประสานขอบข่ายและแนวคิด, หน้า 69-75. รวบรวมโดย วินิต ทรงประทุม และ วรเดช จันทรศร. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528.

ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และชลิตา ศรีมณี. หลักการจัดองค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : รามินทร์, 2526.

พิทยา บวรพิทยา. รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (ค.ศ.1970-ปัจจุบัน).

กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ภรณ์ มหานนท์. การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

โอเดียนสโรตร์, 2529.

มาลัย หุวะนันทน์. หลักการบริหาร. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2508.

วิจิตรา ชนะวิศาล. "การประสานงานภายในขององค์การ : ศึกษากรณีกรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ." สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. สถาบัน. แผนประธานการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ชายฝั่งทะเล จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ, 2528

วิชัย เทียนน้อย. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : อักษรวัฒนา, 2528.

วีรนาถ มานะกิจ. การจัดองค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2523.

ศรีสอางค์ เสาวรส. "การศึกษาการจัดองค์การของศูนย์คอมพิวเตอร์สำหรับส่วนราชการไทย."

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2530.

สมชัย ศรีสุทธิยากร. ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การ. เอกสารประกอบการบรรยายวิชา ร.252.

กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 5 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519

สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การศึกษาความเหมาะสมการลงทุนสถานตากอากาศบางแสน เขาสามมุข และแหลมแท่น จังหวัดชลบุรี, 2533.

สำนักปลัดเทศบาลแสนสุข. แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแสนสุข, 2534.

สำนักปลัดเทศบาลตำบลแสนสุข, งานนิเทศ. เทศบัญญัติเทศบาลตำบลแสนสุข พ.ศ.2532:, 2532

สำนักปลัดเทศบาลตำบลแสนสุข. งานการเจ้าหน้าที่. คำสั่งจังหวัดชลบุรี, 2531.

สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 5 แก้ไขเพิ่มเติม กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

เสถียร เหลืองอร่าม. หลักการจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร : แพรวพิทยา, 2517.

อัมพร วัจนจรูญศักดิ์. ทฤษฎีองค์การ. เอกสารประกอบการบรรยายวิชา ร.252 ทฤษฎีองค์การ. 2 เล่ม. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

อนุกรรมการเพื่อจัดทำคู่มือ. คณะ. คู่มือการจัดทำแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดและอำเภอ. โรงพิมพ์อักษรไทย. กรุงเทพฯ, 2533.

- Barnard, Chester I. The Functions of the Executive. 27 th edition.
Cambridge, Massachusetts : Harvard University Press, 1976.
- Boulding, Kenneth E. "General System Theory : The Skeleton of Science."
Management Science (April 1956) : 200-202.
- Child, John. Organization : A Guide to Problems and Practice. London
: Harper & Row Publishers, 1976.
- Hicks, Herbert G. The Management of Organizations. Tokyo : McHraw-Hill
Kogakusha, Ltd., 1967.
- Hicks, Herbert G., and Gullett, Ray C. Organization : Theory and
Behavior. New York : McGraw-Hill, 1975.
- Hodge, B.J., and Anthony, William P. Organization Theory. 2nd. ed.
Mass : Allyn and Bacon, 1984.
- John M. Pfiffner and Frank P. Sherwood, Administrative
Organization N.J. : Prentice Hall, 1960.
- Katz, Daniel, and Kahn, Robert L. The Social Psychology of
Organizations. 2nd. ed. New York : John Wiley & Sons, 1978.
- Koontz, Harold, and O'Donnell, Cyril. Principles of Management :
An Analysis of Managerial Functions. 4ed. New York :
Mcgraw-Hill Book Company, 1972.

- Mclarney, William J. The Structuring of Organizations. Englewood Cliffe : Prentice-Hall, 1979.
- Pfiffner, John M., and Sherwood, Frank P. Administrative Organization. N.J. : Prentice-Hall, 1960.
- Robbin, Stephen P. Organization Theory : Structure, Design and Applications. Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, 1978.
- Thompson, Jame D. Organization in Action. New York : McGraw-Hill, 1967.
- Tosi, Henri. Theories of Organization. Chicago, Illinois : St. Clair Press, 1975.

แบบสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข

วิทยานิพนธ์เรื่อง ประสิทธิภาพขององค์การบริหารอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ ประเภทขยาย

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์.....วันที่...../...../35

เวลา.....น.

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษา
 ปวช. สาขา.....
 ปวส. สาขา.....
ปริญญาตรี สาขา.....
ปริญญาโท สาขา.....
 อื่น ๆ ระบุ.....
4. สถานภาพ
 โสด สมรส
 อื่น ๆ
5. ประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแสนสุข
 น้อยกว่า 1 ปี ระหว่าง 1-3 ปี
 3 ปีขึ้นไป
6. หน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ อันเกี่ยวข้องกับพื้นที่หาดบางแสน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ประสานการจัดทำแผน
 อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการวางแผนนโยบายและแผน

1. ท่านได้ให้นโยบายหรือ/และแนวทางในการวางแผนการจัดการชายหาดบางแสนให้กับ
สำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุขว่าอย่างไรบ้าง
  1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
2. ท่านได้รับทราบผลการดำเนินงานด้านการวางแผนการจัดการชายหาดบางแสน จากสำนักงาน
เทศบาลตำบลแสนสุขบ้างหรือไม่ อย่างไร

.....

.....
3. ในการวางแผนการจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุข มีปัญหาในการปฏิบัติ
งานอะไรบ้าง
  1. ....
  2. ....
  3. ....
4. ท่านคิดว่าปัญหาสำคัญด้านการจัดทำแผนการจัดการชายหาดบางแสนมีอะไรบ้าง
  1. ....
  2. ....
  3. ....

การตราเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน

1. ในปัจจุบันมีเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับชายหาดบางแสน
อะไรบ้าง.....
.....
เพียงพอ.....
.....

ทันสมัย.....

.....

ประสิทธิภาพการไว้.....

.....

ข้อบกพร่อง.....

.....

2. ท่านมีวิธีการอย่างไรในกระบวนการตราเทศบัญญัติเพื่อใช้ในการจัดการชายหาดบางแสน
แนวคิดในการปรับปรุง/ตราเทศบัญญัติใหม่เพิ่มเติม

.....

.....

3. ท่านคิดว่าโทษของเทศบัญญัติที่กำหนดไว้เหมาะสมหรือไม่เพียงไร มีแนวทางการปรับปรุง
อย่างไรบ้าง

.....

.....

4. ในการตราเทศบัญญัติท่านคิดว่ามีข้ออุปสรรคหรือข้อดีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. การบังคับใช้ตราเทศบัญญัติมีอุปสรรคหรือมีข้อดีที่สำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

การจัดทำงบประมาณ

1. ท่านมีวิธีการอย่างไร ในการจัดทำงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการชายหาด
บางแสน

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่างบประมาณจัดสรรสำหรับการจัดการชายหาดบางแสนพอเพียงหรือไม่ หากไม่พอ
เพียง ท่านคิดว่ามีแนวทางแก้ไขอย่างไร ควรเพิ่มลดในส่วนใด/งานใด

.....
.....
.....

3. ท่านทราบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเพื่อใช้ในการจัดการชายหาดบางแสนของสำนักงานเทศบาล
ตำบลแสนสุขหรือไม่ หากทราบโดยวิธีใด (เคยประเมิน/ติดตามผล)

.....
.....
.....

การควบคุม

1. ท่านได้เคยทักท้วงหรือตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจัดการชายหาดบางแสน ของสำนัก
งานเทศบาลตำบลแสนสุข มากน้อยเพียงไร

.....
.....
.....

2. ขอทราบแนวทางการควบคุมการปฏิบัติงานจัดการชายหาดบางแสน ในส่วนของท่านว่าควรจะมี
แนวทางการปรับปรุงอย่างไร จึงจะทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์หัวหน้างานต่าง ๆ สำนักเทศบาลตำบลแสนสุข

วิทยานิพนธ์เรื่อง ประสิทธิภาพขององค์การจัดการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ ประเภทขยายภาค

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

สถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์.....วันที่...../...../35

เวลา.....น.

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษา

☐ ปวช. สาขา.....
☐ ปวส. สาขา.....
☐ ปริญญาตรี สาขา.....
☐ ปริญญาโท สาขา.....
☐ อื่น ๆ ระบุ.....
4. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ อื่น ๆ	
5. ภูมิลำเนาที่รับราชการ

☐ เป็นคนในจังหวัดชลบุรี และอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข
☐ เป็นคนในจังหวัดชลบุรี แต่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลแสนสุข
☐ เป็นคนต่างจังหวัด
6. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

☐ น้อยกว่า 1 ปี	☐ ระหว่าง 1-3 ปี
☐ 3 ปีขึ้นไป	

7. หน้าที่ที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชายหาดบางแสน คือ

- ( ) .....
- ( ) .....
- ( ) .....
- ( ) ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเลย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการจัดโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข

ขนาดการควบคุม

1. จำนวนเจ้าหน้าที่ภายใต้การบังคับบัญชาของท่านมีอย่างน้อยเพียงใดบอกจำนวน ระบุตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ด้วย เจ้าหน้าที่แต่ละคนปฏิบัติงานตรงตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในตำแหน่งหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านสามารถควบคุมดูแลลูกน้องได้อย่างทั่วถึงหรือไม่

.....

.....

.....

3. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของท่านที่รับผิดชอบอยู่ ครอบคลุมถึงสิ่งใดบ้าง

.....

.....

.....

ความรับผิดชอบ

1. หน่วยงานของท่านจะต้องรับผิดชอบต่องานลักษณะใดบ้าง มีงานใดที่เกี่ยวข้องกับหาดบางแสน ทั้งโดยตรง/โดยอ้อม

.....

.....

การแบ่งงาน

1. ลักษณะการแบ่งงานของแต่ละหน่วยงาน ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงสร้าง

1. ท่านคิดว่ามีปัญหาสำคัญอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดการชายหาดบางแสน (โปรดเรียงลำดับความสำคัญ)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

2. ท่านมีแนวทางที่จะปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานเทศบาลตำบลแสนสุข และการดำเนินงานด้านการจัดการชายหาดบางแสนของเทศบาลตำบลแสนสุขให้มีประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพขององค์การจัดการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ ประเภทชายหาด

กรณีศึกษา : เทศบาลตำบล กรณีตัวอย่าง : หาดบางแสน เทศบาลตำบลแสนสุข

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลา.....น.

สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....

สำหรับเจ้าหน้าที่

ช่วงเวลาที่สัมภาษณ์มีจำนวนนักท่องเที่ยว.....คน

คิดเป็นความหนาแน่น.....ตารางเมตร/คน

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

1. เพศ 1 ( )

( ) ชาย ( ) หญิง
2. อายุ 2 ( )

ระบุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส 3 ( )

( ) โสด ( ) หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่

( ) สมรส
4. ระดับการศึกษา 4 ( )

( ) ประถมศึกษา ( ) อนุปริญญา/ปวส./ปวท.

( ) มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) ปริญญาตรี

( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ( ) สูงกว่าปริญญาตรี
5. ที่อยู่ปัจจุบัน 5 ( )

อำเภอ (ระบุ).....จังหวัด (ระบุ).....

6. อาชีพ 6 ( )
☐ นักเรียน	☐ ตำรวจ/ธุรกิจส่วนตัว
☐ นักศึกษา	☐ รับจ้าง
☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	
☐ ไม่ได้ทำงาน	☐ ลูกจ้างธุรกิจ (บริษัท)/ร้านค้า
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

ส่วนที่ 2

ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

7. จุดประสงค์ในการเดินทางมาหาดบางแสนครั้งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) 7 ( )
☐ ท่องเที่ยว	☐ ธุรกิจ
☐ พักผ่อน	☐ ราชการ
☐ ทัศนศึกษา	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
- .....
8. สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้ท่านเลือกมาเที่ยวหาดบางแสน 8 ( )
- ระบุ.....
9. ท่านเคยมาเที่ยวที่หาดบางแสนหรือไม่ 9 ( )
☐ ครั้งนี้เป็นครั้งแรก	☐ ไม่เคย
☐ เคย.....ครั้ง	
10. ลักษณะการเดินทาง 10 ( )
☐ กลุ่มเพื่อน	☐ ญาติ
☐ ครอบครัว	☐ บริษัททัวร์
☐ คนเดียว	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
- .....
11. จำนวนสมาชิกของกลุ่มที่เดินทางมาหาดบางแสนครั้งนี้ 11 ( )
- ระบุ.....คน

12. พาหนะในการเดินทาง 12 ( )
 รถทัวร์ รถบขส. รถส่วนตัว รถสองแถว รถเช่า รถบัส อื่นๆ (ระบุ)
 เชี่ยวมา ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) .....
 เชี่ยวกลับ ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) .....
13. ระยะเวลาพักที่หาดบางแสน 13 ( )
 ( ) เช้ามา-เย็นกลับ ( ) ค้างคืน (ระบุ).....คืน
 ประเภทที่พักกรณีพักค้างคืน
 ( ) บังกาโล (ระบุ).....
 ( ) เต็นท์
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....
14. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ (ระบุ).....บาท/กลุ่ม/วัน 14 ( )
 เฉลี่ย (ระบุ).....บาท/คน/วัน
15. ท่านคิดว่าจะกลับมาเที่ยวที่หาดบางแสนอีกหรือไม่ 15 ( )
 ( ) กลับ เพราะ.....
 ( ) ไม่กลับ เพราะ.....
16. สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการมาหาดบางแสนครั้งนี้ 16 ( )
 (ระบุ).....
17. ท่านทราบข่าวเกี่ยวกับหาดบางแสนจากแหล่งใด 17 ( )
 ( ) โทรทัศน์ ( ) วิทยุ
 ( ) หนังสือพิมพ์ ( ) หนังสือท่องเที่ยว
 ( ) เพื่อน ( ) ญาติ
 ( ) บริษัทฯ ที่เที่ยว ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....
 .....

ส่วนที่ 3 3.1 ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาด

	พอใจมาก	พอใจ	เฉย ๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ มาก	
18. ความยาวของหาด	.....	.....	.....	.....	.....	18 ( )
19. ความกว้างของพื้นที่หาด	.....	.....	.....	.....	.....	19 ( )
20. พื้นที่ว่าง (พื้นที่โล่ง) บริเวณชายหาด	.....	.....	.....	.....	.....	20 ( )
21. ความสะอาดของน้ำทะเลชายหาด	.....	.....	.....	.....	.....	21 ( )
22. ความสะอาดของชายหาด	.....	.....	.....	.....	.....	22 ( )
23. ความสงบของชายหาด	.....	.....	.....	.....	.....	23 ( )
24. ความสวยงามของชายหาด	.....	.....	.....	.....	.....	24 ( )
25. ความร่มรื่นของต้นไม้	.....	.....	.....	.....	.....	25 ( )
26. บริเวณที่ว่างสำหรับพักผ่อน	.....	.....	.....	.....	.....	26 ( )
27. ระยะห่างของการตั้งเก้าอี้ผ้าใบ	.....	.....	.....	.....	.....	27 ( )
28. การตั้งเก้าอี้ผ้าใบ	.....	.....	.....	.....	.....	28 ( )
29. ระยะห่างของการวางกองหวงยาง	.....	.....	.....	.....	.....	29 ( )
30. การวางกองหวงยาง	.....	.....	.....	.....	.....	30 ( )
31. ระยะห่างของการปักร่มผ้าใบ	.....	.....	.....	.....	.....	31 ( )
32. การปักร่มผ้าใบ	.....	.....	.....	.....	.....	32 ( )
33. การเดินขายของ ของพ่อค้าแม่ค้า	.....	.....	.....	.....	.....	33 ( )

3.2 ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

	พอใจมาก	พอใจ	เฉย ๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ มาก	
34. ปริมาณร้านอาหาร						34 ( )
35. ปริมาณร้านค้า						35 ( )
36. ปริมาณที่พัก	.....	.....	.....	.....	.....	36 ( )
37. ปริมาณถังขยะ	.....	.....	.....	.....	.....	37 ( )
38. บริการที่อาบน้ำจืด	.....	.....	.....	.....	.....	38 ( )
39. บริการห้องสุขา	.....	.....	.....	.....	.....	39 ( )

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ท่านประสบปัญหาอะไรบ้างในการมาเที่ยวที่หาดบางแสนครั้งนี้

(เรียงความสำคัญของปัญหา)

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

2. ท่านคิดว่าสภาพแวดล้อมของชายหาดในอุดมคติที่ท่านพอใจควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนอย่างไร เพื่อที่จะ
อนุรักษ์ธรรมชาติของชายหาดไว้

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานขององค์การที่รับผิดชอบ
ควรมีการปรับปรุงในด้านใดบ้าง

.....
.....
.....

